

NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK • LETO XIV • ŠTEVILKA 11 • 6. NOVEMBER 1978

KONGRES SLOVENSkih SINDIKATOV

REZULTATI NAŠEGA DELA SO GIBALO RAZVOJA

Lahko bi rekli, da se je prav ta misel, ugotovitev in neizpodbitno dejstvo, kot rdeča nit pojavljalo v domala vseh razpravah delegatov 9. kongresa slovenskih sindikatov. Druženopolitična opredelitev vloge sindikata, kot je zapisano v kongresnih dokumentih, mora v sleherni delovni organizaciji, šoli, obratu in ustanovi zaživeti in utripati kot spodbuda k vsem aktivnostim in akcijam. Mnoge od slednjih še vedno ostajajo nedodelane in neizrečene. Prav tem pa moramo tudi v organizacijah tako občinskih kot mestnih sindikatov namenjati pred-

nostni pomen. Iz uvodnih besed Jožeta Marolta — predsednika mestnega sindikalnega sveta Ljubljane, ki jih je podal na skupščini te organizacije neposredno med samim kongresom, smo skušali izdvojiti najpomembnejše ugotovitve in usmeritve delovanja sindikata v Ljubljani, ki se nanašajo na dosledno uresničevanje zakona o združenem delu v smislu prizadevanj za večjo storilnost dela. V tem sestavku jih tudi povzemamo.

Predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije France Popit je v prvih oktobrskih dneh obiskal eno največjih srednjih šol v našem mestu — Srednje tehnično šolo. S predstavniki šole in občine Ljubljana Vič-Rudnik se je pogovarjal o možnostih hitrejšega razvoja procesa usmerjenega izobraževanja.

V naši občini pa je pred kratkim potekala tudi seja izvršnega odbora skupnosti slovenskih občin. V ospredju dnevnega reda zasedanja je bil program nadaljnjega dela in tekočih nalog. Člani so nato obiskali še inštitut Jožef Stefan.

UVELJAVITI PROGRAMIRANJE IN DOSLEDNO NAGRAJEVANJE PO DELU

Uveljavljanje ustave ter zakona o združenem delu so dali v preteklem obdobju že povsem konkretne rezultate, ki kažejo na uresničevanje razvoja celovitega združenega dela, kljub temu pa lahko trdimo, da bi bili v Ljubljani lahko na posameznih področjih te pomembne družbene aktivnosti še uspešnejši. Tako smo na območju Ljubljane po sprejetju ustave oblikovali 822 temeljnih organizacij združenega dela, ki se povezujejo v 103 delovne organizacije, zmanjšalo pa se je število enovitih organizacij združenega dela, in sicer na 395. Trenutno deluje v Ljubljani ali pa ima svoj sedež 21 sestavljenih organizacij združenega dela. Nova samoupravna organiziranost združenega dela je predpogoj za to, da bodo lahko delavci v temeljnih organizacijah združenega dela resnično odločali o pogojih in rezultatih svojega dela. Takšna družbena preobrazba združenega dela je zato dala že doslej povsem konkretne rezultate pri gospodarjenju. Tako se je v zadnjih treh letih v Ljubljani povečal celotni dohodek za 39 milijard 182 milijonov dinarjev ali za 39 %, dohodek za 81 milijard 981 milijonov dinarjev ali za 63 %, nominalni osebni dohodki so poskočili od 3.668 dinarjev na zaposlene na 5.351 dinarjev koncem leta 1977 ali za 74 %, realni osebni dohodki za 9,4 % ter število zaposlenih za 24.834 ali za 17 %. Ti rezultati prav gotovo niso majhni, vendar kljub temu ne moremo biti z njimi v celoti zadovoljni. V Ljubljani imamo celo vrsto odprtih vprašanj ter težkih problemov na vseh področjih družbenega dela, ki jih bomo uspešno reševali le z doseganjem večjega dohodka, temelječega na delu, s spornim združevanjem sredstev in seveda z gospodarnim obnašanjem na vsakem koraku, racionalnimi naložbami in pametnim trošenjem. Ena izmed najbolj pomembnih nalog, ki jo moramo uresničiti, da bomo kos vsem odprtim problemom v mestu, je prav gotovo dosledno uveljavljanje samoupravnega srečujočega se planiranja.

Glede takšnega planiranja, kjer se bomo v mestu dopolnjevali, pa je nujno potrebno, da vsi plani izhajajo iz hitrejših medsebojnih povezav, v katerih se mora zrealiti predvsem več poguma za ambicioznejše načrtovanje, ne pa samozadovoljstvo ob doseženem ter nujnost združevanja sredstev na temelju jasnih razvojnih programov. Še vedno pa smo v praksi majhni po miselnosti in poslovnih potezah. Obnašamo se vse preveč le kot dobri »vrtičkarji«, to pa hromi in celo zavira hitrejši razvoj Ljubljane. Za doseganje večjih delovnih rezultatov pa je potrebna ustvarjalnost vsakega posameznika in vseh skupaj. Ustvarjalen pa je lahko le človek, ki je svoboden, ki živi polno samoupravno življenje, ki sam skupaj z drugimi delavci organizirano odloča o pogojih in rezulta-

tih svojega dela in ki je ustrezno materialno in moralno stimuliran za rezultate svojega in združenega dela.

Jasno moramo izhajati iz dejstva, da dosežen dohodek v temeljni organizaciji združenega dela ni le rezultat dela delavcev v posamezni temeljni organizaciji združenega dela, temveč je tudi rezultat dela vseh delavcev v združenem delu, kar pomeni, da je ustvarjen dohodek tako družben, kot tudi temeljne organizacije združenega dela, zato se moramo pri gospodarjenju z njim tudi temu primerno obnašati.

Prizadevati pa si moramo tudi za takšen sistem delitve dohodka in osebnih dohodkov, ki bo bolj stimuliral slehernega delavca za boljše delo ter vsako temeljno organizacijo združenega dela k ustvarjanju večjega dohodka. Ob tem pa bi morali upoštevati predvsem sledeče: odločno se velja zavzemati, da v sleherni temeljni organizaciji združenega dela izdelajo merila za vsa dela in naloge ter ob tem izkoreniniti subjektivno ocenjevanje. To velja predvsem za takšne sisteme, v katerih so delavci prepuščeni zgolj ocenjevanju na pamet, brez kataloga del in obveznosti, ki sodijo pod posamezna opravila. Praksa kaže, da vnaša ocenjevanje »na pamet« le spore med delavci, ustvarja slabe odnose, kar prispeva ne k boljšim, temveč slabšim rezultatom dela. Osební dohodek slehernega delavca mora biti posledica rezultatov tako njegovega dela, kot tudi rezultat dohodka ustvarjenega v temeljni organizaciji združenega dela, končno pa tudi rezultatov, doseženih v okviru delovne organizacije. Na teh izhodiščih moramo v sindikatih razvijati razredni odnos do dela, ki ga opredeljuje karakter družbene lastnine.

PRIPRAVE NA VOLITVE V KONFERENCE SZDL

NA NOVEMBRSKEM ZASEDANJU OBČINSKE SKUPŠČINE V OSPREDJU PROGRAM ZA LETO 1979 IN ZAZIDALNI NAČRT ZA RUDNIK

Razprava o oceni izvajanja plana razvoja občine v letošnjem letu še ni bila dobro zaključena, ko je izvršni svet naše občinske skupščine že razpravljal planu za leto 1979. Čeprav šele osnutek, je plan dobro zastavljen. Čeprav bo treba še pred dokončnim oblikovanjem besedila uskladiti nekatere načrte z možnostmi in se ozirati na dejansko stanje na posameznih področjih. To pa zato, da kasneje ne bi bilo treba ugotavljati nepravilnosti in neizpolnjevanje plana ter se opravičevati zaradi slabo pripravljenih smernic.

Izvršni svet je sklenil, da se je treba domeniti in določiti prioritete naloge v prihodnjem letu — na vseh področjih razvoja, predvsem pa na tistih, kjer se je pokazalo, da smo letos zaostajali. Povsem velja popraviti nepravilnosti, ki so se do sedaj pokazale in jih v prihodnjem letu ne bo mogoče, lahko pa bi zato vsaj precej omilili odstopanja.

Ena od pomembnih tem razprave o smernicah razvoja v prihodnjem letu je bila ugotovitev, da inštituti, ki jih v naši občini ni malo, praktično ne sodelujejo s svojimi programi pri načrtovanju razvoja občine. »Držijo« se bolj ob strani, zato bodo občinski skupščini skušali z njimi stopiti v stik in se poglobiti v njihovo delo ter najti z njimi skupni jezik. Prav gotovo je tudi na tem področju združenega dela marsikatera težava, za katero pri občinski skupščini niti ne vedo, zato tudi ne morejo priskočiti na pomoč. Tako naj bi v bodoče svoj program razvoja na področju investicij, zaposlovanja, gospodarske rasti, osebnih dohodkov in drugod posredovali tudi inštituti v naši občini.

Izvršni svet je na svoji zadnji seji razpravljal tudi o zazidalnem načrtu za območje RS-1-1 in 2 ter RS-2-1 in 2. Javnega razgrnitve načrta je pri temeljni veliki krajevni, ki so ga s svojimi pripombami pomagali izpopolniti in s tem so rešili tudi nekatere svoje težave. Tako bo to področje naše občine kmalu lahko sprejelo prve kandidate, ki bi se radi priključili usmerjeni stanovanjski gradnji. Z nekaterimi pripombami in predlogi o poenostavitvi pridobivanja lokacijske dokumentacije, ki jih je sprejel tudi mestni izvršni svet, bo gradnja precej hitrejša in lažja.

Informacija o štipendiranju v naši občini je bila popolna in skorajda ni bilo pripomb. Temeljna oblika štipendiranja so kadrovske štipendije. Na območju naše občine se je v skupni razpis vključilo 48 organizacij združenega dela, ki so razpisale 78 kadrovskih štipendij. Razlog za to, da razpis ni bil uspešnejši, je po trditvah OZD predvsem to, da le-te nimajo vnaprejšnjega načrtovanja kadrovskih potreb in pa, da so bile kadrovske štipendije razpisane prvič. Nekaj več je bilo razprave o kriterijih za Titovo štipendijo, za katero predlaga kandidata ZSMS, izpolnjevati pa mora precej pogojev, ki niso vedno povsem objektivni. Tako je v naši občini mladinska organizacija že dvakrat predlagala mladinko, ki izpolnjuje vse pogoje razen tistega, da mora biti otrok delavskih staršev.

O tem, kaj bo predmet razprav na novembrski seji vseh treh zborov občinske skupščine, je razpravljalo tudi njeno predsedstvo. Člani so predvsem kritično obravnavali uresničevanje samega programa dela, ki ga je občinska skupščina na septembrskem zasedanju sprejela za obdobje do konca tega leta. Na dnevnih redih sej se namreč pojavlja precej manj obravnave tistih vsebinskih vprašanj, ki zaradi svoje tehtaosti v danem času to tudi zahtevajo. Res je, da samo pripravo gradiv spremljajo objektivni zadržki, vendar se le ti ne pojavljajo vedno. Zato je bila zahteva predsedstva po odgovornejšem pristopu pri uresničevanju programa dela toliko bolj umestna in odločna.

Od poznih jesenskih dni tega leta pa vse do naslednje jeseni bo doberšen del aktivnosti Socialistične zveze delovnega ljudstva namenjen pripravam in izvedbam volitev delegatov v konference krajevnih, občinskih, mestne in republiške organizacije.

Socialistična zveza kot enotna fronta vseh druženopolitičnih sil v svoji funkciji pomeni tudi najširšo usklajeno in stalno družbeno akcijo med seboj povezanih organiziranih socialističnih sil. To pa pomeni, da volitve v nove konference Socialistične zveze ne smejo in ne morejo biti le enkratno dejanje delovnih ljudi in občanov, ampak morajo biti široko izvedena aktivnost vseh delovnih ljudi in občanov, zlasti še vseh druženopolitičnih organizacij z Zvezo komunistov na čelu.

Nemalo prizadevanj, naporov in truda bo potrebno vložiti tako v vsebinske kot tudi v kadrovske priprave. To pa ni in ne sme biti samo naloga Socialistične zveze kot take, polno soodgovorne v tej akciji so vse v Socialistični zvezi združene, organizirane socialistične sile. Temeljito bo potrebno, kot eno izmed osrednjih priprav, opraviti analizo in oceno dosedanjega delovanja te najširše druženopolitične organizacije predvsem v smislu ocen doseženih rezultatov in proučevanju objektivnih in subjektivnih vzrokov dosedanjih slabosti. Že ob ocenah samih bo potrebno sprejeti ukrepe za nadaljnje, še bolj demokratično in učinkovito delovanje organizacij in vodstev Socialistične zveze. To bo hkrati tudi osnova in usmeritev za izdelavo samih programov dela.

Precej razprav bo vsekakor namenjenih organiziranim oblikam delovanja v okviru organizacije same, učvrstiti bo potrebno že sedaj vpeljane, razvijati pa tudi tiste, ki se kot neposredne in odprte oblike dogovarjanja delovnih ljudi in občanov za reševanje konkretnih vprašanj pojavljajo — npr. sekcije.

V samem procesu volitev in konstituiranja novih konferenc SZDL je potrebno še nadalje ohranjati in razvijati delegatski sistem znotraj Socialistične zveze kot enotne fronte, v vsakdanjem življenju pa dosegati neposredno povezanost samoupravnega delegatskega in političnega delovanja.

Same volitve delegatov v konference SZDL predstavljajo hkrati tudi celovitost kadrovskih rešitev v posamezni temeljni samoupravni in druženopolitični skupnosti. Ob upoštevanju splošnih družbenih izhodišč pa je potrebno vsekakor upoštevati prisotnost posameznih interesov, skratka, da bo že sam način delovanja vodstev organov SZDL omogočal uspešnost druženopolitičnih dogovorov in uresničevanja sprejetih nalog.

Predvidoma v decembru bodo potekale volitve v krajevne konference SZDL. Prve priprave so že stekle. O tem in o predvidenem poteku volitev v konference SZDL, tako krajevne kot tudi občinske, bomo več zapisali v naslednji številki našega glasila!

OBVESTILO

Bralce opozarjamo, da je v delegatski prilogi glasila objavljen osnutek smernic družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1979!

X. KONGRES
ZSMS
12/14 oktober 1978
Nova Gorica

UREDNIŠTVO »NAŠE KOMUNE«
Prejmite lep mladinski kongresni pozdrav od delegatov OK ZSMS Ljubljana Vič-Rudnik!

Breda, Mira, Zdravko, Marko, Vlasta, Mojca, Dragica, Nataša, Miran, Lojze, Milka, Maja, Mitja

tih svojega dela in ki je ustrezno materialno in moralno stimuliran za rezultate svojega in združenega dela.

ZAKAJ TAKO?

ONEMOGOČANJE
INFORMIRANJA
IN CENZURA!

V eni izmed delovnih organizacij v občini Ljubljana Vič-Rudnik smo želeli dobiti podatke o poslovanju, ki ni ugodno in ob tem tudi ustrezno oceno. Za podatke in oceno smo se obrnili na odgovornega funkcionarja družbenopolitične organizacije. Le-ta je odklonil posredovanje podatkov in oceno.

Potem ko si je vestno zabeležil podatke novinarja in njegovega urednika, je bilo govora le še o tem, da je vsakršno pisanje neumestno v danem trenutku, ker iščejo novega direktorja, da so se oni v delovni organizaciji (kdo so ti oni, ni vedel točno definirati) dogovorili, da se pisati ne sme, da je iskanje podatkov v smislu javnosti poslovanja običajno »posiljevanje«, ker so novinarji v primerih, ko pišejo o njihovi delovni organizaciji, ki ima že dalj časa izgubo, vedno neobjektivni in da jim tako pisanje samo škoduje, skratka podatkov ne bo!

Po predavanju o kodeksu novinarstva je povedal omenjeni tovariš še to, da tudi z zbora delovnih ljudi ni dovoljeno pisati in da se s tem izključevanjem javnosti strinjajo tudi na občini (očito je bilo to povedano z namenom vlti strah novinarju). Morda bi bilo pisanje čez tri tedne možno (kasneje smo izvedeli, da bo v tem času omenjeni tovariš zapustil delovno organizacijo in se mu po tem času ne bo potrebno več ukvarjati z zadevo), v danem trenutku pa ni govora in oni vsakršno pisanje prepovedujejo!

Novinar se gre lahko pritožiti kamor hoče, saj bo on že uredil, kaj se skupaj ne bo prišlo nikoli v časopise! Potem je omenjeni tovariš tudi telefonično najodgovornejših funkcionarjev občine in od njega zahteval, da prepreči kakršnokoli objavljane podatkov o izgubi te delovne organizacije.

Čprav ob vsem tem komentar pravzaprav ni potreben, ni bilo dobro, da bi se omenjeni tovariš končno zavedel, da v naši samoupravni socialistični družbi ne poznamo cenzure. Takšen način delovanja je možen v državah avtoritarnega režima, pri nas pa ne! Mi smo odprta družba in rešujemo naše težave javno in ne s skrivanjem!

Na etikete o splošni neobjektivnosti novinarjev raje ne bi odgovarjal, ker bi bil lahko nevljuden. Zanima me pa, če kanijo v tej delovni organizaciji kandidatu za direktorja lagati, da nimajo izgube, če podatki o tem ne smejo v javnost? Izguba je končno tudi skrb nas vseh, saj jo pokrovamo v družbi kot celoti.

Omenjeni tovariš je očito še pozabil na eno temeljnih pravic in dolžnosti: pravico biti obveščen in obveščati!

Skrivanje podatkov, ali le pisanje o najlepših stvarih, je laganje samemu sebi. Takšen odnos, kot smo ga doživeli v tej delovni organizaciji, je na vso srečo enkratni. V tej družbenopolitični organizaciji, katero predstavljam, pa bi morali razmisliti, če lahko človek s takšnimi idejami in metodami zavzema odgovorno mesto, oziroma če je sploh lahko njen član!

MILOVAN DIMITRIČ

SKLENJENA JE RAZPRAVA
O URESNIČEVANJU SREDNJEROČNEGA PROGRAMASMELEJE REŠUJMO
RAZVOJNE NALOGE!

Ocena o uresničevanju srednjeročnega programa razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik je bila predmet številnih obravnav v domačih sredstvih našega družbenopolitičnega življenja. Prav je tako, saj je tudi omenjeni program sad naših realnih potreb in hotenj.

Predsedstvo občinske konference SZDL je tako ugotavljalo, da smo pri samem uresničevanju dosegli pomembne rezultate, čeprav so še vedno nekoliko pod načrtovanimi trendi razvoja, zato velja opozoriti na nekatere vsebinske nedograjnosti plana in v prizadevanja za realizacijo plana vnesti več akcijske operativnosti. Ocena sama je sicer dobra in vsebinsko bogata, vendar po drugi strani preveč opisno podana, zaslediti pa ni v njej primerjave ekonomskih pokazateljev razvoja z ostalimi ljubljanskimi občinami, pa tudi z resolucijo o srednjeročnem družbenoekonomskem razvoju SR Slovenije. Več pozornosti pa bi kazalo nameniti razvoju obrti in malega gospodarstva ter gostinstva in turizma, saj te panoge predstavljajo v perspektivi pomembne nosilce razvoja. Premalo je v oceni prikazan in s kazalci podkrepjen razvoj družbenih dejavnosti, kar po drugi strani zavezuje tudi vse družbenopolitične dejavnike, da skladnejšemu razvoju družbenih dejavnosti in še aktivnejšemu razvoju delegatskih odnosov v interesnih skupnostih posvetijo več skrbi.

Člani občinske konference Zveze komunistov so v razpravah podprli stališča občinskega komiteja, ki jih v kratkem tudi povzemamo. Do večjega odstopanja pri izvajanju plana je prišlo predvsem na področju investicijske dejavnosti, saj domala vse investicije kasnijo in bo to vplivalo tudi na izpolnjevanje plana. V analizi so sicer prikazani glavni vzroki za zaostajanje, nikakor pa vseh vzrokov ne moremo enačiti in jih razvrstiti med objektivne. Celotno vrsto je namreč subjektivnih slabosti pa tudi odporov do hitrejšega napredka. Dolgotrajni postopki za pridobivanje lokacijske in gradbene dokumentacije niso samo posledica togih predpisov, ampak tudi v veliki meri posledica nesamoupravnega obnašanja odgovornih strokovnih služb. Posebno pozornost morajo ko-

munisti v izvršnem svetu skupščine občine in strokovnih organizacij nameniti uresničevanju programa Samoprispevka II. v občini ter realizaciji tistih investicij, ki smo jim s polaganjem temeljnih kamnov dali tudi pomembno politično obeležje. Vsako nadaljnjega zaostajanje je nesprejemljivo in neopravičljivo. Občinski komitej ZKS bo izvajanje teh programov tekoče preverjal.

Stanovanjska gradnja močno zaostaja za programom. To smo ugotavljali že večkrat, zavedamo se, da ne moremo nekaterih rezultatov primerjati čez noč, vendar se nekatere stvari ne premaknejo.

Delegati družbenopolitičnega zbora občinske skupščine so o oceni razpravljali dan prej pred zasedanji ostalih dveh zborov. Po daljši razpravi so sprejeli niz stališč in predlogov.

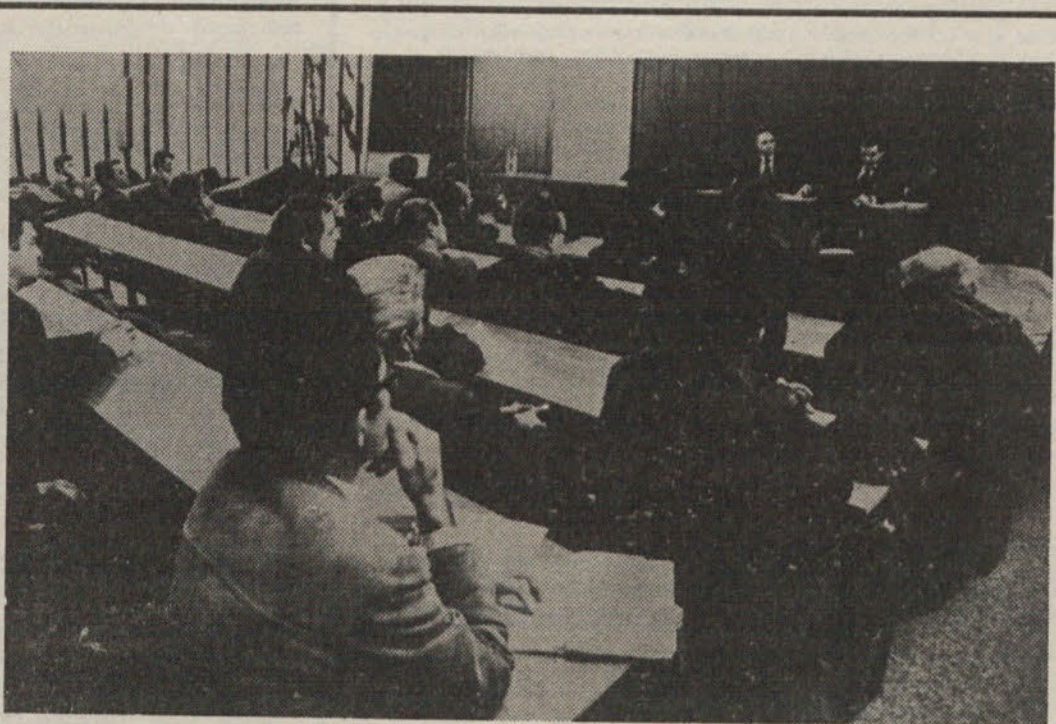
Na vsebinsko nedograjnost plana, na kar opozarja že ocena izvršnega sveta, v veliki meri vplivajo ugotovitve, da nekatere organizacije združenega dela še vedno nimajo sprejetih srednjeročnih programov razvoja, v nekaterih pa smo pričali slabo izvršeni samoupravni organiziranosti. Ta skupščinski zbor je zavezal svoje delegate, da te probleme izpostavijo v družbenopolitičnih organizacijah in v organizacijah združenega dela, da na podlagi temeljitih analiz podvzamejo vse ukrepe za čimprejšnji sprejem planov. Sam program ukrepov izvršnega sveta je bil po oceni delegatov presplošen, saj moramo vsi, ki smo dolžni spremljati družbenoekonomski razvoj občine, ukrepati proti tistim, ki imajo neodgovoren odnos do zakonskih in resolucijskih določb, do sklepov in priporočil občinskega izvršnega sveta ter stališč in predlogov družbenopolitičnih organizacij. Sicer pa se morajo v prizadevanja za uresničitev plana vključiti tudi interesne skupnosti s področja gospodarstva, navsezadnje pa je tudi krajevnim skupnostim potrebno zagotoviti realno in usklajeno planiranje.

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so podana stališča in predloge (nanizali smo jih nekaj, ker se v veliki meri identificirajo s stališči predsedstva OK SZDL in OK ZKS) sprejeli.

Sama razprava na ločenem zasedanju zbora združenega dela je bila pravzaprav pičla. Nekaj obrobni pripomb — predvsem o pomanjkljivosti ocene same — je bilo vse, kar so povedali delegati. Nobenega mnenja združenega dela nismo slišali, ne o dobrih straneh izvajanja plana pa tudi ne o razvojnih težavah in kasnitvah. Pravzaprav je izzvenelo tako, kakor da se delovnih organizacij in TOZD v naši občini to sploh ne tiče. Pričakovali smo več, kajti morda bi izkušnje iz proizvodnih hal lahko nakazale določene rešitve, morda bi lahko pohvalili tisto, kar je bilo pozitivnega...

Ob programiranem razvoju se da marsikaj organizirano razreševati, so menili nekateri delegati zbora krajevnih skupnosti in pri tem opozorili na vidne rezultate v krajevnih skupnostih npr. Škofljica, Horjul. Vendar, če ocenjujemo z drugega zornega kota, se nekatere življenjske pomembne zadeve za krajane same, čeprav so bile v programu vsestransko, tudi časovno utemeljene za realizacijo samo, niso premaknile. Takšnega mnenja so bili povsem upravičeno delegati krajevnih skupnosti Krim-Rudnik, kjer še vedno ni bila zasajena lopata za izgradnjo prepotrebne osnovne šole, še vedno pa ni znan investitor izgradnje trgovskega centra. Delegati tega skupščinskega zbora so podprli njihov predlog, da v najkrajšem času občinski izvršni svet preuči možnost investitorjev za izgradnjo trgovskega centra, na eni izmed prihodnjih sej zbora krajevnih skupnosti pa naj bo na dnevnem redu problematika izgradnje nove osnovne šole in vrta v KS Krim-Rudnik.

Izrečenih je bilo torej vrsto kritičnih ugotovitev in stališč ter ukrepov ob uresničevanju srednjeročnega programa razvoja, ki v prvi vrsti sicer zavezujejo njegove nosilce, so pa tudi dolžnost in sad prizadevanj nas vseh!

Predavanja o aktualnih vprašanjih naše družbenopolitične skupnosti. so primerna oblika izobraževanja članov ZRVS

IZ DELA OBČINSKEGA ODBORA ZRVS

V mesecu oktobru so se člani občinske organizacije v okviru mestne delegacije ZRVS udeležili tovariškega srečanja na Reki. Najpovemo, da je naša organizacija zastopala tudi šestčlanska ekipa kegljačev in dva šahista.

28. in 29. oktobra je bilo IX. odprto strelsko tekmovanje, ki ga že po tradiciji vsako leto organizira ljubljansko armadno območje. Tega tekmovanja so se udeležile vse krajevne organizacije ZRVS iz naše občine (ena šestčlanska ekipa), krajevni organizaciji iz Krim-Rudnika in Iga pa so na tekmovanju zastopale dve oziro-

ma štiri ekipe. O rezultatih bomo poročali v naslednji številki. Prav tako je bilo v zadnjih dneh oktobra v Beogradu srečanje članov ZRVS glavnih mest in republik in pokrajin. V ekipi našega mesta so bili tudi člani naše občinske organizacije (ekipa šestih kegljačev in trije šahisti).

V okviru rednega izobraževalnega programa je bilo 23. oktobra predavanje namenjeno predsedstvom vseh krajevnih organizacij na temo »Družbenoekonomski položaj in nadaljnji razvoj naše občine«, ki ga je podal predsednik skupščine občine Vili Belič.

STALIŠČA PREDSEDSTVA MK SZDL

O URESNIČEVANJU
ODNOSOV
MED
SAMOUPRAVNO
DRUŽBO
IN VERSKIMI
SKUPNOSTMI

Predsedstvo Mestne konference SZDL je septembra na predlog svojega koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi obravnavalo nekatera vprašanja uresničevanja politike Socialistične zveze v odnosu do verskih skupnosti v Ljubljani.

Predsedstvo ugotavlja, da odnosi med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi v Ljubljani temeljijo na vzajemnem spoštovanju ustavnih določil, ki opredeljujejo med drugim svobodo in pravice ljudi, kamor sodi tudi svobodno delovanje verskih skupnosti v mejah verskih dejavnosti ter svoboda veroizpovedi.

Pri tem predsedstvo izhaja iz spoznanja, da religija sama po sebi ni nikakršna ovira za enakopravno vključevanje človeka v socialistično življenje družbe.

Mestna konferenca SZDL v Ljubljani je že nekajkrat razpravljala o nadaljnjih smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja v mestu, spodbujena z znano študijo Edvarda Kardelja ter se je odločno zavzela tudi za kar največjo aktivno udeležbo vseh delovnih ljudi Ljubljane za uresničevanje skupnih razvojnih načrtov ter dosledno poglobljanje demokratičnih, samoupravnih odnosov na vseh ravneh dogovarjanja, sporazumevanja in delegatskega odločanja. Pri tem ni nikoli prišlo do izraza ločevanje ljudi glede na njihovo svetovno-nazorsko prepričanje, nasprotno — vedno smo poudarjali, enako kot v socialistični revoluciji in NOB, da je vse, kar gradimo in na kar smo upravičeno ponosni tudi v mestu, delo vseh dobronamernih ljudi, ne oziraje se na njihovo svetovnonazorsko prepričanje.

Predsedstvo ugotavlja, da se tako opredeljena in principialno vodena politika izraža tudi v odnosih do verskih skupnosti v Ljubljani. To zahteva, da se vedno in odločno zoperstavimo morebitnim namenom, da bi silili ljudi v opredeljevanje do samoupravnega socializma na podlagi svetovnonazorskega prepričanja. »Če je verski interes zadeva osebne svobode človeka, ne pa sredstvo politične diferenciacije v družbi, potem ne obstoji nikakršna potreba, da se ta interes politizira in da kot takšen postane orodje v boju za politično oblast. Zato se mora naša družba še naprej vztrajno bojevati proti vsem poskusom vnašanja političnih spopadov in diferenciacij na podlagi vere, posebno še, kadar so takšni poskusi neposredno povezani s politično akcijo kontrarevolucionarnih sil (citaj E. Kardelj). Da bi se tudi v prihodnje izogibali morebitnim nesporazumom, se je potrebno dosledno držati ustave ter vseh programskih dokumentov SZDL in seveda zakona o pravnem položaju verskih skupnosti.

Dejstvo je, da so občasne težave vezane predvsem na zahteve glede gradenj in adaptacij kulturnih objektov. Predsedstvo meni, da se je potrebno o tem samoupravno dogovoriti s pomočjo vseh demokratičnih oblik dogovarjanja ter sporazumevanja v krajevnih skupnosti ob priliki razgrnitve urbanističnega načrta. Enaki principi pridobitve ustrezne dokumentacije veljajo za vse gradnje v Ljubljani kot republiki nasploh.

Predsedstvo meni, da gre v teh primerih za odstopanja, ki ne morejo ogroziti sicer solidnih odnosov med samoupravno družbo ter verskimi skupnostmi v Ljubljani, torej za nesporazume, ki niso prisotni zgolj v razmerju do verskih skupnosti, pač pa v enaki meri motijo naš siceršnji družbenopolitični napredek in jim kot takim velja vsa naša skrb.

V Ljubljani moramo pospešiti akcijo imenovanja koordinacijskih odborov za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri tistih občinskih konferencah SZDL, kjer še ne delujejo. Tako dejavnost je treba v večji meri prenesti tudi v krajevne skupnosti. Določene pozitivne izkušnje, ki jih ima pri tem mestni koordinacijski odbor ter odbora v Šiški in Bežigradu, nas k temu le spodbujata. Njihova prisotnost tako pri razpravljanju, ko je šlo za gradnje novih kulturnih objektov oziroma adaptacije, sodelovanje pri pripravi predloga o pogrebni svečanosti, ki ga zahteva tudi nova ureditev žal z upepeljevalnico, pri razpravljanju o programski zasnovi revije katoliških izobražencev 2000 ter uresničevanju zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v SR Sloveniji, s poudarkom na Ljubljani in podobno, so zadostna podlaga ter izkušnja za delo podobnih odborov tam, kjer jih doslej še niso ustanovili, navkljub še nekaj let starim dogovorom v SZDL in ZKS.

Tako kot predsedstvo po eni strani odločno zavrača takšno morebitno delovanje verskih skupnosti, ki bi vodilo preko meje z ustavo in zakonom določenim delovanjem in ki lahko v končni posledici vodi v klerikalizem, tako odločno zavrača tudi vse poskuse sektašenja, ki so v popolnem nasprotju z ustavnimi določili, vsemi dokumenti SZDL, programom ZK ter zakonom o pravnem položaju verskih skupnosti v SR Sloveniji. Prostor za usklajevanje vseh morebitnih nesporazumov mora biti v mestu in občinah še v toliko večji meri SZDL ter njeni koordinacijski odbori, kajti le v smislu odkritega soočenja mnenj ter interesov je mogoče oblikovati takšne rešitve, ki pomenijo dosledno uresničevanje politike organiziranih socialističnih sil do verskih skupnosti in njihovega delovanja.

Na seji konference je bilo predvsem poudarjeno: za MK ZKS je začetno obdobje dela. V tem obdobju so bila v glavnem trasirana pota za delo, ki se postavlja pred Zvezo komunistov in celotni samoupravni družbenopolitični sistem mesta Ljubljane. Sedaj gre za to, da v skladu s temi smernicami komunisti uresničujemo sprejeto, da odpravljamo žarišča problemov negativnih pojavov, nezadovoljstva med občani in podobno. Toda to nam bo uspelo le ob vsakodnevnem političnem ocenjevanju pojavov in razmerja sil v borbi za spreminjanje stanja na vseh ravneh organiziranja in delovanja Zveze komunistov. To mora postati praksa dela tako mestne konference, kot občinskih konferenc in vseh osnovnih organizacij Zveze komunistov. Končno, to je statutarne obveza ZK, ki pa se še ne uresničuje v celoti, ker naše osnovne organizacije za to še nismo usposobili.

Ocenjevati politično-varnostne razmere pomeni predvsem ugotavljati žarišča nezadovoljstva delovnih ljudi in vzroke nezadovoljstva, odpore uresničevanju politike Zveze komunistov oziroma drugih družbenih dejavnikov; oblike, v katerih se ti odpori javljajo; pojave destruktivnega sovražnega delovanja oziroma pojave, ki takšno delovanje omogočajo ali tolerirajo; pojave, ki predstavljajo izpodkopavanje ustavnega položaja delavca, občana, njegove varnosti in varnosti njegovega in družbenega premoženja; manifestacije stare oziroma nizke zavesti o pravicah in dolžnostih do lastne delovne oziroma samoupravne skupnosti in družbe kot celote. Smisel politične ocene mora biti politična akcija za odpravljanje vzrokov in žarišč negativnih pojavov, pomanjkljivosti, odporov itd. Ta akcija pa mora potekati tako, da uveljavlja in krepi samoupravne odnose in samoupravni delegatski politični sistem, odgovornost njegovih institucij ter komunistov v njih. Ne more potekati izven njega ali ob njem, niti le od zgoraj navzdol, marveč v sami družbeni bazi.

Ko ocenjujemo politične razmere v Ljubljani, moramo brez dvoma izhajati iz dejstva,

3. SEJA MESTNE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V LJUBLJANI O NEKATERIH BISTVENIH VPRAŠANJH POLITIČNO-VARSTVENIH RAZMER V MESTU

POMEMBEN DEL OCENE JE AKCIJA

na katerem razni zunanji dejavniki (tudi obveščevalni) skušajo preverjati trdnost našega sistema in Jugoslavije takšne, kakršna je, naše notranje razmere, moč in vpliv eventuelne opozicije socialističnemu samoupravnemu sistemu in družbenopolitični ureditvi SFRJ ter perspektive sistema socialistične demokracije.

Pred očmi moramo imeti tudi specifično ekonomsko, socialno in tudi nacionalno strukturo mesta. Gledano z vidika odnosa delovnih ljudi do socialističnega samoupravljanja kot političnega sistema, do naše ustavne ureditve, do ciljev, ki si jih je postavila Zveza komunistov na kongresih lahko rečemo, da je v Ljubljani in družbi na sploh dosežena visoka stopnja enotnosti in identičnosti stališč in pogledov ali z drugimi besedami, da je politična situacija dobra ter da prevladujejo elementi njene trajne stabilizacije. Ti elementi pa so predvsem: relativno uspešno gospodarjenje, poglobljanje samoupravnih odnosov kljub vsem problemom in težavam, rast osebnega in družbenega standarda, opredeljenost ciljev družbene akcije, akcija subjektivnega faktorja, krepitev družbeno samozaščitne zavesti, krepitev obrambne sposobnosti.

Spričo ofenzive Zveze komunistov in drugih organiziranih sil socialistične zavesti so socialističnemu samoupravljanju nasprotujoče sile potisnjene ob stran, njihov vpliv je omejen na posamezne izpade, parole itd.

Elemente destabilizacije političnih razmer moramo (ne da bi podcenjevali vpliv zunanjih dejavnikov) v prvi vrsti iskati znotraj nas samih, znotraj sistema samoupravljanja, znotraj institucij našega političnega sistema. Moramo jih iskati v verbalističnem odnosu do naših kongresnih stališč in smernic, v verbalističnem odnosu do slabosti, pomanjkljivosti, negativnih pojavov v družbi in tudi v Zvezi komunistov. Globoko imajo prav tisti, ki menijo, da sta nered in neodgovornost največji slabosti našega sistema, a tudi zveze komunistov. Osnovni problem ustvarjanja še monolitnejše družbe, še močnejše socialistične zavesti in enotnosti danes je vprašanje naše učinkovitosti pri reševanju konkretnih vprašanj, ki zastavljajo konkretnih primerov, ki žulijo delovne ljudi, povzročajo nerazpoloženje, nezaupanje in v nekaterih primerih tudi apatičnost, negotovost glede lastnega položaja in tudi družbe kot celote.

prav, ker niso sprejeli partijske kritike in ostajajo na svojih politikantskih pozicijah. Prav pa bi bilo, da osnovne organizacije, v katerih so le-ti vključeni, ocenijo, kako ti tovariši dejansko izpolnjujejo svoje partijske obveznosti in družbene obveznosti, da ocenjujejo tudi tiste, ki niso člani Zveze komunistov, so pa pristaši ideje tako imenovanega političnega pluralizma in anarholiberalizma.

Ostanki liberalističnih pojmovanj, ostanki liberalistične psevdodemokratske zavesti v družbi se občasno kažejo tudi v podcenjevanju ali omalovaževanju idejnopolitične vloge Zveze komunistov in njene odgovornosti za pravičen samoupravni socialistični razvoj. Kažejo se v odnosu do planiranja, sporazumevanja, dohodkovnega povezovanja, spoštovanja sprejetih dogovorov in sporazumov, do naših zakonov, do sprejetih ustavnih norm, v pogledu odgovornosti republik, v odnosu do nacionalističnih pojavov vseh vrst itd. Nadalje se kažejo v posameznih negativnih pojavih v sferi kulture, izobraževanja, obveščanja, a končno tudi v odnosu do stališč kongresov ZK, občinskih konferenc ZK, Zveze komunistov v Ljubljani glede posameznih vprašanj, posameznih problemov občin in mesta.

Ključna žarišča problemov v Ljubljani so v tem trenutku predvsem delovne organizacije, kjer smo imeli v prvem polletju 19 primerov (sicer manjših) prekinitev dela. To pomeni, da so se v 19 primerih delavci poslužili tega skrajnega sredstva v svoji borbi proti tehnokratsko birokratski otopelosti, kar daje tudi svojstveno sliko stanja organizacij Zveze komunistov in sindikatov v teh kolektivih. V zvezi s tem je potrebno oceniti, ali so bile potegnjene vse konsekvence glede odgovornosti za situacijo v teh organizacijah.

Nadalje: v času največje bitke za uveljavljanje zakona o združenem delu (v lanskem in letošnjem letu) imamo v Ljubljani za 103 % več primerov, ki jih v svoji pristoynosti obravnavajo pravobranilci samoupravljanja. Skoraj 700 delavcev oziroma temeljnih organizacij imajo na desetine pritožb delavcev na samoupravne organe in odločitve o osebnem dohodku, kar kaže na stanje »demokratskih odnosov« v fazi razprave in sklepanja. Pritožbe pa se čisto obravnavajo zelo uradniško, tehnokratsko. Imamo tudi večje število organizacij, ki do novembra 1978 ne bodo imele svojih aktov usklajenih z zakonom o združenem delu, ali pa bo to le formalno, zlasti kar se tiče dohodkovnih odnosov in pa realizacije načela delitve osebnih dohodkov po rezultatih živega dela in po vloženem minulemu delu. Imamo tudi več primerov, da se skuša prilepiti etiketo birokratizma tistim, ki so za red in odgovornost, tisti pa, ki tolerirajo neodgovornost, naj bi bili dobri samoupravljalci. Očitno se še meša pojme »samoupravljanje«, »neodgovornost«, »nered«, »demokracija« ipd.

Poznamo tudi primere manipuliranja poslovnimi strukturami, ponekod celo v spregi z vodstvi političnih organizacij, s kadrovsko politiko, z referendummi, pri čemer so bili tudi pojavi zapiranja nekaterih temeljnih organizacij vase in negiranja širših družbenih interesov. Na drugi strani pa smo imeli tudi pojave sektaštva v kadrovski politiki in manipuliranje s pojmom moralnopolitična primernost.

Žarišče nezadovoljstva je tudi preskrba Ljubljane in funkcioniranje celotnega preskrbovalnega mehanizma in sistema. Kljub

poučnim izkušnjam iz lanskega leta, ko je zmanjkalo plina, se podobni primeri nadaljujejo. Nemogoče je razumeti in sprejeti kakršnakoli opravičila, ker Ljubljančani ostajajo recimo brez kruha. To pa se ni dogajalo le pred prazniki, ampak so police prazne ponekod tudi ob sobotah. Postavlja se tudi vprašanje, zakaj je oskrba z vrtninami slabša in dražja?

Nezadovoljstvo pa povzroča tudi promet v mestu. Zato je dolgoročno rešitev prometne situacije v Ljubljani primarna naloga in zasluzi vso politično odgovornost, podporo, akcijo in če bo potrebno tudi novo politično akcijo, da se zberejo nova dodatna finančna sredstva, da se ta problem hitreje rešuje v interesu vseh.

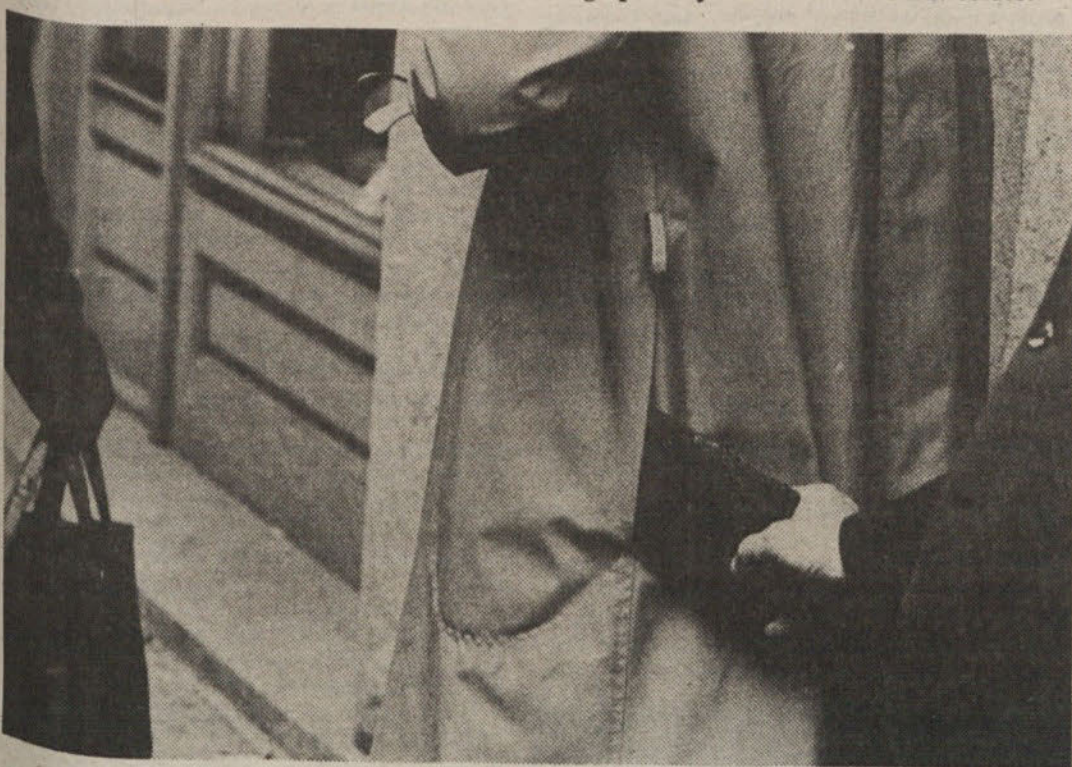
Žarišče problemov so tudi razmere v družbenih dejavnostih, kjer beležimo nezadovoljive rezultate na področju reforme izobraževanja, ki se kažejo zlasti v strukturi vpisa, saj je ta tudi posledica zaostalosti, malomeščanskih pojmovanj, ki favorizirajo izobraževanje za tako imenovane intelektualne poklice in nasprotujejo radikalnim spremembam sistema izobraževanja. Imamo veliko kritike, da se mladina ni mogla vpisati v te ali one šole, istočasno pa nam v Ljubljani ostaja praznih okoli 3.000 raznih učnih mest za proizvodne poklice. To je politični problem, to je problem izoblikovanja zavesti v nas samih. Seveda pa s tem še niso naštetni vsi problemi, ki pestijo Ljubljano, vsa žarišča, ki netijo nezadovoljstvo pri ljudeh.

Spopasti se bo treba tudi s poslovanjem naše uprave in administracije, ki kljub ostrim kritikam ne menja svojega načina dela in ki se v odnosih do ljudi čisto obnaša kot oblast nad njimi. Zategadelj imamo ponovno ostre kritike, da npr. izgradnja študentskih domov v Ljubljani ne teče, ker ni urbanističnih rešitev, da se zatika pri gradnji cest zaradi administrativnih procedur itd.

Vsa ta žarišča morajo komunisti analizirati tudi z vidika možnosti, da jih izkoristijo določene notranje in zunanje, socialističnemu samoupravljanju, politiki Zveze komunistov nasprotne sile v svoje namene in cilje ali vsaj za poskuse diskreditiranja našega sistema pred neobveščeno zlasti zunanjo javnostjo ali pa tudi za destruktivno delovanje med našimi ljudmi doma. Zato je odgovornost, da jih odpravljamo, tem večja.

Negativni pojavi, nezadovoljstvo ljudi, so vedno lahko tudi plen ostankov naše politične emigracije za njeno protiljudsko in protipsihološko delovanje, za poskuse vplivanja na naše ljudi, ki prihajajo z njimi v kontakt, za izvajanje psihološkega pritiska.

Vse to in še mnoga druga so vprašanja, na katera mora biti usmerjena nadaljnja akcija ZK v mestu in občinah ter osnovnih organizacijah. Tem vprašanjem naj bo prilagojen tudi program sej konferenc ZK, s tem da prihajajo na dnevni red tista vprašanja, kjer je potrebno doseči politično enotnost ter razčistiti eventuelne razlike v pogledih na način reševanja. Odpravljanje teh žarišč je stvar pristojnih samoupravnih in družbenih organov, komunistov v njih, mestni in občinski komiteji in osnovne organizacije pa morajo to spremljati in insistirati na akcijskih ukrepih in odgovornosti. Odpravljati moramo formalizem in verbalizem kot razloge nezadovoljstva in nerazpoloženja. Nič ne rešuje še tako vestno citiranje kongresnih stališč, če ni akcije povsod tam, kjer ljudje delajo in živijo.

da problemov ne gre iskati v globalni družbi, čeprav so problemi tudi tam, ampak jih moramo odkrivati in videti predvsem v konkretni delovni oziroma samoupravni sredini, kajti žarišča nezadovoljstva niso abstraktna, ampak so vedno in povsod konkretna, kakor so konkretni njihovi nosilci.

Pri oceni politične situacije moramo v Ljubljani izhajati iz naslednjega: Ljubljana je odprto in izredno frekventirano mesto. Odprtost omogoča, da tisoči tujcev, a tudi prebivalcev drugih socialističnih republik in pokrajin prihajajo v stik z našim sistemom samoupravljanja, z obstoječimi odnosi, sistemom socialistične demokracije, vidijo njegove dobre strani, a tudi slabosti. Istočasno pa omogoča tudi izražanje vpliva posameznikov za interese drugih sistemov in njihovih nosilcev. Zato ni slučajno Ljubljana teren,

Komunisti, zlasti pa komunisti, ki se nahajajo v vodstvih Zveze komunistov, na odgovornih mestih v družbenopolitičnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih, so dolžni neprestano odkrivati, ocenjevati in odpravljati vzroke premajhne učinkovitosti na posameznih točkah našega samoupravnega sistema in okrog posameznih problemov, ki v družbi obstojejo.

Postavlja se vprašanje, ali ne gre iskati vzrokov za premajhno učinkovitost v praksi v prvi vrsti še ne povsem premaganih ostankih liberalističnih pojmovanj in nazorov v družbi, v še ne premaganih ostankih birokratsko, tehnokratske miselnosti oziroma zavesti? Ostanka liberalizma ali liberalnega odnosa do teh problemov v družbi danes ne gre iskati le pri posameznikih in posameznih znanih nosilcih liberalizma iz preteklega časa, ki še vedno živijo v prepričanju, da so imeli

PO X. KONGRESU ZSMS

BOJ ZA NOVE ODNOSE

Naloga mladine je: uresničevanje kongresnih dokumentov

Kongres je končan, sprejeti so dokumenti, ki pomenijo nadaljnjo štiriletno delovno usmeritev. Vlasta Novak, delegatka desetega kongresa ZSMS je delala v komisiji za vzgojo in izobraževanje, kulturo in znanost. Delo v svoji komisiji je strnila v temle razmišljanju.

Njen kongresni referat se je nanašal na sodelovanje mladinske organizacije s pionirji. Velik pomen pri pripravljanju pionirjev za vstop v mladinsko organizacijo imajo komisije pri OK ZSMS. Komisije bodo morale spremljati delo pionirjev, jih usmerjati in seznanjati z delom mladinske organizacije. Bolj kot doslej bodo morale osnovne organizacije na osnovnih šolah vključevati pionirje višjih razredov v svoje delo, da takrat, ko bodo morali sami pričeti z delom v mladinski organizaciji, ne bodo nepripravljeni. Kadrovska politika mora biti dolgoročna, le s takšnim delom bo mladinska organizacija vzgojila sposobne ljudi, ki bodo vodili osnovne organizacije ZSMS. S pomembnejšo vlogo mladinske organizacije in tesnejšim sodelovanjem s pionirji na osnovnih šolah se bo okrepilo tudi samoupravljanje na osnovnih šolah. Samoupravni dnevi na OŠ so primerna oblika razvijanja samoupravljanja, vendar se ponekod sprevračajo v svoje nasprotje — samoupravljanje le ob samoupravnih dnevih, »običajne« dni pa ni niti sledu o njem. Slišati je celo glasove, da mladinska organizacija na osnovni šoli ni potrebna. Mladinska organizacija v osnovni šoli je pomemben samoupravni dejavnik, tu je tudi najtesnejša povezava s pionirsko organizacijo, med katerima mora obstajati plodno sodelovanje.

»Samoupravljanje v srednjih šolah še vedno ni zaživel v tolikšni meri, kot bi moralo, revolucionarnih sprememb tudi v bodoče ne smemo pričakovati. Za vsako spremembo odnosov v šoli se bomo morali pošteno potruditi. Še vedno obstaja odnos profesor — dijak kot odnos nadrejenosti in podrejenosti. Dijaki smo še vedno prepasivni ali objekti izobraževalnega procesa, ne pa njegovi soustvarjalci. Zaradi takšnega stanja smo tudi na področju samoupravnega odločanja v šoli neučinkoviti. V šoli nam je formalno dana možnost izražati mnenja, nikoli pa niso naše zahteve uresničene. Pri vsem tem tudi predmet »Samoupravljanje s temelji marksizma« nima takšne vloge, kot naj bi jo imel, ta predmet je preveč »šolski«. Aktualni problemi naše družbe in mednarodnih odnosov se ne obravnavajo pri tem predmetu.

Praksa v delovnih organizacijah je večinoma slaba, da jo dijaki neradi opravljamo. Običajno smo zaposleni z delom, ki ga nihče drug ne mara opravljati, prepuščeni smo samim sebi, ne spoznamo delovnega procesa, s samoupravljanjem v delovni organizaciji nas nihče ne seznani.

Praksa kot šola samoupravljanja naj bi bila organizirana v neposredni proizvodnji, da dijaki spoznajo delo, da ga bodo znali ceniti. Zaradi nepoznavanja dela tudi obstaja mnenje o vrednejših in manj vrednih poklicih.

Študentje sami sebe ne smejo pojmovati kot posebni višje stoječi družbeni sloj. Sedanja organiziranost mladinske organizacije na Univerzi ni primernejša, ker se le-ta zapira vase. Univerzitetna konferenca se ne povezuje z občinskimi konferencami ZSMS. Študentje se zavzemajo za uveljavitev klubov študentov kot osnovnih organizacij ZSMS, tako bo najbrže prišlo do boljše povezave z drugimi osnovnimi organizacijami v občinskih konferencah.

Pri štipendiranju se pojavljajo odkloni, ki gredo v škodo gospodarskemu in družbenemu razvoju nerazvitih območij v Sloveniji. Študenti organizacij združenega dela nerazvitih območij se po končanem šolanju običajno ne zaposlijo pri organizacijah, ki so jih štipendirale, marveč si poiščejo delo v bolj razvitih občinah.

Študentje, delegati desetega kongresa so kritizirali tak študijski proces, ki jim ne omogoča kreativnosti, jih ne spodbuja k ustvarjalnosti. Problem, ki se pojavlja je tudi ta, da je študent odtujen od delovnega procesa v neposredni proizvodnji, ker tam nikoli ni delal, zato tudi ne vidi problemov mladih delavcev.

Vse preveč mladih se odloča za štipendije iz združenih sredstev, ne pa za kadrovske. V bodoče bo treba večino preusmeriti na kadrovske štipendije. Takšnega stanja so delno krive tudi delovne organizacije, ki nimajo izdelanih srednjeročnih in dolgoročnih kadrovskih potreb.

Za Titove štipendije bo potrebno izdelati enotne kriterije, kdo je upravičen in kdo ne, potrebno bo voditi stalno kadrovsko evidenco, da bodo izbrani tisti kandidati, ki so do nje res upravičeni.

Komisija je obravnavala tudi delovanje amaterske kulturne dejavnosti, delegati so ugotovili, da pri novih oblikah kulturne dejavnosti ne naletijo na razumevanje starejših, ki mlade umetnike kritizirajo, da ne dosegajo primerne ravni, da je preveč improvizacije in podobno.

F. PREŠEREN

STALIŠČA IN SKLEPI PROBLEMSKE KONFERENCE »DELAVKA V ZDRUŽENEM DELU«

DOBRA PRIPRAVA IN ZANIMANJE RODITA USPEH

V razpravah o gradivih za IX. kongres Zveze sindikatov Slovenije je svet za družbenoekonomski položaj žensk pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik skupno z občinskimi sindikalnim svetom, na pobudo Republiške konference SZDL Slovenije organiziral koncem meseca septembra problemsko konferenco z naslovom »Delavka v združenem delu«.

Konferenca, katere gostitelj je bila Tobačna tovarna Ljubljana, so se poleg članov sveta za družbenoekonomski položaj žensk, predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij in predstavnic republiške in mestne konference SZDL udeležili tudi številni delegati posameznih TOZD naše občine, predvsem tistih, ki zaposlujejo pretežno žensko delovno silo.

Na osnovi dobro pripravljenih referatov so v razpravi delegati opozorili na mnoga vprašanja in probleme, ki zadevajo položaj ženske v združenem delu in ga osvetli-li z različnih zornih kotov, saj ženska nastopa v vlogi

delavke — samoupravljalke, delegatke oziroma družbenopolitične delavke in ne nazadnje v vlogi matere in vzgojiteljice. Obenem je konferenca s tem v zvezi sprožila vrsto pobud in nakazala številne rešitve, zato lahko mirno zapišemo, da je resnično dosegla svoj namen.

Z namenom, da bi vas o tem podrobneje seznanili, v celoti objavljamo stališča in sklepe problemske konference »Delavka v združenem delu«.

STALIŠČA IN SKLEPI PROBLEMSKE KONFERENCE »DELAVKA V ZDRUŽENEM DELU« 27. SEPTEMBRA 1978

1. Namen problemske konference, ki jo je organiziral svet za družbenoekonomski položaj žensk pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik skupno z OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik, je bil, da tudi mi doprinesemo svoj delež v sklopu razprav o gradivih za IX. kongres ZSS. S tem smo želeli postaviti v ospredje delavko v združenem delu, njen dejanski položaj v njem ter z vseh zornih kotov osvetliti raznovrstna vprašanja in probleme, s katerimi se vsakodnevno srečujemo.

2. Število zaposlenih žensk se iz leta v leto povečuje. Tako je v občini Ljubljana Vič-Rudnik zaposlenih od skupnega števila zaposlenih delavcev kar 44 % žensk. Zaposleni ženski se tako poveča možnost, da se poklicno uveljavlja, da se uveljavlja kot samoupravljalca in kot delegatka v družbenopolitičnih skupnostih. Hkrati pa ne smemo mimo dejstva, da je žena poleg tega, da je delavka, samoupravljalca in družbenopolitična delavka, tudi mati, gospodinja, vzgojiteljica. Zato moramo položaj zaposlene žene in njeno problematiko obravnavati kompleksno.

3. Dejstvo je, da ženske v različnih organizacijah združenega dela opravljajo dela in naloge od najenostavnejših do najbolj zahtevnih, toda realna slika nam kaže, da večina žensk opravlja tista dela in naloge, za katere se zahteva nižja kvalifikacija in jih je vedno manj, kolikor bolj so zahtevna in odgovorna dela.

Res je tudi, da velik del zaposlenih žensk v združenem delu nima niti potrebne izobrazbe in le malo je tistih z višjo ali visoko, če pri tem izvajamo raziskovalne institucije, ki jih na našem področju ni malo. Formalne možnosti, tu mislimo predvsem na šolanje ob delu, sicer v večini primerov so, dejanske možnosti pa so zaradi obveznosti žene tudi do družine, znatno manjše.

V nekaterih OZD v naši občini so tem problemom že posvetili večjo pozornost, če omenimo samo TTL in Ilirijo-Vedro, ki imata zaposleno pretežno žensko delovno silo, toda marsikje je to še vedno samo stvar delavca samega.

Prav zato se kaže pri tem, ko govorimo o šolanju in poklicnem usposabljanju, tudi nujnost vključevanja OZD v tako imenovano usmerjeno izobraževanje, pri čemer moramo izhajati iz dejanskih potreb po določenih profilih oziroma poklicih. S tem bi verjetno omogočili šolanje tudi za tiste poklice, za katere v šolskem sistemu ne obstajajo posebne šole. Poseben problem predstavlja prelivanje kadrov iz šolstva v gospodarstvo, prav tako tudi iz gostinstva in trgovine. Prvo je pogojeno z neustreznim nagrajevanjem in vrednotenjem učiteljskega dela, drugo pa je pogojeno z delovnim časom. Pojavlja se tudi problem šolanja nekaterih poklicnih profilov, kot npr. frizerki in prodajalk, saj le-te po večini po končanem šolanju ne opravljajo poklica, za katerega so se izšolale, ampak se zaposlujejo v povsem drugih sferah. Prav je,

da na tem mestu poudarimo nujnost poklicnega usmerjanja ali z drugo besedo povedano, institucije in njihove strokovne službe, ki se ukvarjajo z usmerjanjem učenec v posamezne poklice morajo to nalogo opravljati veliko bolj dosledno in jih usmerjati predvsem v deficitarne poklice, zavečajo se pri tem nepopravljive škode, ki jo ta problem predstavlja za našo družbeno skupnost!

4. Tudi, ko žena nastopa kot samoupravljalca, njen položaj ni povsem zadovoljiv, saj udeležba žensk v samoupravnih organih ni sorazmerna številu zaposlenih, čeprav se stanje izboljšuje. Ker takšno udejstvovanje pomeni zanj še dodatno angažiranje, ji mora pri tem pomagati sama OZD in jo k tovrstnemu sodelovanju še spodbujati, saj lahko le tako opozarja na določena vprašanja in probleme in tudi sodeluje pri njihovem razreševanju.

5. Tudi če hočemo, da se bo žena aktivneje vključevala v delegatski sistem (številčno vemo, da so v naši občini zadovoljivo udeležene), moramo v prvi vrsti ustvariti pogoje za njeno strokovno in družbenopolitično izobraževanje oziroma usposabljanje.

6. Posebej je konferenca opozorila na zaščito delavk pri opravljanju njihovega dela oziroma na olajšanje in zmanjševanje težkih delovnih pogojev, zlasti še v kemičnih tovarnah. Na tem področju smo še najbolj poskrbeli za zaščito mladih žena in nosečnic, medtem ko so starejše delovne žene na nek način diskriminirane. Pojavlja se vedno več delovnih invalidov, zlasti med starejšimi ženskami, zato morajo OZD več prispevati za zdravstveno preventivno in izboljšanje delovnih pogojev.

7. Konferenca je ob tem podprla tudi prizadevanja za odpravljanje nočnega dela žensk, ki je v naši občini v celoti rešeno. V premislek pa daje konferenca tudi možnost, da se ženskam, ki delajo v tretji izmeni, beneficira delovni staž.

8. Če govorimo zopet za področje naše občine, pa se srečujemo tudi s problemom zagotavljanja osnovnih življenjskih pogojev delavkam, ki je še posebej pereč v tekstilni tovarni, saj so tam zaposlene pretežno delavke iz drugih republik. Le-te v večini primerov živijo v težkih stanovanjskih razmerah, OZD pa jim največkrat lahko pomaga le z dodeljevanjem posojil za nakup stanovanja ali gradnjo, kar pa za marsikatero družino z nizkimi osebnimi dohodki ne pomeni tudi rešitev stanovanjskega problema. Prav zaradi takih primerov, ki jih je, prepričani smo precej tudi drugje, bi se morali sindikati angažirati tudi pri hitrejšem in doslednejšem reševanju teh vprašanj preko solidarnosti.

9. Še posebej se je konferenca zadržala na problemu zaposlene žene-matere, saj bi le-ta morala imeti določene prednosti, ki izhajajo iz njene materinske vloge in predvsem poudarila, da materinstvo ni samo problem zaposlene žene in delovne organizacije, v kateri dela,

ampak problem vse družbe. Zato bi se morali bolj angažirati, da ji pri tem pomagamo, tu mislimo predvsem na varstvo predšolskih otrok, celodnevno šolo, organizirano prehrano, ipd.

Kljub temu, da imajo mnoge delovne organizacije veliko posluha, zlasti kar se tiče finančne pomoči za pridobivanje novih mest za varstvo predšolskih otrok, pa situacija kljub temu še ni zadovoljiva. Zato se VVO poslužujejo še drugih oblik varstva, kot npr. varstva otrok v družinah, ki bo verjetno ostalo tudi kasneje stalna oblika vsaj za bolehe in težko prilagodljive otroke.

Da bi delavkam, ki delajo v izmenah, olajšali položaj, so se nekatere VVO odločile za varstvo otrok v popoldanskem času, vendar ta oblika ni povsem primerna za otrokov razvoj (otrok je namreč v vrtec do pozne ure zvečer, ko pridejo starši ponj, ga zbujajo in odnesejo domov, dostikrat tudi v težkih vremenskih razmerah).

Poleg teh rešitev je konferenca opozorila tudi na nujnost iskanja še drugih oblik varstva, kot npr. organizirano varstvo dojenčkov znotraj same OZD — delavka, ki je na porodniškem dopustu, bi ta čas lahko varovala tudi otroka svoje sodelavke, ki se je po porodniškem dopustu še vrnila na delovno mesto, nima pa zagotovljene organiziranega varstva. Prav tako bi ta delavka lahko po izteku porodniškega dopusta organizirano varovala otroke še za leto ali dve v sklopu najbližje VVO, seveda v dogovoru z delovno organizacijo, ki ji mora zagotoviti povratek na prejšnje ali drugo ustrezno delovno mesto.

Vožnja otrok v vrtec je dostikrat zaradi številnih vzrokov, ki jih več ali manj vsi poznamo, povezano z zamujanjem službe, ki pa velja za kršitev delovnih dolžnosti. Zato konferenca predlaga hitrejšo uvažanje gibljivega delovnega časa, vsaj v primerih, kjer je to mogoče.

Ponekod je podaljšano bivanje edina možna oblika organizirane vzgojno-izobraževalne in varstvene skrbi za učence zaposlenih staršev, saj si celodnevna osnovna šola še vse prepočasi utira pot. Kljub številnim prednostim in izboljšavam, ki jih nudi COŠ, pa se poleg prostorskih in kadrovskih težav srečuje predvsem z vprašanjem prehrane, ki za otroke in starše predstavlja še posebej občutljivo točko. Ekonomske cene so visoke in zelo različne, zato je nujno potrebno urediti regresiranje prehrane v COŠ. Konferenca pa je podprla tudi pobudo po hitrejšem uresničevanju predloga, da bi otroci dobili brezplačne učbenike.

10. Udeleženci te konference so opozorili tudi na izostanke delavke z dela zaradi nege obolelih družinskih članov (teh izostankov je celo več, kot pa zaradi njene obolevnosti). Za zmanjšanje tega problema bi morali bolj razviti zdravstveno službo, ki bi nudila zdravstveno varstvo na domu. Pohvalili pa so tudi primer tovarne Ilirija-Vedro, ki ima namen odpreti obratno ambulanto, s čimer bodo zmanjšali tudi izostanke z delovnega mesta.

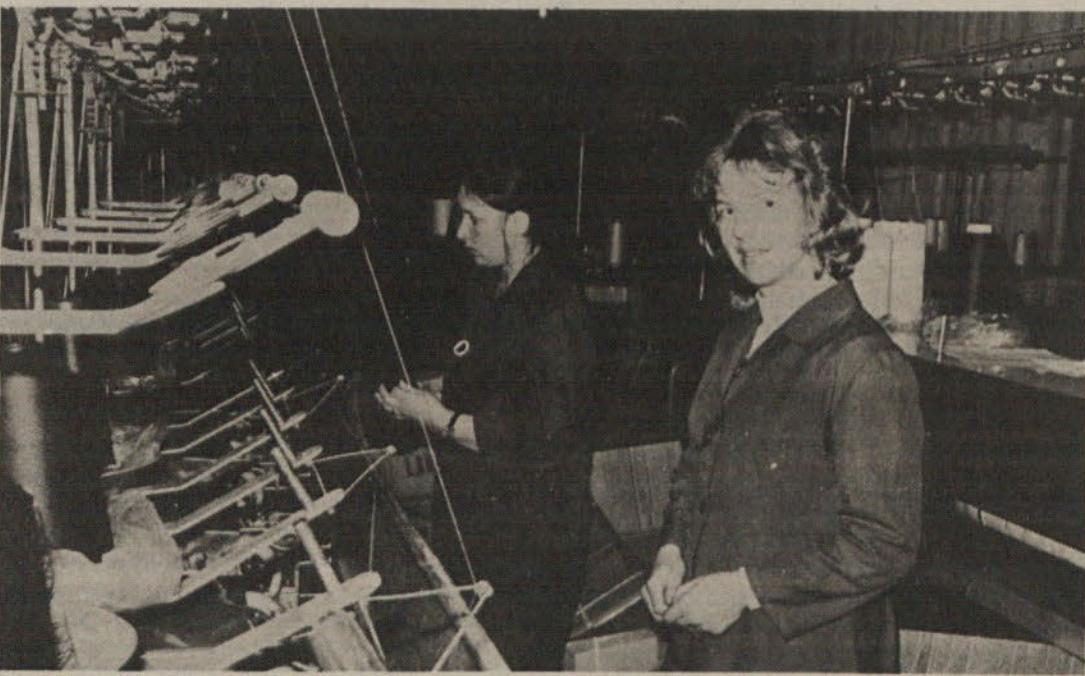
11. Razumljivo je, da je naša konferenca posebej postavila položaj kmečke žene, saj je naša občina pretežno kmetijska. Pri tem je podprla zahtevo, da bi morali za spreminjanje položaja kmečke žene zakonsko urediti njen status, ker ji bomo le tako zagotovili osnovo za njeno enakopravnejše vključevanje.

12. Proti koncu stališč in sklepov problemske konference moramo opozoriti tudi na večjo angažiranje žensk na območju ljudske obrambe in družbene samozasčite, saj so sedaj ženske večinoma organizirane le v civilni zaščiti.

13. Ob tem so prisotni odprli tudi pobudo za izobraževanje predvsem mladih žena in mater v okviru organizacije RK, ki je pripravljena nuditi razna strokovna predavanja.

Tovrstno posvetovanje z organizacijami združenega dela se je pokazalo kot zelo uspešno in potrebno, zato je konferenca predlagala, da bi se morali takšnih oblik posluževati še v bodoče, in sicer tudi pri drugih aktualnih vprašanjih, ki zahtevajo pozornost in vključevanje vseh družbenih in družbenopolitičnih faktorjev.

Spričo dejstva, da je problematika delavke v združenem delu zelo skromno zajeta v gradivih za IX. kongres Zveze sindikatov Slovenije, pa je konferenca poudarila nujnost, da najdejo ti sklepi in stališča ustrezno mesto v zaključnih dokumentih omenjenega kongresa.

VEČANJE PRODUKTIVNOSTI JE NAŠA STALNA NALOGA

V delovnih organizacijah — IGO, Gostinsko podjetje Vič in Vinocetu ter inštitutu Boris Kidrič se trudijo z nagrajevanjem povečati produktivnost in konkurenčnost

Produktivnost je v zadnjem času tema, ki ji posvečamo vse več pozornosti. Za to pozornost smo se odločili enostavno zaradi tega, ker bomo lahko le tako izboljševali gospodarske rezultate. Marsikatera delovna organizacija posluje neugodno, slabo ali pa slabše kot bi lahko, če bi si vsi zaposleni prizadevali za večjo produktivnost. Čeprav ima sedaj ta produktivnost (zaradi nenehnega poudarjanja) prizvok politične kampanje, je dejstvo, da je to nujnost, če želimo gospodariti bolje in da je sedanje poudarjanje neizbežno spominjanje, ki ima en sam cilj: boljše rezultate gospodarjenja.

Produktivnost je torej zniževanje stroškov proizvodnje in to pomeni v naslednji fazi nižjo ceno izdelka, to pa ugodnejše poslovanje delovne organizacije. Pri ustreznem zvišanju produktivnosti bi moral biti viden učinek končno tudi na trgu v obliki zniževanja cen izdelkov. Visoka produktivnost in s tem torej nižje cene oziroma nižji proizvodni stroški pomenijo večjo konkurenčnost in s tem možnost uspeha na trgu.

Nižje cene in stroški pomenijo uspeh

Naši izdelki na zahodnih tržiščih večkrat ne prodrejo ravno zaradi tega, ker je stopnja naše produktivnosti prenizka in to tako podraži izdelek, da enostavno ni konkurenčen. Da bi naše delovne organizacije kljub temu uspele na tujih tržiščih, znižujejo in nastopajo s takšno ceno, ki jim pomeni izgubo. Ravno to je mogoče odpraviti z zvišanjem produktivnosti.

Seveda zviševanje produktivnosti ne sme biti namen in cilj le tistim za tekočim tratom v tovarni, temveč je to obveza vseh delovnih ljudi. Delovne organizacije zato v zadnjem času z različnimi načini spodbujajo svoje člane kolektiva k večji produktivnosti. Spodbude oziroma načini so različni, predvsem pa gre za nagrajevanje.

Po posameznih delovnih organizacijah smo zato izvedli razgovore o njihovih prizadevanjih za produktivnost.

V tovarni IGO so v zadnjem času opravili več poskusov v smeri izboljševanja produktivnosti. Direktor GREGOR TRŠAR pravi o položaju v kolektivu: »Mislim, da bi morali nasploh temu posvečati več pozornosti v našem gospodarstvu že davno prej. Osnovne črte ekonomije so: kdor želi dobro gospodariti, mora imeti ustrezno produktivnost. To je kontinuiran proces in ga ni mogoče začeti in končati čez noč, temveč je potrebno delati nenehno in le z največjimi prizadevanji je mogoče nekaj doseči. Menim, da v našem kolektivu ni ustrezne produktivnosti. Posledica tega je to, da po časi napredujemo, kljub lepim možnostim in kljub temu, da izdelujemo iskane in cenjene izdelke. Naša produktivnost zaostaja in zasebni sektor nas lahko »povozi«. Na vso srečo je polal dovolj in vsi delamo. Pri nas se bomo morali še precej truditi, da bomo dosegli ustrezno produktivnost. Prepa moramo doseči zavest ljudi. Kot je to žalostno reči, vendar se prinas vsi ne zavedajo, da nam lahko zaškrlipe, ker nimamo realne produktivnosti. V čem je to očitno?

Norme so postavljene nerealno

Pri nas so norme nerealne. Čeprav mi bo glasno vsak oporekal, mi bo po tihem in sam pri sebi priznal, da so pri nas norme prenizke. Tudi v teoriji je znano, da presegaajo norme za 80 ali 90 odstotkov (to se pri nas dogaja), torej so norme nerealne. Mi smo skušali norme spremeniti in jih

dvigniti na ustrezno raven, vendar predlog ni dobil potrebne večine v delavskem svetu. Marsikdo nas ob tem opozarja, da si žagamo vejo, na kateri sedimo, vendar ljudje ne pristanejo na višje norme. Tu je potrebno spreminjati zavest in potem bo vsem jasno, da s takšnim načinom škodimo sebi in kolektivu kot celoti. Na tem delamo in vsakomur je postalo že jasno, da sedanje prekoračevanje norm, ki se nadaljuje, pomeni, da nekaj ni v redu. S takimi normami, kot jih imamo sedaj, ne moremo biti resno konkurenčni, brž ko se pojavijo kakršnakoli konkurenca.

V IGO smo morali sedaj iti na nove programe, ker to zahteva trg. Nekateri so se temu zoperstavljali in večkrat je bilo pri vsem skupaj čutiti bojazen pred novimi realnimi normami. Ker nas je trg prisilil k izdelavi novih izdelkov in ker imamo tam konkurenco, ki nam narekuje realne norme, smo takšne tudi postavili. To je privedlo sedaj do tega, da dela del kolektiva na normalnih normah, drugi del pa na starih: nerealnih in prenizkih.

To je nepravilno. Pri nas smo večkrat tudi krivični do režijskih delavcev (vzdrževalci in podobno), saj jih ne nagrajujemo ustrezno in zato odhajajo.

Sedaj imamo v razpravi osnutek novega pravilnika, po katerem bomo plačevali po delu, torej bomo uvedli nagrajevanje po delu v skladu z zakonom. Ta pravilnik stvari postavlja na malce boljše osnove. Mislili bomo, če bo sprejet. Mislim pa, da se vse več članov kolektiva zaveda, da moramo nekaj narediti za produktivnost, saj sicer ne bo napredka. Če bi imeli ustrezno produktivnost, bi že pred leti imeli novo stavbo namesto teh neustreznih prostorov, v katerih delamo delno še danes. Z aktivnim delom družbenopolitičnih organizacij računamo urediti vse in doseči resnično produktivnost, ki pomeni razvoj delovne organizacije in seveda v končni fazi boljši kruh kot ga imamo sedaj.

Spodbujanje delavnosti je staro že leta

V Gostinskem podjetju Vič so že pred sprejemom zakona o združenem delu, ki uvaja nagrajevanje po delu, nagrajevali dobro marljivo in slabše manj delavne člane. Direktor RAJKO KRANJC razlaga sistem v Gostinskem podjetju Vič: »Pri nas je osebni dohodek vsakogar povsem odvisen od njegovega dela, torej od njegovega prizadevanja in vlaganja napora. Pri nas imamo to že več let in moramo reči, da smo sistem dodelali in da so z njim vsi zadovoljni. Istočasno pomeni ta sistem tudi nenehno prizadevanje za večjo produktivnost, torej za več prometa pri nas. Pri nas je natak plačan od prometa. Čim več ima prometa več zasluži, ker je obisk v posameznih lokalih včasih neodvisen od dela natakarjev, (npr. Kureček in podobno), imajo natakarji različne piane. V bolj obiskanih lokalih je plan višji in v slabših je nižji. Vendar to razmerje tudi ne pokvarimo povsem, saj je obisk lokalov odvisna tudi od postrežbe. Zato z vsem tem iščemo ustrezno merilo, da je vsak zaposleni spodbujen za čim boljše delo in čim več prometa.

Delavec ima v naši panogi tudi velike možnosti, da doprinese k boljšemu položaju s spravljanjem imovine in čuvanjem le-te in gostinske opreme. Tudi vse to je del njegove ocene oziroma merila, po katerem dobi osebni dohodek. Tako je vsak zainteresiran za čim večji promet, za ugled lokalov, za čim boljše postrežbo, za čuvanje itd. S tem mislim, da

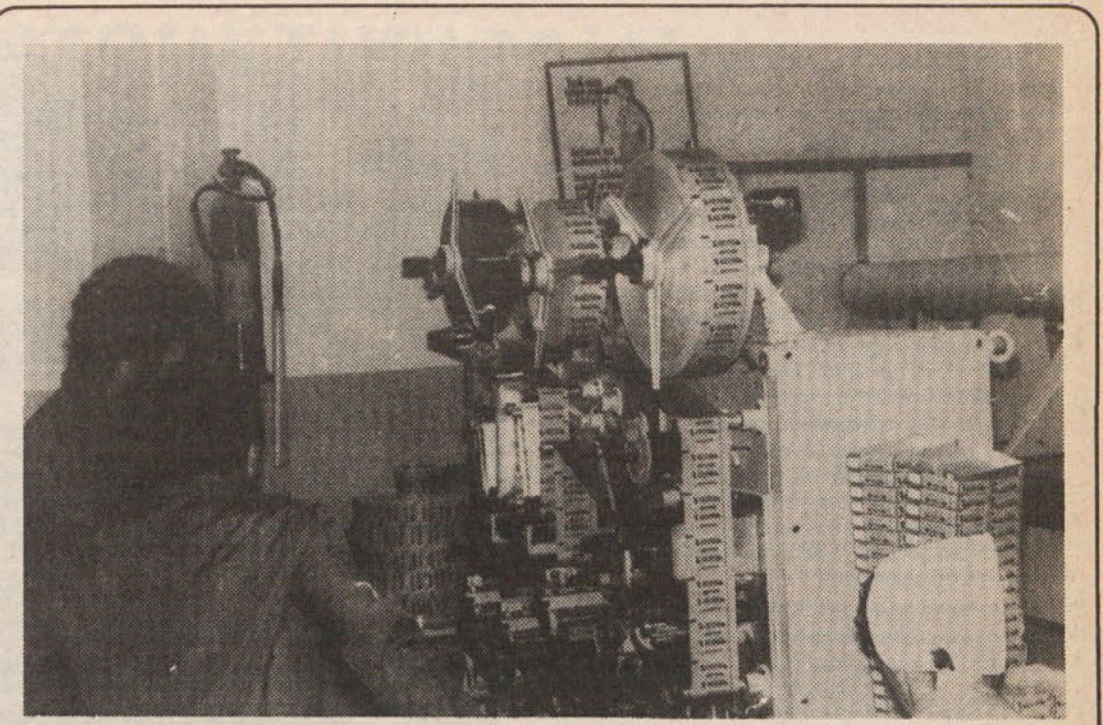
ustrezno dvigujemo produktivnost. V skupnih službah smo tudi izdelali nekatera merila, ki spodbujajo k čim večjemu delu in boljši izrabi delovnega časa, kar lahko pomeni precej.

Produktivnost je odvisna tudi od strojev in prostorov

O produktivnosti smo spraševali še v Kolinski TOZD Vinocet. V Vinocetu ocenjujejo, da je produktivnost trenutno glede na objektivne okoliščine dokaj ugodna, čeprav bi jo bilo mogoče tudi sedaj še dvigniti. To kanijo doseči s še večjim stimuliranjem preko nagrajevanja, vendar v obstoječih prostorih dvomijo v možnost, da bi bilo mogoče narediti dosti več. Vinocet izdeluje sedaj žvečilni gumi v prostorih, kjer so prej izdelovali kis in je seveda sama razporeditev prostorov neustrezna. Prostorji so stari, slabi in ventilacija sploh ni ustrezna. To jasno vpliva na storilnost delavcev. Tudi strojnega parka ni mogoče izkoristiti v polni meri, ker niso prostori ustrezajoči. Težave so občasno tudi s kvaliteto posameznih surovin, posebej embalaže, saj se papir trga, ker ni dovolj kvaliteten. Vse to seveda vpliva na produktivnost, saj zaposleni naredijo manj kot bi lahko v primeru normalne kvalitete.

V delovnih organizacijah se, kot kažejo razgovori, pa tudi poslovni rezultati, v občini nasploh zavedajo pomembnosti področja produktivnosti in pomembnosti povečevanja le-te. Ponekod so tudi naredili že precej na tem področju in to je tudi nujnost, če želimo razvijati gospodarstvo in obenem biti tudi konkurenčni.

DIMITRIČ MILOVAN

NOVI STROJ ZA PROIZVODNJO ŽVEČILNEGA GUMIJA V KOLINSKI — TOZD VINOCET

POVEZAVA Z ZDRUŽENIM DELOM JE PREŠIBKA

V inštitutu Boris Kidrič je produktivnost dela na zavidi jvi ravni, kajti z danimi sredstvi poskušajo raziskovalni delavci napraviti kar največ. Inštitut je delovna organizacija, ki se delno financira preko svojih bodne menjave dela, delno pa s sredstvi za raziskave, ki jih opravlja za posamezne organizacije kemične industrije.

Bazične raziskave financirajo pretežno iz sredstev Raziskovalne skupnosti, aplikativne raziskave pa financirajo tovarne kot naročniki raziskav.

Denarja za delo inštituta je vedno premalo, to dokazujejo tudi nizki osebni dohodki, ki so pod povprečjem tako v primerjavi z gospodarstvom, kot z družbenimi službami. Kljub relativno nizkim osebnim dohodkom poskušajo v okviru možnosti tudi materialno stimulirati uspešnejše delavce. Vsake tri mesece se med seboj ocenijo in na osnovi ocene posamezniku dvignejo OD od nič do največ dvajset odstotkov. To ocenjevanje je subjektivno in ni najbolj posrečeno, česar se tudi sami zavedajo, vendar je zaenkrat še vedno boljše kot nič, ali slabši način, pravijo na inštitutu.

Kako gledajo na vsak dinar, kaže dejstvo, da posa-

mezni poskus, če je potrebno, nadaljujejo tudi v popoldanskem času, v soboto in nedeljo, samo da prihranijo material, ki morda čez nekaj dni ne bi bil več uporaben. Zniževanje materialnih stroškov je pomemben faktor pri ocenjevanju delavcev, čeprav prihranjeni dinar ne gre v osebne dohodke, marveč za nabavo nove opreme in materiala, ki je potreben za raziskave. Sredstev primanjkuje tudi zaradi prevelike stopnje inflacije.

Povezava z združenim delom ni najboljša, saj kemična industrija ne kaže pretiranega zanimanja za sodelovanje z inštitutom, marveč se vse preveč navezuje na tuje znanje, ki je drago in tudi že malce zastarelo. V industrijsko razvitih deželah industrija išče stik z znanstvenimi inštituti, pri nas pa je ravno obratno.

Dohodkovni odnosi med inštitutom in industrijo zaradi nezainteresiranosti industrije še niso zaživi, marveč še naprej ostajajo pogodbeni odnosi. V inštitutu se zavedajo, da v industriji brez tujih licenc ne gre, ne gre pa se opirati le na tuje znanje, to pomeni vse preveliko odvisnost našega gospodarstva od tuje tehnologije.

MISLIM, DA JE PRODUKTIVNOST...

O produktivnosti govorimo v zadnjem času veliko in to na vseh ravneh. Kaj si pod tem pojmom predstavljajo proizvajalci v neposredni proizvodnji, smo skušali ugotoviti z anketo. Skušali smo najti tiste vzroke, za katere menijo ljudje, da bi njih odprava pomenila več narejenega. Pogovarjali smo se tudi o tem, kaj bi bilo potrebno storiti, da bi vsak od anketiranih delal več in kaj meni, da bi njegove sodelavce spodbudilo k večji delavnosti, storilnosti itd.

JANKO ZUPANČIČ, monter v Žičnici: »Enostavno povedano, kaj si jaz predstavljam pod produktivnostjo je to, da moramo vsi več de-

lati. Potrebno je izpolnjevati plane in z doseganjem ali preseganjem le teh zvišujemo produktivnost, saj so tako postavljeni, da spodbujajo in omogočajo razvoj. Seveda bi bilo najbolje, če bi se vsi trudili tako, da bi bilo preseganja planov čim več. Po moje gre tu zraven tudi izboljševanje organizacije proizvodnje. Hitreje in bolj racionalneje lahko delaš le pod tem pogojem, da vse »klapa« v organizaciji. Če pa moraš čakati, da dobiš material ali pa da ne veš kaj delati itd. potem je zastoj pričakovati visoko produktivnost in torej uspehe. Za izboljšanje produktivnosti je nujno tudi uvajanje sodobne tehnologije in strojev in nenehno posodabljanje proizvodnje. Z novimi stroji, pa čeprav dragimi, je mogoče delati hitreje in boljše in se tako vsaka nalozba obrestuje.

čas. Če bi bil papir v redu, bi lahko v tem času, ko to štirikrat ali pa še večkrat dnevno popravljam, naredila kar dosti. Kar zračunajte, koliko pa pomeni to izgube v obeh izmenah in potem koliko je to pri več delavkah in na mesec... Izučeno je pomembna, da dosežeš dober rezultat, ampak kaj pomaga, če ni kvaliteten surovin.

čas. Če bi bil papir v redu, bi lahko v tem času, ko to štirikrat ali pa še večkrat dnevno popravljam, naredila kar dosti. Kar zračunajte, koliko pa pomeni to izgube v obeh izmenah in potem koliko je to pri več delavkah in na mesec... Izučeno je pomembna, da dosežeš dober rezultat, ampak kaj pomaga, če ni kvaliteten surovin.

RADOVAN TOMIČ, zaporničar pri ŽG Ljubljana na Viški cesti: »Jaz si mislim, da mora biti produktivnost čim boljše delo in da je čim več narejenega, pa da za to porabiš čim manj časa. Pri meni je to sicer malce težje, ker moj poklic ne pomeni proizvodnje. Moje vestno delo pa je lahko tudi del

ANA BABNIK, samostojna strojna polnilka v Kolinski — TOZD Vinocet: »Mislim, da se moramo vsi truditi, da naredimo čim več. Ker če bomo naredili vsi skupaj več, bomo tudi več imeli. Saj veste, kako je v družini: če delata dva, je več denarja, kot če eden in boljše živi. No, podobno je tudi v tovarni. Pri nas nima nihče nič od tega, če manj dela. Škodi samo sebi in drugim. Mislim, da je prav, da naredi čim več, ker mu to pomeni več denarja in seveda tudi več denarja za tovarno. Naša želja mora biti torej, da naredimo čim več. To pa ni mogoče vedno doseči. Poglejte, če so stroji slabši, si lahko še tako spreten, lahko še tako hitri in se lahko še tako trudiš, ti vse skupaj nič ne pomaga. Drugi, ki dela pol manj na dobrem, novem, modernem stroju, bo naredil več in to z manj stroja kot pa ti. Zato je nujno, da so stroji dobri. Seveda pa mora

vsesplošnih prizadevanj. Zakaj? Poglejte, če bom zapornice dvignil takoj, se bo promet odvijal hitro in ne bo zastojev in marsikdo ne bo izgubil časa. Zjutraj lahko pomeni to, če bi čakal že po odhodu vlaka še pet minut, preden bi dvignil zapornice, zastoj v prometu in izgubo časa v službi vseh tistih ljudi, ki bi jo zamudili zaradi čakanja pred zapornicami. Mislim, da z mojim vestnim delom tudi nekaj doprinesem. Moja skrb pa je seveda tudi to, da ni napak. Pri meni pomeni napaka nesrečo in to hudo. Zato mislim, da je v mojem poklicu glavna naloga, da pazimo, da ne pride do nesreč, skratka da skrbimo za varnost in za varen promet. Seveda pa bi gradnja nadvozov oziroma podvozov in odprava zapornic pomenila ne le varnost, ampak bi jaz lahko delal kaj drugega in bi torej bili dve roki več v neki tovarni.

biti tudi pred začetkom dela vse pripravljeno. Vsak mora točno vedeti, kaj mora delati in kje in kako. Pripravljen mora biti tudi material, saj sicer ni nič. Material mora biti dober, ker se lahko le tako dela.

Tekst in foto: MILOVAN DIMITRIČ

Med delovnimi organizacijami v občini Ljubljana Vič — Rudnik, ki večinoma dobro gospodarijo in beležijo uspehe, so žal tudi takšne, ki imajo vrsto težav in posledica tega so izgube. V posameznih primerih se izguba pojavi v določenem trimesečju, vendar je to posledica trenutnega položaja in v naslednjem obdobju je ni več. Takšne primere je mogoče razložiti z objektivnimi vzroki, včasih celo tako banalnimi, kot je sprememba obračuna, oziroma načina obračunavanja. Povsem drugačen primer pa so delovne organizacije, kjer se izguba pojavlja v več trimesečjih zapored, ali pa se vleče nekaj let. Delovne organizacije, žal v takšnih primerih prevečkrat iščejo vzroke zunaj in so kolektivi pripravljeni premalo kritično oceniti sebe in svoja prizadevanja. V takšnih primerih je vedno slišati očitke na rovaš sistema, na račun partnerjev, itd. Krivi so skratka vsi, le sami popolnoma in čisto nič! To ne velja povsod, vendar je bilo to v razgovorih v delovnih organizacijah o izgubah čutiti marsikod.

V letošnjem četrletju so beležili izgubo v 14 delovnih organizacijah, ob polletju pa je ostalo še šest delovnih kolektivov, ki niso poslovali ugodno. Z izgubo so poslovali: Hoja — TOZD Galanterija, HOJA — TOZD Pohištvo, Hoja — TOZD Žaga Škofljica, Ljubljanske mlekarne — TOZD Posestva, Žičnica in Pleskoobloga. V vseh delovnih organizacijah so izdelali sanacijske programe in z njimi računajo popraviti poslovne rezultate. Zaključni računi bodo te namene potrdili, ali ovrgli. V primeru, da tudi še zaključni računi ne bodo ugodni, bi kazalo pretehtati ponovno sanacijske ukrepe. Če so resnično izvedeni pa uspeha še vedno ni, je potrebno izdelati in izvesti uspešnejše ukrepe.

Izviri izgub so precizirani

Med »izgubaši« so se pojavile sedaj posamezne TOZD, katerih rezultati prej v okviru celotne delovne organizacije niso bili vidni. Ko so imeli prej v delovni organizaciji še status obrata ali enote in je bilo mogoče prelivati denar sem in tja, se je zgodilo ob zaključnem računu, da je bilo v DO kot v celoti vse v redu, ker so pač uspešnejše enote ustvarile toliko več, da so pokrile izgubo manj uspešnih. Celoten rezultat je bil pozitiven. To seveda tistih, ki so imeli izgubo, ni stimuliralo k odpravi le-te, temveč je spodbujalo prav nasprotno vedenje. Z organiziranjem TOZD je sedaj bistveno preciznejše pokazano in definirano, kdo in kje ima izgubo. Ker »pokrivanja« ni več, so računi čisti in jasni. To je dobro, saj je povsem jasno tudi v širšem merilu, kdo dobro gospodari in kdo ne, torej kje je potrebno ukrepati in spreminjati.

Kljub splošno ugodnim rezultatom gospodarjenja v občini je potrebno posvetiti kolektivom, ki so slabo gospodarili, posebno pozornost in seveda tudi doseči spremembo stanja. V vseh delovnih organizacijah, ki imajo izgubo, smo se razgovarjali o tem, kje vidijo vzroke za izgubo in kje vidijo rešitve.

Nočemo pisanja o naši izgubi

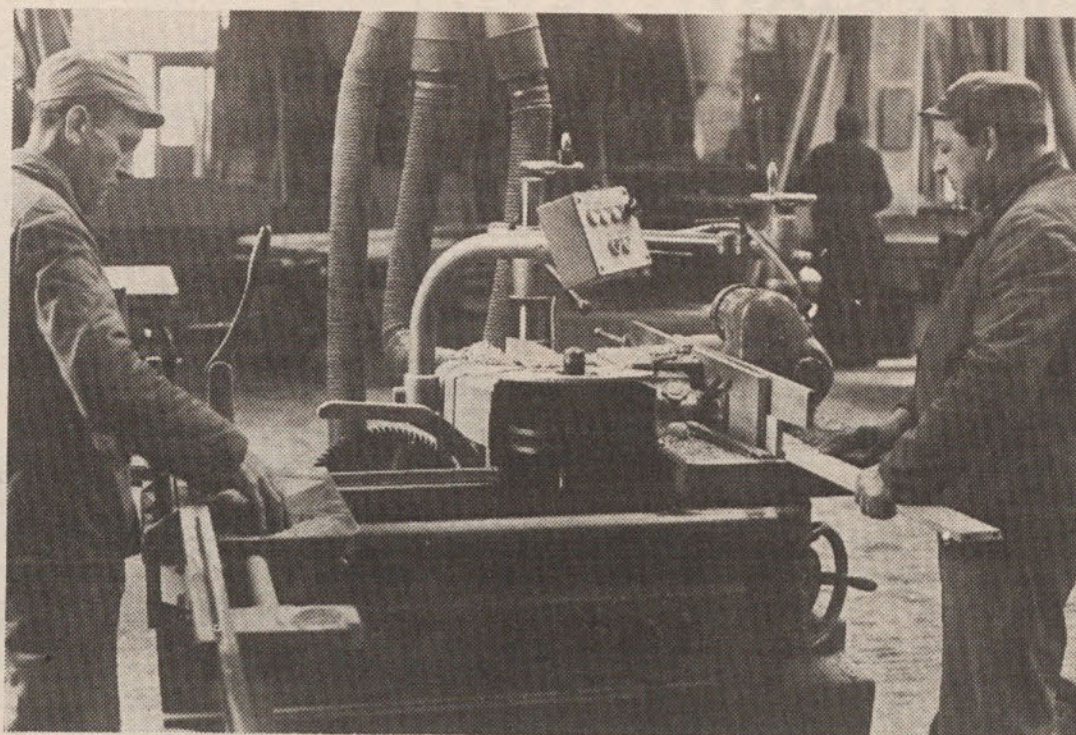
V Hoji smo se skušali razgovarjati s sekretarjem OZK DSSS. BOJAN ANDRIČ nam ni bil pripravljen dati nikakršnih podatkov o izgubi, niti ni bil pripravljen dati ocene stanja, češ da bi bilo pisanje sedaj o izgubah umestno. V Podpeči so namreč položaj izboljšali s svojimi napori in s spremembami znotraj TOZD. Za delovno organizacijo kot celoto so prehodo breme tudi skupne službe. V skupnih službah dela približno šestina kolektiva in to pomeni znatno obremenitev. Učinki velikega aparata skupnih služb namreč niso ustrezni njegovi velikosti. Hojo tarejo še dokajšnji kadrovske problemi. Ne samo pri iskanju vodstva oziroma direktorja, temveč

Izguba v Hoji oziroma njenih TOZD se vleče že dalj časa. Zato je vprašanje HOJE kot celote pereče. V HOJI navajajo kot krivca za izgubo, ki se pojavlja v posameznih TOZD, zelo visoko neplačano realizacijo, nedoseganje proizvodnega plana in neizvrševanje naročil. Na prvem mestu so seveda zunanji vzroki, je pa vprašanje, če so resnično tisti, najbolj pravi, popolnoma umestno. V Podpeči so namreč položaj izboljšali s svojimi napori in s spremembami znotraj TOZD. Za delovno organizacijo kot celoto so prehodo breme tudi skupne službe. V skupnih službah dela približno šestina kolektiva in to pomeni znatno obremenitev. Učinki velikega aparata skupnih služb namreč niso ustrezni njegovi velikosti. Hojo tarejo še dokajšnji kadrovske problemi. Ne samo pri iskanju vodstva oziroma direktorja, temveč

tudi sicer. Hoja je namreč v preteklosti žal izgubila nekaj odličnih kadrov, od sedanjih kadrov pa vsi ne dajejo od sebe vse, kar bi zmogli. Dokaj pogosto menjavanje direktorja in tudi dolga »brezvladja« med imenovanji, so verjetno tudi pokazatelj nekaterih odnosov. V kolektivu bodo morali vsi vlagati mnogo večje in sploh izredno velike napore, če naj Hoja kot celota zaživi, kot je treba.

Drugi veliki problem Hoje je njeno mesto v jugoslovanski in slovenski lesarski industriji. Mesto Hoje namreč ni tipično definirano, saj je ob vseh načrtovanjih Hoja največkrat ob strani in je premalo nastopala s svojimi razvojnimi načrti. Za Hojo mesto pod soncem mora biti in to tako v Ljubljanskem, kot v slovenskem merilu. Izdelati je potrebno programe, ki jih bo mogoče vključiti v razvoj slovenske lesne industrije in tudi programe v slovenskem merilu popraviti tako, da bo Hoja dobila svoj prostor.

V DELOVNIH ORGANIZACIJAH, KI SO OB POLLETJU POSLOVALE Z IZGUBO, SMO SE POGOVARJALI O VZROKIH IN UKREPIH ZA SLAB POLOŽAJ

VZROKI IZGUB NISO LE ZUNAJ KOLEKTIVOV

Ustrezno mesto tudi Hoji

Trenutno obstajajo celo ideje, da naj bi Hojo razdelili, saj so si programi posameznih TOZD dokaj različni. Vsak del naj bi po teh načrtih našel svoj prostor pod okriljem koga drugega. To pa ni rešitev, ki bi bila sprejemljiva za delovno organizacijo, ki je vendar dosegla nekatere uspehe in daje kruh več kot 700 zaposlenim. Zato v občini Vič-Rudnik na ideje »razparceliranja« Hoje ne ogledajo pozitivno.

Jasno, da je potrebno razvojne programe Hoje ustrezno uskladiti in najti tudi ustrezno povezavo za ta kolektiv v velikih združenjih te branje. Povezovanje v Slovenijales ali Uniles, trdni razvojni programi in njih dosledno uresničevanje, bi pomenili bodočnost. V takšni bodočnosti bi bilo potrebno oceniti tudi delež skupnih služb in njihov doprinos k napredku in zagotavljanju bodočnosti. Usmeritev na iskanja rešitev za pozitivno poslovanje znotraj delovne organizacije je nujna in potem bo mogoče tudi zunanje vzroke odpraviti. S skrivanjem, zapiranjem vase in odklanjanjem zunanje pomoči pod pretezo; češ da to samo škodi, je nesmiselno in ne vodi nikamor.

Resen pristop v žičnici

Resen in trezen pogled na svoj položaj imajo v Žičnici, ki je kot delovna organizacija vključena v Slovenijales. Glede na ukrepe, ki so se jih lotili, je pričakovati, da bodo uspeli. Seveda bo potem Žičnica potrebovala tudi širšo pomoč, ki ji bo zagotovila bodočnost, saj je sama s svojimi napori ne bo zmogla, ker je pač premajhna. Sekretar osnovne organizacije ZK PETER SNOJ pravi, da so se lotili z vso vestnostjo izpolnjevanja zahtev sanacijskega programa in da rezultati kažejo, da bo kolektiv uspel. »Imamo pet milijonov izgube. Če bi bili še enovitna delovna organizacija, je ne bi bilo, saj bi denar lahko prelivali. Seveda to sploh ne bi bila rešitev, temveč bi le na zunaj izgledalo vse lepo, mi bi bili pa še vedno na istem. Pri nas opažamo že več let stagnacijo in to je za nas zelo boleče. Res smo vsako poslovno leto zaključili ugodno, vendar je to bilo le na zunaj. Mi smo opozarjali na naš položaj, vendar je bil povsod odgovor, saj gre, saj pozitivno posluje, mi pa nismo mogli naprej. Ostajali smo brez akumulacije in je bilo vprašanje časa, kdaj bomo prišli do izgube. Položaj bo v bodoče še slabši, če ne bomo imeli akumulacije. Sedaj bomo izgubo odpravili z napori kolektiva, vendar to ni rešitev! Tega se zavedamo vsi.«

In kje so vzroki za stopicanje na mestu? Peter Snoj meni: »Prodaja pri nas sploh ni vprašanje, vendar mi to, kar delamo, delamo s premalo dobička. Cen ne moremo enostavno kot dvigniti. V izvoz gremo z nizkimi cenami, ki pomenijo izgubo, vendar moramo to početi, saj sicer ne moremo opremljati proizvodnje, ker nimamo deviz. Veliko bolje bi bilo, če bi si lahko zagotovili devize v okviru SOZD, saj je dovolj, ker nekateri le izvažajo in bi zamenjava v SOZD pomenilo boljše in ekonomičnejše poslovanje. Drug problem so majhne serije in prevelik izbor izdelkov. Trg potrebuje določene izdelke in ker jih ni, jih mi izdelamo, vendar zanje ne dobimo ustreznega finančnega efekta. Zato smo sedaj v okviru sanacije enostavno morali črtati posamezne izdelke. To pomeni, da jih bo na trgu zmanjkalo. In potem? Preveč smo se ozirali na posamezne želje vsakega kupca, ki jim nismo mogli zaračunati. Sedaj bodo morali upoštevati, ker mi v izgubo ne bomo več delali. Za majhne serije in premajhno proizvodnjo leži krivda v tem, da ne dobimo delovne sile. Ker sodimo v bazično industrijo in glede na položaj, v kakršnem smo, enostavno ne moremo dati dovolj visokih osebnih dohodkov in ljudje odhajajo. Če bi lahko uvedli še eno izmeno, torej če bi dobili delavce, bi bilo znatno bolje. Delavcev ne dobimo tudi zato, ker nimamo stanovanj.

Smo v škarpah

Če se še enkrat povrnem k cenam, naj povem, da jih mi lahko dvignemo letno za osem odstotkov (so zamrznjene), cene surovinam pa nam zrastejo v tem času za 30 odstotkov. Škarje se zapirajo nam v škodo. Vse naštet

ima za posledico, da smo brez akumulacije in da imamo zato iztrošen strojni park. Stroji sicer sedaj še tečejo, vendar dolgo ne bodo več. Novih praktično ne moremo kupiti z ničemer. Amortizacije ni več in tako smo investicijsko nesposobni. To kaže, da bo položaj še slabši, če ne bomo našli rešitve.

Mi sedaj rešujemo vprašanje izgube predvsem z reševanjem naših notranjih problemov. Krivda pri nas je v osebni odgovornosti in v slabi organizaciji. To lahko rešimo sami in tudi rešujemo. Program sanacije do konca leta smo vzeli resno in ga bomo speljali. Vsi pogoji za sanacijo so dani. Obstajal je sicer dvom, če bomo uspeli pokriti vse, vendar menimo, da bomo glede na izvedene ukrepe le uspeli. Začeli smo s široko akcijo. Ostro smo zastavili in izvajamo kontrolo, uvedli smo nadurno delo, ukrepe za izboljšanje organizacije in šli smo celo v zmanjševanje osebnih dohodkov. Vprašanje je, če je to poslednje, najboljša rešitev, vendar hočemo vse vzroke, na katere lahko vplivamo mi, povsem odstraniti. Uvedli smo tudi strogo osebno odgovornost za delo, torej če domeni eno ne bo opravljeno.

Mi smo nesposobni planirati proizvodnjo. Plane smo sprejemali konec leta, sedaj pa jih prej in bomo v bodoče to naredili že sredi leta. Takoj bomo tudi dali naročila kooperantom in dobaviteljem, ker potrebujejo oni zelo veliko časa. Zato smo v prvih mesecih v prejšnjih letih tudi premalo ustvarili, ker nismo imeli s čim. Plan smo sprejeli konec leta in tedaj naročili dobaviteljem, dobili pa smo vse skupaj čez nekaj mesecev. Tega je sedaj konec! Seveda pomeni to tudi, da bomo naročila sprejemali prej.

Imamo veliko nedokončane proizvodnje. Do tega prihaja zaradi zamud kooperantov, vendar bomo to odpravili s tem, da bomo pač naročili nekaj mesecev prej. Denar se v naši branži obrača počasi. To pa je zakonitost, na katero bomo le težko vplivali.

Potrebna je rešitev v okviru SOZD

Naše načrtovanje bomo morali okrepiti. Sedaj nimamo kadrov in to bomo morali odpraviti, vendar še ne vemo kako, saj bomo z našimi osebnimi dohodki le težko dobili ustrezne ljudi. Projektantske organizacije so bolj privlačne. Mi sploh nimamo resničnega plana razvoja. Imamo sicer plan na papirju, vendar to ni nič. V praksi moramo imeti uresničljiv plan. V okviru SOZD Slovenijales sedaj iščemo rešitve in brez te širše pomoči ne bo šlo, ko se bomo spopadli z vzroki, na katere nimamo trenutno vpliva. Kadrovske se moramo na vsak način okrepiti, sicer je zmanj pričačkovati zanesljivo bodočnost.

V okviru Slovenijalesa obstojijo sedaj načrti povezovanja strojnih tovarn. To bo tudi nam omogočilo določeno mesto. Mi načrtujemo, da bi opremili našo tovarno tako, da bi lahko izdelali pri nas celotno proizvodno linijo za posamezno tovarno. S povezovanjem in razdelitvijo nalog bi v okviru SOZD uspeli in za to si bomo prizadevali. Tako bomo odpravili sedanji položaj, ki je posledica večletne preteklosti.

Sedanja izguba nas je končno pripeljala na realna tla: vse, tudi tiste, ki smo jih opozarjali, da ne moremo prodajati ob rastočih cenah surovin izdelke po zamrznjenih cenah in sočasno imeti dobiček. Prej je bilo to vse zabrisano, saj je naš sedanji TOZD v Ribnici, ki izdeluje bolj akumulativne izdelke, pokrival našo izgubo. Če bi bil obračun enoten, bi bili tudi letos brez izgube, saj so oni ustvarili ravno toliko dobička, da bi se pokrilo. Potem bi pa vse ostalo po starem. Potem ko je od nas odšla livarna, smo ostali kot TOZD za izdelavo strojev za obdelavo lesa in opreme za servisno dejavnost in naprav zračne tehnike, pravi PETER SNOJ.

V Žičnici imajo realne možnosti za uspeh, saj so se sanacije lotili nadvse resno. Res pa je, da bodo vsi napori zaman, če ne bo tudi širše rešitve značaja v okviru SOZD.

Izguba ne preseneča, presenetil bi dobiček

Ljubljanske mlekarne TOZD — Posestvo je zabeležilo ob polletju 4,24 milijona izgube. Realnost te izgube

je vprašljiva glede na sezonsko delo Ljubljanskih mlekarne TOZD Posestvo, vendar pričakujemo, da bo izguba tudi ob koncu leta. Glede na sanacijske ukrepe bo sicer manjša, kot je bila načrtovana prvotno, vendar jo bodo še vedno beležili. O položaju TOZD Posestvo smo se pogovarjali z direktorjem ing. JUSTOM KLEMEM-ČIČEM.

»Letos so se vsi začudili, kako da imamo izgubo, saj smo bili lani pozitivni. Mislim, da bi se morali bolj začuditi, kako da smo bili lani brez izgube. Sicer pa je bil lani rezultat ugoden prvič po dolgi letih. Zakaj lani nismo imeli izgube, povedo podatki, da smo dosegli določene uspehe v proizvodnji, torej da smo pridobili več mleka na kravo, predvsem pa je bil vzrok v tem, da so se popravile cene. Stroški so se s cenami ujeli in še dober proizvodni efekt, pa so bili rezultati ugodni. Letos pa se ponavlja stara pesem, da se povečujejo stroški, mi jih pa s svojimi dogovorjenimi in maksimiranimi cenami ne dohajamo več.

Če pogledamo letošnjo izgubo prvega polletja, ugotovimo, da ni povsem čista. Neplačane realizacije smo imeli nekaj, zelo veliko neporavnanih premij in po informaciji SDK nismo smeli vnesti v dohodek namensko premijo (ta znaša dinar na liter mleka). To bomo lahko storili šele ob koncu leta za pokrivanje izgube. Če bi vse to prišli k dohodkom, bi prišli do tega, da bi bilo dejansko izgube le dobrih šeststo tisočakov. To ni veliko, če upoštevamo še, da ni prvo polletje za nas ugodna sezona.

Kako, da potem pričakujete izgubo tudi ob koncu leta?

»Medtem so spet poskočili stroški, ki jih imamo in škarje med našo nadzorovano ceno in nenadzorovanimi stroški se spet zapirajo. Zato pričakujemo ob koncu leta dva milijona in pol dinarjev izgube. Prvotno smo pričakovali celo štiri milijone, vendar bomo to znižali z našimi ukrepi. Seveda bi bilo potrebno najti trajno sistemsko rešitev, ki je ne moremo izvesti.

Ob polletnem obračunu je rezultat kriv tudi način obračunavanja, saj lahko vnašamo v breme zalag le direktne stroške proizvodnje, ki je sezonska, indirektnih pa ne smemo.

Vsi mlekarji imajo izgube

Če si pogledamo, kateri stroški so se nam povečali, moram naštet najprej stroške proizvodnje lastne krme in ceno kupljene krme, znatne so področitve še pri elektriki, vodi, gorivu, rezervnih delih in tujih storitvah. Pomembno povečanje stroškov pomenijo še povečani osebni dohodki. Temu se ne moremo odreci, če hočemo s proizvodnjo nadaljevati in zadržati fluktuacijo delavcev. Zniževanje stroškov naše proizvodnje zaradi večje produktivnosti sicer dosegamo z nekaj odstotki letno, vendar se to kar izgubi pri povečevanju stroškov, ki so vsako leto večji za 20 ali 30 odstotkov. Mi smo povečali količino pridobljenega mleka za 224 litrov na kravo in zmanjšali izločitev krav, vendar je vse to premalo. V takšnem položaju nismo le mi! Vsi družbeni proizvajalci mleka v Sloveniji bomo zaključili to leto z izgubo. Večjo izgubo bodo imele delovne organizacije, ki jim je mleko edini produkt in če gospodarijo na pretežno travnatem svetu. Mi bomo v malce boljšem položaju, ker nimamo le mlečne proizvodnje. Seveda pomeni to, da praktično prelivamo v TOZD dohodek od ene vrste kmetijstva v mlečno proizvodnjo, oziroma da pokrivamo izgubo. Tu pa se postavlja vprašanje, če je to v redu.

V TOZD smo se lotili v okviru sanacijskega programa notranjih ukrepov in predlagali zunanje. Pri nas moramo izkoristiti vse možnosti za spravo čim večjih količin otave in s se skrbnejšim delom zmanjšati izločanje krav. Pospešili bomo melioracijo Gmajnic in nadaljevali z izvajanjem modernizacije mlečnih farm.

Vse te notranje rezerve pa so premajhne in njih še tako učinkovito aktiviranje, ne bo odpravilo izgube.

Mlečne farme se morajo bolj povezovati z znanstveno-raziskovalnimi institucijami in financiranje gradnje teh farm naj bi bilo narejeno s finančno zgradbo, v kateri bi investitor dal petino denarja, ostalo pa banke in drugi zainteresirani. Potem bi bilo potrebno izvesti nekatere finančne operacije in spremembe pri kreditiranju, odpravi različne sanacijske kredite in podobno. Potrebno je tudi objektivno vrednotenje mleka z družbenih mlečnih farm v primerjavi z ostalim mlekom. Predlagamo tudi oprositev plačevanja prispevka od poslovnega sklada za revalorizacijo pokojnin in uresničitev dohodkovnih odnosov. Popraviti bi bilo potrebno odkupne cen za mleko in premije za mleko.

Stroški v mlečni proizvodnji rastejo letno od 15 do 25 odstotkov, cene mleka pa največ do 3 odstotke v istem času. Samoupravne interesne skupnosti za oskrbo večjih potrošnih centrov naj bi tudi nekaj prispevale oziroma podpirale našo proizvodnjo, saj smo stalni oskrbovalec potrošnih središč. Predlagamo še učvrstitev namenske premije za družbeno mlečno proizvodnjo. To naj postane stalen ekonomski ukrep.

Disciplina in nagrajevanje po delu je izhod

V Pleskooblogi so ob polletju zabeležili izgubo, ki je v občinskem merilu prava malenkost, vendar v tej delovni organizaciji tudi 80 tisočakov nekaj pomeni. V Pleskooblogi ocenjujejo, da so izgube krive povsem subjektivne težave. Težave so imeli s poslovnim kadrom, z reklamacijami in nedisciplino. Z nagrajevanjem po delu, kar se bistveno pozna pri osebnih dohodkih zaposlenih, so izboljšali kvaliteto, saj se je število reklamacij zmanjšalo, oziroma so jih odpravili. Kot kažejo podatki devetmesečnega gospodarjenja, so v Pleskooblogi že pokrili izgubo in je ta trenutna »slabost« odpravljena.

V delovnih organizacijah so se večinoma resno lotili reševanja problema izgub in le na ta način je mogoče računati na ugodne spremembe. S kazanjem na zunanje probleme in iskanjem krivde izključno izven delovnih organizacij pa problema v kolektivih, ki imajo izgubo, ne bodo rešili.

Konec izgub ni le v interesu posameznika ali kolektiva, temveč celotne občine in skupnosti, saj mora sedaj izgube nekdo pokrivati in slabo gospodarjenje gre v škodo vseh.

MILOVAN DIMITRIČ

GOSPODARSTVO BOMO PRESTRUKTURIRALI!

Franci Zalar o delovanju ZK na področju družbenoekonomskih odnosov

V skladu s spremembami statuta, sprejetimi na 8. kongresu ZKS, sta se reorganizirala OK ZKS in komite. V komiteju OK ZKS Vič-Rudnik odgovarja za gospodarstvo in družbenoekonomske odnose izvršni sekretar FRANCİ ZALAR.

»Za vse, ki delamo na ravni občine, je tak način dela nekaj novega. Vsi pa se trudimo, da bi delo na nov način zaživelimo čim bolj in dalo tudi otipljive rezultate.

Na področju gospodarstva ne mislimo razpravljati o številkah ob polletju ali koncu leta, saj je vse skupaj dokaj uniformirano in obravnavano na različnih rav-

neh in sredinah. Mi se mislimo na osnovi podatkov in rezultatov gibanj posvečati vsebinskim vprašanjem. Komite bo analiziral uresničevanje srednjeročnega družbenega plana razvoja občine in vseh sredin v občini: od krajevnih skupnosti preko samoupravnih interesnih skupnosti do delovnih organizacij. Tu

bomo ugotovili, kje smo in kaj bo potrebno narediti v bodoče. Konkretno smo v tem času že posegli v vsebino z organiziranjem problemske konference v Hoji. Tamkajšnji problemi so znani in trajajo že več let in o tem smo se pogovorili in tudi marsikaj razčistili. Na področju gospodarstva se bomo morali v občini zelo angažirati, saj bo potrebno veliko dela tudi zaradi prestrukturiranja našega gospodarstva. Iz občine bo namreč odšla Iskra TOZD Elektrooptika, ki je velik izvoznik in postavlja naše razmerje med uvozom in izvozom v zelo ugodno luč. Kljub temu pa mislimo, da bomo marsikaj nadomestili z delovnimi organizacijami, ki prihajajo v občino, ki začnajo pri nas graditi. Posamezne OZD pa svoje programe proizvodnje spreminjajo v tolikšni meri, da bodo postali resni in veliki izvozniki. Vsa ta prihajanja in odhajanja, spremembe in drugo bo nujno povzročilo spreminjanje našega gospodarstva in v teh okvirih čakajo nas vse obsežne naloge.

Zato bomo s posebno pazljivostjo v komiteju pripravili izhodišča za nadaljnji razvoj in v tem okviru posebne programe za prihodnje leto in poseben program razvoja do leta 2000.

Ob vsem tem pa mislim, da bodo posebej pomembne naše

daljevati. Za to pa se bomo angažirali komunisti v vseh okoljih našega delovanja.

Pri izvajanju vseh teh nalog so nam za osnovo seveda stališča resolucije, ki je bila sprejeta letos na 8. kongresu ZKS. Mislim, da je vse, kar bomo počeli, logično delovanje za kontinuirano politiko ZK na področju družbenoekonomskih odnosov.

Če se povrnem k nekaterim konkretnim zadevam, moram povedati, da smo na sestanku komisije, ki obravnava stanovanjska vprašanja in drugih organov, ki delajo na tem področju, razpravljali o nekaterih konkretnih korakih. Tu gre za urejanje stanovanjskih razmer delovnih ljudi, kar je pogoj za njihovo ekonomsko in socialno varnost. Pri tem se moramo zavedati, da bo družbeno usmerjena stanovanjska gradnja pospešila celovito zadovoljevanje potreb bivanja in življenja v soseski. S tem v korak, da lahko zagotovimo na tem področju tudi ustrezno samoupravo, pa je uvajanje ekonomskih stanarin. Le te so namreč temelj za uveljavitev delavcev in občanov kot nosilcev hišne samouprave.

Na področju zdravstva je iz OZD, ki so izvajalci, večkrat slišati vrsto pripomb na samo menjava dela in obratno je tudi slišati iz vrst porabnikov. Tu bo po-

PROIZVODNJA NARAŠČA

Znanih je že nekaj podatkov o devetmesečnem poslovanju

Rezultati gospodarjenja v občini v prvem polletju so bili dokaj ugodni, če izvajamo šest delovnih organizacij, ki so poslovale z izgubo. Koliko je takšnih, ki imajo izgubo tudi ob devetmesečnem obračunu, še ni znano, vendar se je njih število po oceni zmanjšalo zaradi sanacijskih ukrepov, ki so se jih lotevali. Ni pa še znano, če ni izguba medtem nastala kje druge. Točni podatki bodo znani šele novembra. Ker se ob četrtnetjih ne dela točnih izračunov za vse, so sedanjí podatki o gospodarjenju največjih le približen pokazalec, ki pa vendar pove precej. Ker predstavlja industrija v gospodarstvu poglavitni delež, so podatki o gospodarjenju med najpomembnejšimi.

Ob obračunu, konec septembra, lahko ugotovimo, da je v primerjavi z lani, proizvodnja količinsko večinoma naraščala. Glede na poletne mesece in torej dopuste, devetmesečni rezultati tudi še niso realna slika in je pričakovati ob koncu leta boljše. V primerjavi z lani so najbolj dvignili proizvodnjo v Hoji — TOZD Tesarstvo, kjer so naredili za 94 odstotkov več. Zal pa ima Hoja tudi drugi rekord. Njena TOZD Galanterija v Podpeči je ustvarila letos komaj 32 odstotkov lanske proizvodnje. Precej več kot lani so naredili še v IGO (za 42 odstotkov), Žičnici, Ilirija-Vedrog, Iskra Horjul in Tobačna tovarna. Malce slabše kot lani so gospodarili v Tovilu in Kig, na istem so ostali v Utensiliji.

Zaloge večinoma naraščajo. Na to so verjetno vplivali poletni meseci z manjšimi naročili. Najbolj so povečali zaloge, v primerjavi z enakim obdobjem lani, v IGO. Več zalog imajo tudi v Hoji TOZD Tesarstvo, TTL, Tovilu, Utensiliji in horjulski Iskri. Manj zalog je v Žičnici, KIG in Ilirija-Vedrog, v podpeški Hoji-TOZD Galanterija pa imajo celo le polovico lanskih zalog.

Rezultati proizvodnje so torej kot je videti dokaj dobri, če upoštevamo poletne mesece z dopusti. Sicer bi bili rezultati neugodni, ker bi bilo povečanje v primerjavi z lani pre nizko. Količinska proizvodnja je namreč v nekaterih primerih še celo manjša.

Količinska proizvodnja je resničnejši kazalec razvoja, kot pa celotni prihodek ali dohodek, na katerega lahko vpliva povišanje cen in tako skazi resničen položaj.

Ob vseh teh relativno ugodnih rezultatih, pa zaskrbljujejo podatki iz podpeške TOZD Galanterija, ki sodi v delovno organizacijo Hoja. Tamkajšnja proizvodnja je pre nizka, saj je v primerjavi z lani padla za dve tretjini.

M. DIMITRIČ

S pecivom (kot so na primer žemlje), ki ima ekonomsko ceno, peki delno pokrivajo izgube, nastale zaradi pre nizkih cen osnovnih vrst kruha

V PEKARNI CENTER

DO KDAJ NOČNO DELO?

Generalni obrat TOZD Pekarne Center, DO Emona Merkur ima tehnološko dotrajano in zastarelo opremo. Po desetih letih, kolikor jih je minilo, odkar so se s Poljanske ceste preselili v nov obrat ob Tržaški cesti, bodo letos prvič izvedli večjo rekonstrukcijo. Idejni projekt je v izdelavi, predvidoma do konca leta pa bodo pridobili vso potrebno lokacijsko in gradbeno dokumentacijo. Investicija kasni za pet mesecev za predvidenim programom zaradi usklajevanja proizvodnega programa z Žitom. Zaradi nekaterih sprememb v investicijskem programu, do katerih je prišlo pri usklajevanju, pa se je prvotno prevedena vsota 24.000.000 din povečala na 29.886.000 dinarjev.

»Rekonstrukcija je nujna, saj bomo le tako lahko izboljšali delovne pogoje delavcev, dosegli večjo produktivnost, izboljšali kvaliteto izdelkov in povečali izbiro kruha ter ne nazadnje do konca leta 1980 ukiniti nočno delo, če nam tega pred tem rokom ne bo narekoval zakon,« pravi inž. Vojko Cuder, direktor TOZD Pekarne Center.

Peka kruha je še vedno obrtniška in ne industrijska in

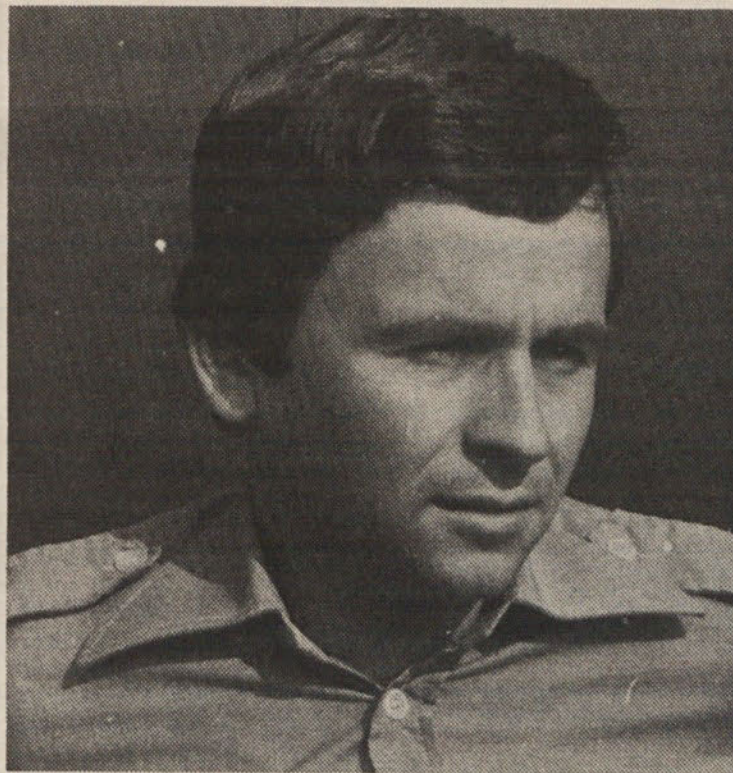
zato mora 99 pekov, kolikor jih je med 178 zaposlenimi, delati v nočni in dnevni izmeni. Peči gorijo od 22. ure zvečer do 13. ure naslednjega dne. Vsi smo namreč »obremenjeni« z miselnostjo, da moramo svež in topel kruh dobiti že v zgodnjih jutranjih urah, čeprav ga porabimo običajno šele popoldne. Z analizo so ugotovili, da kar 91,5 odstotka potrošnikov želi dobiti kruh med 3. in 8.

uro. Le 6,5 odstotka želi dostavo med 10. in 12. uro in 2 odstotka med 12. in 14. uro. Medtem ko pekarnice po vsej Sloveniji ukinjajo nočno delo, pa se Ljubljanci trdovratno oklepamo starih navad, ki narakujejo nočno peko.

Nočno delo Pekarne Center povzroča precej preglavic tudi glede delovne sile. Vse manj mladih se odloča za poklic, kjer svoj »kruh« služi s kruhom. Nočno delo, prah, vročina in nizki osebni dohodki so vzroki, ki odbijajo mlade od tega poklica. Pa tudi že izučeni peki se mnogokrat raje odločajo za odhod v druge delovne organizacije, kjer delo ni tako naporno.

Upajmo, da bodo potrošniki doumeli potrebe pekov in bo nočno delo kmalu postalo le še spomin na preteklost.

IVO BREČIČ

FRANCI ZALAR

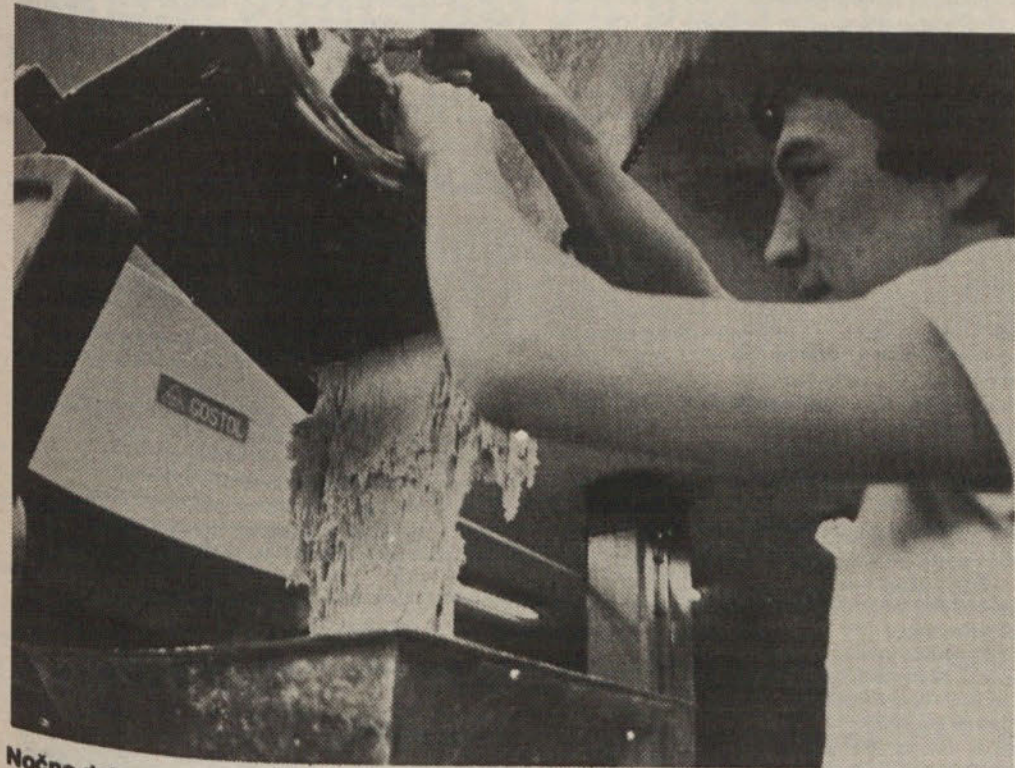
akcije, ki zadevajo položaj delavca v OZD. Tu gre za konkretne akcije v sferi družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva, vprašanj preobrazbe na področju svobodne menjave dela med OZD na področju zdravstva kot izvajalci in med porabniki. Precej pozornosti bomo posvečali vprašanju odnosov med TOZD in delovnimi skupnostmi skupnih služb. To vprašanje stopa v ospredje tako v delovnih organizacijah z več TOZD kot v SOZD in drugih oblikah združevanja. Nekateri stvari pri odnosih na tem področju v praksi še niso razčiščene in niso uveljavljeni odnosi, za katere smo se politično odločili z novo ustavo in z zakonom o združenem delu.

Za našo občino, ki je v veliki meri tudi še kmetijska, je aktualno tudi vprašanje razvoja te panoge. V kmetijstvu se je v zadnjih letih marsikaj spremenilo in te pozitivne procese moramo na-

trebno, kot sem že omenil, nadaljevati s procesi, ki tečejo. Krepitev zdravja vsega prebivalstva in ohranitev delovne sposobnosti aktivne generacije mora biti v središču samoupravnega dogovarjanja in odločanja delovnih ljudi o pravicah, obveznostih in programih zdravstvenega varstva. Komunisti v zdravstvu pa so odgovorni za samoupravno organiziranost zdravstvene dejavnosti in uveljavitev samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Ob vsem tem pa je potrebno tudi preoblikovanje izobraževanja vseh profilov zdravstvenih delavcev.

Vse to so konkretne stvari, s katerimi se bomo ukvarjali in k uveljavljanju novih odnosov aktivno prispevali komunisti na vseh ravneh. Seveda je pri borbi za uveljavitev tega potrebno aktivno delovanje vsakega člana,« poudarja Franci Zalar.

MILOVAN DIMITRIČ

Nočno delo, delovne sobote in nedelje, vročina, nizki osebni dohodki... to so dejavniki, ki odvrčajo mlade od pekarskega poklica

»AKCIJA 91 KS« SE JE V LJUBLJANI IZTEKLA

V NAŠI OBČINI ŽE ANALIZIRAMO OCENE POROČIL

Na pobudo komiteja MK ZKS Ljubljana in predsedstva MK SZDL Ljubljana se je v oktobru zaključil prvi del »Akcije 91 KS«. Iztekli so torej obiski članov občinskih in mestnega političnega aktiva. Njihov namen pa ni bil zgolj samo pregled obstoječe samoupravne in politične organiziranosti ter njihovega delovanja, temveč je v svoji vsebini predstavljal akcijo, ki naj bi spodbudila aktivnost subjektivnih sil za hitrejši razvoj, preobrazbo in preoblikovanje krajevnih skupnosti v našem mestu.

Za vse krajevne skupnosti je bila izdelana vsebinska zasnova azgovorov, v katerih so odprto pregovorili o vprašanih kot so: planiranje in razvoj KS, materialna osnova dejavnosti, samoupravna organiziranost, organiziranje in delovanje družbenopolitičnih organizacij in društva, delovanje delegatskega sistema, prostorsko preoblikovanje KS, vprašanja ljudske brambe in družbene samozaščite, dograjevanje statuta in še rsto za posamezne KS specifičnih vprašanj.

Bežna ocena obiskov v vseh 29 krajevnih skupnostih naše občine še posebej izpostavlja aktualna vprašanja nadaljnjega programiranja in bolj življenjskega razreševanja nekaterih za občana najpomembnejših komunalnih problemov. Številna a ostajajo še vedno zanimiva vprašanja razvoja krajevnih samouprave in seveda delegatskega sistema, kjer je še vedno paziti vrsto neučinkovitih in epotrebnih načinov in metod dela.

Vsekakor pa bodo ključna vprašanja delovanja in razvoja krajevnih skupnosti našla svoje mesto v sami analizi ocen poročil, ki jo posebna skupina pri OK

SZDL že pripravlja. Prav ta analiza pa bo predmet razprave in akcije tako občinske kot tudi mestne organizacije Socialistične zveze v nadaljnjih prizadevanjih za preobrazbo krajevnih skupnosti.

Z ZASEDANJA SKUPŠČINE KRAJEVNE SKUPNOSTI GOLO — ZAPOTOK

PROGRAMIRANJE RAZVOJA — TEMELJNA NALOGA KS

Na območju krajevnih skupnosti ni nobene TOZD in tudi ne enote SIS. Le manjši del prebivalcev ustvarja dohodek s kmetijsko dejavnostjo. Precej prebivalcev hodi na delo v različne TOZD predvsem v Ljubljano in na Ig.

V krajevni skupnosti je povezano šest vasi, ki so medsebojno oddaljene, kljub oddaljenosti pa te vasi povezujejo mnogi skupni interesi glede ekonomskega, socialnega, prostorskega in kulturnega razvoja.

Kako programirati razvoj krajevnih skupnosti tako, da bodo v programiranju in v uresničevanju programa ob krajevni skupnosti udeležene tudi TOZD, SIS in občina kot družbenopolitična skupnost. O tem vprašanju je razpravljala skupščina krajevnih skupnosti dne 24. septembra 1978. Odgovora, ki bi dajal rešitev za praktično izvedbo planiranja, temelječega na dogovorih, še

nismo izoblikovali. Tu rabimo pomoč zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine in upravnih organov. Izpostavili pa smo glede nadaljnjega razvoja nekatera problemska vprašanja, in sicer:

— **Ureditev delovnih pogojev za organe in delegacije krajevnih skupnosti.** Dosedaj še nimamo delovnih prostorov.

— **Rekonstrukcija občinske ceste Ig—Golo—Rob** Ima ključni pomen za nadaljnji vsestranski razvoj, ne le območja te krajevnih skupnosti, ampak vpliva tudi na razvoj sosednjih krajevnih skupnosti.

— **Urbanizacija zazidalnih površin.** Močno narašča interes po stanovanjski gradnji in gradnji počitniških hišic. Sedaj to poteka samohotno in brez načrta.

— **Povezava teh krajev s telefonskim omrežjem.**

— **Dokončanje elektrifikacije vasi Škrilje, Selnik in Rogatec.**

— **Dokončanje gradnje vodovoda Zapotok—Golo—Škrilje in izgradnja vodovoda v vasi Rogatec.**

— **Izgradnja športnega igrišča za šolsko in pošolsko mladino.**

— **Vzdrževanje krajevnih poti.**

— **Izboljšanje prostorskih in delovnih pogojev trgovine.** Omenili smo le pomembnejše naloge razvoja krajevnih skupnosti. Katere so prednostne? Morda bi jih lahko razvrstili v kratkoročne in dolgoročne po takem zaporedju kot so zapisane. Ob vsem tem, ko so naloge evidentirane, pa je še vedno odprto vprašanje, kateri dejavniki bodo in koliko bodo ter kdaj bodo zagotovili materialna sredstva.

Na skupščini so bile podane tudi pobude, katerih uresničitev posredno vpliva na razvoj naše krajevnih skupnosti, npr. na območju pod Krimom prav do Grosupljega ni nobene servisne delavnice za popravilo kmetijskih in gospodinjstevskih strojev. Nujna bi bila izgradnja otroškega vrta, večje trgovske hiše in bencinske črpalke na Igu. Glede tega smo se domenili, da podamo pobudo za sklic skupnega sestanka svetov krajevnih skupnosti Ig, Golo, Rob in Želimlje. Obravnavali naj bi vprašanja, ki so skupnega pomena.

Z delom in sredstvi, ki jih imamo v krajevni skupnosti, ne moremo uresničiti omenjenih nalog. Glede na to, da to območje zaostaja v razvoju, pričakujemo, da bodo naše naloge obravnavane v programu razvoja občine in bodo tako postale stvar številnejših dejavnikov in solidarnosti med krajevnimi skupnostmi.

LUDVIK GOLOB

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KAKŠNA JE SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST KS?

Kako bomo jeseni startali v politično sezono, je odvisno od tega, kako so na to pripravljeni v krajevnih skupnostih. Krajevne skupnosti pa jasno lahko uspešno delujejo le pod tem pogojem, da so same organizirane, kot je to nujno, torej da imajo za vsa opravila izvoljene najboljše ljudi in, da praznih mest — kot se to pojavlja ponekod za posamezne funkcije — ni.

V KS Podpeč—Presej se resnično lahko pohvalijo s svojo organiziranostjo, saj so ena najboljše organiziranih krajevnih skupnosti v Ljubljani in so kot taki bili tudi na ravni mesta pohvaljeni. Tajnik KS Ivan Prebil pravi: »Imamo vse organe in to polnoštevilno zasedene. Pri nas so sploh ljudje pripravljeni delati in zato kadrovskih težav nimamo. Imamo 79 delegatov in vse teče po programu. Zato smo na novo sezono intenzivnejša političnega dela pripravljeni.«

V KS Krim—Rudnik tudi niso imeli kakšnih posebnih težav in zapletov, kot nam je povedal predsednik skupščine KS Maks Močnik. V vseh organih imajo izvoljene najaktivnejše in najprizadevnejše prebivalce in zato z delom ne bo težav.

V krajevni skupnosti Tomišelj kljub temu, da je podeželska in da je majhna, sploh niso imeli kadrovskih težav. Ljudje so v kraju pripravljeni delati že od nekdaj in kot nam je povedal predsednik skupščine KS Jože Modic, pričakujejo tudi od sedaj izvoljenih uspešno delo.

KS KOLEZIJA: 9. oktobra bodo na zboru občanov in delovnih ljudi sprejeli nov statut krajevnih skupnosti ter izvolili člane skupščine krajevnih skupnosti. Predsedstvo skupščine bo šlo 60 članov. 20 jih bo iz družbenopolitičnih organizacij, 20 iz SZDL, 14 iz TOZD, ki imajo svoj sedež na področju Kolezije, 5 iz delegacij krajevnih skupnosti in eden iz zbora stanovalcev. Za predsednika skupščine je predlagan Ivan Lesar. Vsem družinam so že razdelili predloge novega statuta krajevnih skupnosti, tako da bodo občani lahko resno sodelovali v razpravi pri sprejemanju tega samoupravnega dokumenta.

KS KOZARJE: Pri ustanavljanju skupščine pred dvema mesecema niso imeli nobenih težav. Več kakor polovica članov je novih in mladih. Predsednik petčlanskega predsedstva 27-članske skupščine je Gabrijel Čepan.

KS VIČ: Skupščina je imela svojo prvo sejo že 31. maja. Takrat so izvolili člane poravnalnega sveta, sveta potrošnikov in številnih komisij. Predlagali so tudi člane sveta krajevnih skupnosti. Pri svojem delu se člani skupščine pravkar ukvarjajo predvsem s komunalnimi problemi, ki tarejo krajane. Predsednik skupščine je Borut Knez.

KS NOTRANJE GORICE: Že skoraj pol leta je minilo, odkar so izvolili skupščino krajevnih skupnosti, ki jo vodi Alojz Kušar. Pri evidentiranju kandidatov za 28-člansko skupščino so skrbeli predvsem za strukturo po spolu, terenu (krajevna skupnost ima številne zaselke) poklicu ter dejavnosti in prizadevnosti posameznih kandidatov. Poleg poravnalnega sveta aktivno delujejo komisije za komunalo, kmetijstvo, socialno skrbstvo... in številne druge. Na vsakomesečnih sestankih imajo polne roke dela s številnimi problemi, ki se pojavljajo v življenju in delu vaščanov.

KS VNANJE GORICE: V maju so izvolili 33 člansko konferenco, ki jo vodi dr. Ferdinand Gubina. Sestanki številnih komisij so polnoštevilno obiskani. Največ dela imata trenutno odbor za izgradnjo vzgojno-ustrojnega zavoda ter odbor za ureditev kanalizacije, ki so ga formirali skupaj s krajevno skupnostjo Notranje gorice. V samoupravnih organih v krajevni

skupnosti, kjer prebiva okoli tisoč občanov, je vključenih kar 134 ljudi, na kar so krajani zelo ponosni.

KS BREZOVICA: Martin Selan vodi 29-člansko skupščino krajevnih skupnosti od aprila, ko so krajani izvolili njene člane. Ukvarjajo se predvsem s komunalnimi problemi: izgradnja vodovoda, ureditev javne razsvetljave, gradnja nove trafo postaje, ureditev kanalizacije prek avtoceste, ki je naselje presekala na dvoja, izgradnja nadhodov nad avtocesto, saj je eden premalo, rešitev problema črnih gradenj, izgradnja mrliških vežic in še bi lahko naštevali.

V Velikih Laščah imajo izvoljene vse organe krajevnih skupnosti, vendar nekateri organi še niso pričeli z delom. Skupščina krajevnih skupnosti je organizirala razširjen sestanek vseh delegacij za SIS, delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine, organov KS, ter predstavnik organizacij združenega dela v kraju. Na tem sestanku so se dogovorili za sestavo načrta za dolgoročni in kratkoročni razvoj kraja. Vsi sodelujoči bodo evidentirali potrebe na posameznih področjih, na prihodnjih sestankih bodo uskladjali potrebe, ter tako zaokrožili celotni razvojni načrt krajevnih skupnosti, ki ga bodo poslali na vpogled občinski skupščini. Še vedno premalo pritegujejo k delu v krajevni skupnosti krajane, ki niso izvoljeni v noben organ krajevnih skupnosti. Program razvoja bo obsegal vsestranski razvoj krajevnih skupnosti, dogovorili so se, naj bodo potrebe postavljene v realne okvire, da na koncu planskega obdobja ne bodo ugotavljali neizpolnjevanja plana.

Pred poletnimi počitnicami so na Turjaku izvolili skupščino krajevnih skupnosti in njene organe. Zastavili so si tudi naloge za prihodnje leto. Komunala je tudi v prihodnjem letu v ospredju. Zaradi obsežnih nalog na tem področju so odbor za komunale zadeve razširili od petih na osem članov. Trije člani komisije za varstvo okolja so se pridružili temu odboru. V načrtu za prihodnje leto imajo izgradnjo poti do Sole, ter povezavo z vodovodom sosednjih krajevnih skupnosti, ker v Turjaku že primanjkuje vode, primerne za zajetja pa v bližini niso našli. V združenem domu bodo uredili centralno ogrevanje.

Skupni dolgoročni načrt krajevnih skupnosti Turjak, Rob in Velike Lašče je gradnja proizvodnega obrata, da se delovna sila ne bo odseljevala, ostala bodo naselja in kmetije, kar je pomembno za splošni ljudski odpor.

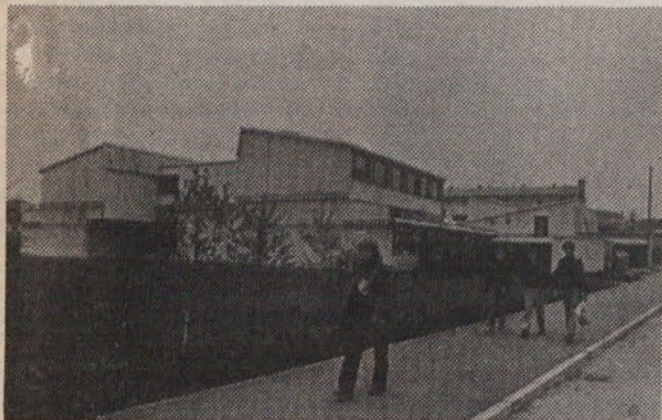
Že v začetku novega mandatnega obdobja organov krajevnih skupnosti Lavrica so se dogovorili, da bodo sestanki izključno delovni dogovor za akcijo. Izvolili so že vse pomembne organe krajevnih skupnosti, le sveta potrošnikov še niso izvolili. To bodo storili na naslednji seji.

Najpomembnejša naloga, ki so si jo na Lavrici zastavili, je izgradnja novega otroškega vrta, kajti obstoječi je bil premajhen že ob otvoritvi. Zaradi povečanja števila šolskih otrok šola potrebuje prostore, kjer sedaj domujejo predšolski otroci. Gradbeni odbor je imenovan in je že pričel z delom.

Nadaljevali bodo z akcijo za adaptacijo gasilskega doma na Orlah. Dogovarjajo se z Elektroobnovo za zgraditev nove trafo postaje na Lavrici, del sredstev bo prispevala Elektroobnova, del pa sami krajani. Tudi krajeve ceste so vključene v program del krajevnih skupnosti. Krajane Lavrice čakajo še druge naloge.

Pripravili: IVO BREČIČ
MILOVAN DIMITRIČ
FRANCE PREŠEREN

UREJENE ŠOLE, CESTE, SOSESKE... IN ŠE KAJ!

Naši občani želijo, da bi njihovi otroci obiskovali pouk v prostornih in za učni proces funkcionalno opremljenih šolah...

...in soseske, kjer živimo, naj bi bile urejene...

...in ceste? Spričo naraščajočega prometa naj jih pregrne asfaltna prevleka! (Tudi to ulico v Rožni dolini!)

IZ RAZVOJNIH PROGRAMOV

KS VELIKE LAŠČE

Ustanoviti nameravajo komisijo za turizem pri KUD, ki bo imela nalogo postaviti kaziopote in tablo z zemljevidom krajevnih skupnosti. Na zemljevidu bodo označili rojstne kraje velikih mož slovenske literature. Ti krajci so premalo obiskani ravno zato, ker ljudje ne vedo zanje.

V dokončni izdelavi imajo urbanistični načrt za približno petdeset stanovanjskih hiš in dva stanovanjska bloka po petnajst do dvajset stanovanj. Do leta 1984 imajo v načrtu gradnjo zdravstvene postaje in prodajalne gradbenega materiala, manjšega motela blizu restavracije in rekreacijske površine s telovadnico. Blizu železniške postaje bodo zgradili mehanično servisno delavnico, h gradnji manjšega obrata bodo pritegnili delovno organizacijo kovinske industrije. V načrtu imajo tudi dva nova vodovodna rezervoarja z 800 kubičnimi metri prostornine, mrliško vežico in pošto z novo in večjo telefonsko centralo.

KS ROB

Komunala in urejanje naselij je najpomembnejša naloga krajanov Roba in okoliških vasi v prihodnjih nekaj letih. V Robu bodo morali pred asfaltiranjem ceste položiti cevi za kanalizacijo. Zgraditi nameravajo cestno povezavo med vasema Centi—Purkače. V Krvavo peč in Veliki Osolnik bodo v prihodnjih letih potegnili telefonsko napeljavo.

KS ŠKOFLJICA

Ena najpomembnejših nalog v prihodnosti je pridobitev novih prostorov za delovanje krajevnih skupnosti. Obstoječi prostori so neprimerni, zgradba, v kateri so sedanji prostori, bo zaradi gradnje novega križišča porušena.

Galvanotehnika ima v načrtu izgradnjo nove proizvodne dvorane in naprave za razstrupljanje vode. Povečali bodo čistilno napravo odpadne vode, zgradili tri črpalnice odpadne vode in mrežo primarnih kanalov. Za sodobnejšo javno razsvetljavo je krajevna skupnost že podpisala pogodbo.

V načrtu imajo gradnjo stanovanjskega bloka s približno tridesetimi stanovanji, poslopja ambulante z zobno ordinacijo in posvetovalnico za matere in otro-

ke. Ljubljanska banka in PTT bosta skupno gradili poslopje, v katerem bosta imeli svoje poslovne prostore. Graditi nameravajo tudi novo samopostrežno trgovino z okrepčevalnico, sodobni gostinski obrat s kegljiščem in nove rekreacijske površine. S Komunalnim podjetjem se dogovarjajo za odvoz smeti.

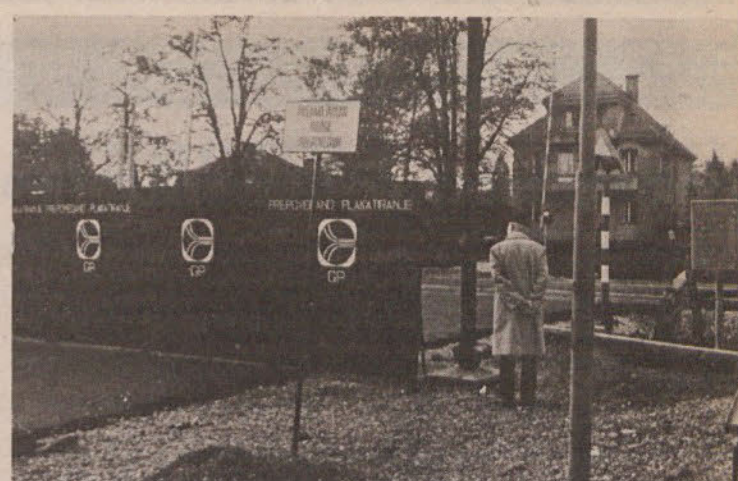
KS TURJAK

Najpomembnejša naloga Turjačanov je zgraditev novega gasilskega doma in doma družbenih organizacij. Razgovori potekajo z Ljubljanskimi mlekarjami za odkup zemljišča za sedanjim združenim domom. Položili bodo vodovodne cevi do vodovoda Velike Lašče in Dobropolje, ker je voda turjaškega vodovoda neprimerna. Vodo bodo napeljali v vse vasi v krajevni skupnosti. Razmišljajo o ureditvi odlagališča za smeti v posameznih naseljih.

KS KOLEZIJA

»V izvajanju srednjeročnega plana za obdobje 1976—80 smo v naši krajevni skupnosti ažurni«, nam je zatrdil Ivan Lesar, tajnik KS Kolezija. V tem obdobju so zgradili trgovino Ljubljanskim mlekarjam v Jarvorjevem drevoredu in Mercatorjevo trgovino v Riharjevi ulici. Zgrajena je tudi dislocirana enota VVZ »Sonje Vidmar«, ki ima prostora za 200 otrok. Krajani Kolezije so v tem srednjeročnem obdobju že dobili poslovalnico Ljubljanske banke, PTT in kemično čistilnico. S samoprispevkom občanov v višini 18 milijonov starih dinarjev so asfaltirali Soško ulico. Stanovanjska izgradnja v Murglah teče po planu in upravičeno lahko pričakujemo, da bo do leta 1980, tako kot je predvideno, zaključena. Pravkar se ukvarjajo z ureditvijo kanalizacije v Dobrdoški ulici in z rekonstrukcijo Rezijske ulice.

Kolezija je po duhu še vedno primestna krajevna skupnost. Temu so med drugim krive tudi številne kadamske ulice. V planu za leto 1979 so si zato kot prioritete naloge začrtali asfaltiranje Valjavčeve in Zbašnikove ulice. V prihodnjem letu bodo tudi zasedli prve lopate za Dom upokojencev v Koleziji. Krajani pa se še vedno ukvarjajo z vprašanjem, kdaj bo rekonstruirana Riharjeva cesta, ki je trenutno prometno nevarna za vse, ki jo uporabljajo.

Promet v naši občini, pa tudi sicer v Ljubljani je v zadnjem času precej otežkočen. Številna gradbena podjetja so namreč pričela z realizacijo že zastavljenih nalog. Tako so se pričela dela tudi na novi Prešernovi. Zgornji posnetek je napravljen neposredno pred križiščem Prešernove in Celovške ceste.

Nad vse razgibano pa je tudi na odseku, kjer se Erjavčeva cesta in Večna pot »srečujeta« ob železniški progi. Pričela so se dela pri izgradnji podvoza.

In tole je posnetek, napravljen neposredno pred odprtjem prehoda za pešce na koncu Tobacne ulice. S tem je tudi številnim krajanom Rožne doline zdaj omogočen neposrednejši dostop do samega centra mesta, ki je bil v zadnjem času, žal, zaradi gradnje podvoza na Erjavčevi cesti, preprečen.

PREŠERNOVA ZAPRTA, TRG MDB SPOMLADI

Rekonstrukcijska dela v križišču pri Delavskem domu so v začetku oktobra povzročala med vozniki precej vroče krvi. Manjše kolone in zastoji, predvsem ob konicah, so še vedno, kljub temu pa moramo dati voznikom priznanje, da so se hitro prilagodili novim obvoznicam in dolgih »kač« jeklenih konjičkov ni več. In koliko časa bomo morali še čakati, preden bomo zopet lahko zapeljali skozi (tokrat obnovljeno) križišče pri Delavskem domu?

Celotna rekonstrukcija bo trajala do 27. novembra, potekala pa bo v dveh fazah. Dela na odseku od Delavskega doma do Puharjeve bodo potekala do 30. oktobra, takrat pa bodo zaprli Prešernovo za hotelom Lev in stroji bodo zahrumeli v drugi fazi del. Delavci Slovenija cest urejajo križišča od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer. Nočne izmene nimajo, saj bi bojda, kot trdijo, hrup mehanizacije oviral bližnje stanovanke pri nočnem počitku. Razprave o tem, ali je temu res tako, so trenutno brezplodne, saj je plan že dokončno načrtan. O nočnem delu pa bomo morali pravočasno razmišljati spomladi,

ko bodo rekonstruirali Trg mladinskih delovnih brigad. S takim načinom bi hitrost del občutno povečali, kar pa si prav gotovo želijo tudi tisti stanovalci, ki jim nočni hrup ne bo dal mirnega spanja.

In kako naj se Vičani izognemo »zamašku« na Prešernovi? Če smo se namenili na Gorenjsko, je najbolje, če se tja odpeljemo po novoasfaltirani Večni poti. Proti njej zavijemo s Tržaške v križišču pri Iliriji. Kažipot v tem križišču nas po tej poti usmerja tudi za Bežigrad. Seveda se na Štajersko lahko napotimo tudi po Aškerčevi in Titovi, vendar zastoji tu, zaradi neusklaje-

nosti semaforjev, niso dosti manjši kakor na Prešernovi. Obvozi v neposredni bližini najnovejšega ljubljanskega prometnega gorijskega vozla so dobro označeni, v vseh križiščih pa promet usmerjajo tudi prometni miličniki. Kljub temu pa vam svetujemo, če nimate jeklenih živcev za premikanje v koloni pri polzevi hitrosti in nujnega opravka, da se Prešernovi, zlasti ob prometnih konicah, na daleč izognete ali pa raje uporabite sredstva javnega prevoza.

V prihodnjem letu bomo podobni zamašek imeli tudi na Viču in sicer ob preurejanju križišča na Trgu mladinskih delovnih brigad, ko bodo zgradili tudi priključek nove Prešernove. O tem sicer trenutno ni dosti znanega, prav pa bi bilo, da vozniki, ki vsakodnevno vozimo po Tržaški, že sedaj pričnemo razmišljati o tem, kje bomo vozili takrat.

IVO BREČIČ

IZVRŠNI ODBOR KOMUNALNE SKUPNOSTI

KOMUNALCI ZA PRAVIČNEJŠA MERILA

Izvršni odbor višje komunalne skupnosti, odbor za upravljanje in urejanje stavbnih zemljišč ter odbor za individualno komunalno porabo so na skupni seji 21. septembra obravnavali predlog IPK Ljubljana za dinamiko potrebnih sredstev za realizacijo plana 1978, predlog dogovora o usklajevanju meril za določanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ter osnutek akcijskega načrta za izdelavo, obravnavo in sprejem programov za leto 1979 s področja komunalnih dejavnosti na območju občine Vič-Rudnik.

Merila za določanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča so bila v slovenskih občinah dokaj različna. V Ljubljani smo na primer imeli sistem delitve zemljišča v tri cone s posameznimi tarifami. Z novim dogovorom naj bi v občinah SR Slovenije poenotili politiko določanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki naj bi temeljila na strokovnejših in pravičnejših merilih za določitev višine nadomestila. Novi sistem so že delno preizkusili v Celju in Mariboru. Merila, ki po tem dogovoru pomenijo obligacijo so: opremljenost stavbnega zemljišča s komunalnimi napravami, lega zemljišča, namembnost in pridobitna ugodnost zemljišča. Dogovor omogoča družbenopolitičnim skupnostim, da lahko s svojimi odloki uveljavljajo še druga merila za določitev pravičnejše višine nadomestila kot so: smotrnost izkoriščanja zemljišča, motnje pri uporabi zemljišča in stavbe zaradi hrupa in trajnejšega onesnaževanja zraka, ovirane dostopnosti, upoštevanja lastnih vlaganj občanov v komunalne objekte in naprave primarnega omrežja skupne rabe ob gradnji ali nakupu stanovanja in podobno. Skupna višina nadomestila se bo oblikovala na podlagi srednjeročnega plana in letnega programa urejanja stavbnega

zemljišča, kar pomeni, da je nadomestilo sestavina pa tudi vir financiranja urejanja stavbnega zemljišča in se lahko uporabi le za graditev omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega pomena, ki so namenjena skupni rabi.

V osnutku akcijskega načrta za izdelavo, obravnavo in sprejem programov za leto 1979, ki so ga sprejeli na skupni seji, so opredeljeni cilji in naloge pri opravljanju zadev, za katere je bila ustanovljena občinska komunalna skupnost, določeni nosilci izdelave posameznih programov, način obravnave, roki, v katerih se morajo programi izdelati in samoupravni in drugi akti, ki jih morajo sprejeti bodisi TOZD, KS, skupščina komunalne skupnosti, njihova zveza in družbenopolitične skupnosti. Čimprej morajo izdelati programe predvsem za vire financiranja: prispevek, ki ga plačuje združeno delo iz dohodka za vzdrževanje in obnovo komunalnih objektov in naprav skupne rabe, proračuni občin in mesta ter prispevek na priključeno moč.

Akcijski načrt pomeni oblikovanje enotne politike na območju ljubljanskih občin. Pri tem moramo upoštevati zvezo komunalnih skupnosti, ki je nosilec usklajevanja, koordiniranja in skupnih mestnih nalog, zlasti na področju razširjene reprodukcije.

Komunalna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik meni, da moramo v zvezi z akcijskim načrtom uveljaviti enotno politično akcijo med vsemi komunalnimi skupnostmi ljubljanskih občin, njihovo zvezo in zvezo med vsemi izvršnimi sveti ljubljanskih občin.

IVO BREČIČ

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

NOVA DELEGATSKA ORGANIZIRANOST

Konference delegacij so v preteklem mandatsnem obdobju predstavljale in tudi v sedanjem pomenijo cokol pri delovanju delegatskega sistema, zato so delegati mestne izobraževalne skupnosti dali v razpravo »Predlog za enotno akcijo izobraževalnih skupnosti Ljubljane pri ustanavljanju enot občinskih izobraževalnih skupnosti Ljubljane pri ustanavljanju enot občinskih izobraževalnih skupnosti ob osnovnošolskih vzgojnoizobraževalnih organizacijah.« Če bodo predlog sprejele vse občinske izobraževalne skupnosti, bodo v prihodnje enote občinskih izobraževalnih skupnosti zamenjale konference delegacij. Enote bodo dvodomne, sestavljene iz zbora izvajalcev in zbora uporabnikov. Zbor uporabnikov bodo sestav-

ljali delegati delegacij vzgoje in izobraževanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, na območju šolskega okoliša posamezne osnovne šole. Zbor izvajalcev pa bodo po predlogu sestavljali poleg vseh učiteljev tudi delegati društev in organizacij, ki v šolskem okolišu sodelujejo pri uresničevanju vzgojnoizobraževalnega programa. Zbor izvajalcev v enoti za odrasle bodo sestavljali učitelji in učenci.

Iz zbora uporabnikov bodo enote delegirale delegate v zbor uporabnikov skupščine občinske izobraževalne skupnosti, iz zbora izvajalcev enote pa delegate za zbor izvajalcev skupščine izobraževalne skupnosti.

F. PREŠEREN

VZGOJNI PROGRAM ZA PREDŠOLSKO OTROKE, KI NISO VKLJUČENI V VVZ

Iz srednjeročnega programa družbenega varstva otrok izhaja tudi povečana skrb za vse predšolske otroke, ki niso vključeni v VVZ.

Oblike organizirane družbene vzgoje se zadnji čas zelo razširjajo. Osemdeseturni vzgojno-izobraževalni program je le eden izmed prispevkov za realizacijo širše zasnovanega programa. Program prispeva k socializaciji otroka, pomaga, da spozna neposredno življenjsko okolje v aktivnem stiku z njim.

Zajeta so vsa vzgojna področja, ki so primerna in pogojena s starostno stopnjo otrok. Večji poudarek in pozornost bomo posvetili delu s posamezniki, ki prihajajo iz različnih družinskih okolij. Postopoma pa bo prestop h kolektivni igri in delu.

S kolektivno igro bodo otroci razvijali intelektualne sposobnosti s področja govora, narave, družbe, logičnega mišljenja. Spoznali pa bodo tudi neposredno okolico, v kateri živijo.

Seznajali se bodo z osnovnimi prometnimi predpisi in se tako vključevali v prometno varnost. Tudi na področju likovnega, ritmičnega in glasbenega sveta bodo izrazili svoj estetski čut. Skupno še s področjem telesne vzgoje bo vzgojni program povezoval celotno vsa vzgojna področja. Vsebine in smotri bodo sistematično in postopno nakazani in vezani na aktivizacijo otrok.

Vzgojiteljice bodo skušale oblikovati dejavnosti prikazati tudi staršem, še bolj nazorno pa bodo to delo prikazovali otroški izdelki, katerim bo namenjen stalni prostor.

S programom želimo prispevati k ugodnemu počutju otrok v njihovem življenjskem prostoru, k občutku domačnosti, kar naj zagotavlja otrokovo pripadnost svojemu okolju.

MOJCA SUHAR

PREGLED OPRAVLJENEGA DELA IN NAČRT ZA PRIHODNJE LETO

Izvršni odbor Komunalne skupnosti ni sprejel delovnega osnutka »Dogovor o začasnem financiranju sekundarnih komunalnih naprav individualne komunalne porabe na območju ljubljanskih občin, ker v njem ni precizirano, kako naj se financira izgradnja sekundarnih komunalnih naprav individualne komunalne porabe (to so naprave, ki povezujejo stanovanjske hiše z napeljavo, ki pripelje npr. vodo, elektriko, plin v naselje). Sprejem osnutka tega dogovora je odložil za toliko časa, dokler ne bo predlagatelj preciziral, kdo financira gradnjo teh naprav, ko bo le-ta sprejet.

Izvršni odbor je predlagal »Poročilo o realizaciji prihodkov in odhodkov sredstev za obdobje od 1. 1. 1978 do 30. 9. 1978, predlog plana po rebalansu in osnutek plana za leto 1979. Pregled opravljenih del kaže, da je makadamsko cestišče na cesti Želimlje—Pijava gorica v celoti zgrajeno, del cestišča v strnjem naselju v Želimljah pa je asfaltiran. Na cesti Rašica—Rob seže asfaltna prevleka do Kneja, plan za prihodnje leto pa predvideva nadaljevanje dela. Dela se bodo nadaljevala tudi na cesti v Želimlje. Cesta v Mateni je dokončno zgrajena. Gradnjo dostopa do VVZ Vrhovci komunalna

skupnost sofinancira skupaj s krajevno skupnostjo in prispevki krajanov. V Rožni dolini so dobili nekaj novo asfaltiranih pločnikov. Trenutno sta v gradnji pločnika na cesti II. V prihodnjem letu bodo z asfaltiranjem pločnikov v Rožni dolini nadaljevali. Večna pot je asfaltirana v vsej svoji dolžini, dela na Poklukarjevi cesti pa se bližajo koncu. Z gradnjo mostov čez Mali graben in Gruberjev prekop bomo Vičani dobili krajšo cestno povezavo med Trnovim in Izansko cesto. Gradnja mostu čez Mali graben je v zaključni fazi, pogodba za gradnjo mostu čez Gruberjev prekop bo čez nekaj dni podpisana. Zaradi gradnje podvoza na Gregorinovi ulici je bila odkupljena hiša Gregorinova 6.

Do konca leta bo komunalna skupnost financirala obnovo nekaterih cest. Kmalu se bodo pričela dela na Riharjevi cesti, v letošnjem letu bodo položili grob asfalt, prihodnje leto pa fino prevleko. Pogodba za obnovitvena dela na Cesti na Brdo je že podpisana. Pri obnovitvi ceste v Črno vas bo komunalna skupnost primaknila krajevni skupnosti 200.000 dinarjev. Drugih obnovitvenih del letos nima v načrtu, za prihodnje leto pa ima že izdelan plan obnovitvenih del.

F. PREŠEREN

CICIBAN — PRIDI K NAM!

Vse cicibane s področja KS Vrhovci, Brdo in Kozarje v starosti 5 let vabimo na 8 urni program pravljic, zgodb, recitacij, lutk, gibalnih iger...

Program se je pričel 19. oktobra.

Cicibani — obiščite nas vsak četrtek od 16 do 17.30 v prostorih VVZ Vrhovci, Cesta XIX!

Vaše tovarišice vzgojiteljice!

OB PIONIRSKEM PRAZNIKU

UVOD — PIONIRSKA HIMNA

S pionirsko himno so učenci osnovne šole na Dobrovi pričeli praznovanje svojega praznika. Na svečani konferenci pionirskega odreda Vladimir Dolničar-Rudi so med drugim izvolili nov odbor pionirskega odreda, sprejeli program dela za prihodnje leto in prevzeli pobudo za zbiranje sredstev za gradnjo mladinskega letovišča v Pacugu. Sprejeti program dela zagotavlja, da pionirjem na Dobrovi v prostem času ne bo dolgčas, udeleževali se bodo dela na tistih področjih, ki jih zanima. Sodelovanje pri Kurirčkovi pošti, urejanje šolske okolice, zbiranje papirja, sodelovanje s pionirji celodnevnišol so le del dejavnosti, ki se jih bo rad udeležil prav vsak pionir. V programu imajo tudi organizacijo in sodelovanje na vrsti praznovanj in proslav v šolskem letu, ki se je pričelo.

Poleg učnega programa, učenja in pisanja nalog se učenci ukvarjajo z raznovrstnimi dejavnostmi. Zanimivih krožkov deluje na šoli toliko, da se učenci najbrže kar težko odločijo, kje vse bodo sodelovali. Zaradi tako razvejane interesne dejavnosti šolski uspeh prav nič ne trpi. Takšne uspehe na različnih področjih učenci in njihovi učitelji dosežajo zaradi urejenih prostorskih razmer in celodnevne šole. Osnovna šola Dobrova je bila med prvimi v Sloveniji, ki je uvedla celodnevni pouk.

Priznanje za njihovo delo pomenijo tudi številni obiski družbenopolitičnih in javnih delavcev ter delegacij iz tujine, zlasti iz prijateljskih neuvrščenih dežel. V ta namen na šoli vodijo knjigo vtisov, kamor se gostje vpisujejo. Vpisi v knjigi kažejo, da jih

vsako leto obiščejo številni gostje, ki so navdušeni nad uspehi dobrovskih pionirjev in njihovih mentorjev.

SPLET INTERESNIH DEJAVNOSTI

Na šoli se cicibani, pionirji in mladinci ukvarjajo z raznovrstnimi dejavnostmi, nekateri so povedali s čim se poleg učenja še ukvarjajo.

Mojca Vengar, 3. razred

Sem članica pevskega zbora. Pretekli dve leti sem hodila k pevskega zboru, sedaj pa sodelujem pri lutkovnem krožku. Učimo se igrice Kljukec, s katero bomo nastopili ob sprejemu cicibanov v pionirsko organizacijo. V letošnjem letu se bom udeležila natečaja za bralno značko in sodelovala na tekmovanju »Vesela šola«, ki ga organizira Pionirski list. V mojem razredu, kjer sem predsednik razredne skupnosti so naročeni na Pionirski list vsi moji sošolci in sošolke.

Robert Trobec, 7. razred

»Trikrat sem se udeležil tekmovanja »Vesela šola«. Prvak šole sem bil v četrtem in petem razredu, na občinskem tekmovanju sem bil peti. Sem navdušen športnik. Vsako leto sodelujem na šolskih športnih tekmovanjih. Udeležujem se tudi prometnega krožka in krožka za družabne plesse.

Mojca Drglin, 8. razred

Do danes sem bila tajnik pionirske organizacije, sedaj pa sem informator mladinske organizacije. Sodelujem pri delu mladinskega šolskega radia, ki obvešča učence o šolskih novicah. Pri delovanju radia sodelujejo tudi pionirji, v šolsko glasilo »Plamen« pa tudi mladinci objav-

ljamo svoje prispevke. Radijska oddaja je na sporedu vsak teden, običajno traja dvajset minut. Že četrto leto sodelujem pri dramskem krožku in pevskega zboru, letos sem pričela obiskovati gospodinjski krožek, ki ga imamo v šolski kuhinji.

Andrej Ciuha, 7. razred

»Sem razredni blagajnik in zbiram denar za različne namene. Lansko leto sem bil predsednik šolske skupnosti. Letos se udeležujem dela v biološkem krožku. Začeli smo z opazovanjem enoceličnih živih bitij, pozneje bomo prešli na več celične živali in rastline. Sodelujem tudi pri knjižničarskem krožku, kjer nas tovarišica uči izposojati knjige. V knjižnici so knjige za obvezno in neobvezno branje. Izven šole se ukvarjam s karatejem.

Heli Zdešar, 7. razred

»Septembra sem bila na srečanju pionirjev Jugoslavije v Titovem Užicu. Na Kadinjači, kraju znanem iz NOB smo ob spomeniku padlim borcem položili vence in počastili njihov spomin s kulturnim sporedom. Skupina iz vsake republike se je predstavila s svojim programom.

Danes so me pionirji izvolili za novega predsednika pionirske organizacije na šoli. Trudila se bom, da bom upravičila njihovo zaupanje. Naša pionirska organizacija je dala pobudo za gradnjo novega mladinskega letovišča v Pacugu. Pri tej akciji bi se morali v okviru Društva prijateljev mladine združiti vsi pionirji naše občine. Poleg naloge, ki so mi jo danes zaupali, delam tudi pri knjižničarskem krožku in družabnih plesih.

PIONIRSKA POBUDA ZA PACUG

Mladinsko letovišče v Pacugu pri Strunjanu je v nezavidljivem položaju. Objekti so večinoma dotrajani in ne ustrezajo več današnjim potrebam ter sanitarno-tehničnim predpisom. Zaradi takšnega stanja bo treba v nekaj letih zgraditi sodobnejši objekt; na opustitev letovišča nihče niti ne pomisli. Kako je sedaj urejeno letovišče so na pionirski konferenci ocenili pionirji sami in poudarili, da je novogradnja res potrebna. Tisti pionirji, ki so v Pacugu že bili, so povedali, da bi tja še radi šli. Vsi so izrazili pripravljenost po svojih močeh pomagati pri izgradnji prepotrebne letovišča.

F. PREŠEREN

OBVESTILO

Novo ustanovljeno društvo »Likovnih samorastnikov« Ljubljana Vič-Rudnik vabi v svoje vrste vse ljubitelje te zvrsti umetnosti, ki temelji na strogo amaterski podlagi.

Uradne ure: vsako sredo od 17.—18. ure — v Gasilskem domu na Viški cesti 41 Ljubljana. Vabi odbor

NAŠ KLUB 79

Predsedstvo Zveze kulturnih organizacij Slovenije in predsedstvo republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije sta razpisala pregled aktivnosti samostojnih mladinskih klubov, ki delujejo v okviru OO ZSMS ali v okviru društva ali delovne organizacije ali v okviru krožkov oziroma odborov mladih v zamejstvu.

NAŠ KLUB 79 zajema klubske oblike dela s področij kulturno-umetniške dejavnosti, družbeno-politične dejavnosti, organizirane dejavnosti na področju zabave, drugih specializiranih dejavnosti: pohodi, kresovanja, delovne akcije, SLO, jamarstvo itd.

V krajevni skupnosti je poleg raznolike dejavnosti pomembna tudi: povezanost udeleženca s KS, v kateri deluje in s TOZD v kraju delovanja, povezanost z OK in RK ZSMS in povezanost z občinsko ZKO in odborom za klubske dejavnosti pri ZKOS.

Vsi udeleženci lahko sodelujejo tudi pri Naši besedi 79 in to s prireditvami, ki vsebinsko ustrezajo zahtevam razpisa NAŠA BESEDA 79. Ocena udeležbe v prireditvi Naša beseda 79 bo dodatni element pri ocenjevanju. Udeleženci morajo o prijavi za Našo besedo 79 obvestiti tudi osrednjo žirijo »Naš klub 79«.

Organizatorja opozarjata na pomembnejše prireditve in dogodke: obletnica rojstva Josipa Murina Aleksandrova, aktivnost pri pripravi na 10. kongres ZSMS, 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije.

Vsak udeleženec lahko pripravi eno posebno prireditev — klubski večer s kateregakoli področja dejavnosti.

Priznanja za sodelovanje prejmejo vsi prijavljeni udeleženci, posebna priznanja in spodbudne nagrade (poravnava 50% stroškov za obisk seminarja predlaganega posameznika iz nagrajenega kluba; enoletna naročnina za Umetnost in kulturo ter Mladino).

Udeleženci se morajo prijaviti do 28. novembra 1978 na naslov: ZKOS ali RK ZSMS, Ljubljana, Dalmatinova 4.

kulturni telegrami

KPD BARJE

Folklorna skupina je nastopila v Kočevju STOP Pevski zbor že redno vadi STOP Gledališka skupina pa bo prihodnji teden začela z delom STOP Še naprej veliko uspeha in dobre volje STOP

DPD SVOBODA BRDO

Novoustanovljenemu moškemu pevskega zboru, ki ga vodi prof. Slabe Franc, iskreno čestitamo STOP Gledališka skupina ne bo igrala Edwarda Albeeja, ampak Lorco »Dom Bernarda Albe« STOP Lutkovna skupina bo nastopila na II. srečanju lutkovnih skupin STOP

KUD BREZOVICA

Na redne seje društva bo odslej vabljen tudi knjižničarka STOP Lutkovna sekcija je že poslala prijavo za II. SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN STOP

KUD DOBROVA

Predstavnike smo pogrešali na skupni seji predsednikov in tajnikov društva STOP

PD HORJUL

Mešani pevski zbor je med prvimi poslal letni program STOP Zborovodkinja Jožica Lavriša se aktivno udeležuje strokovnih posvetov STOP V okviru društva deluje letos tudi lutkovna skupina STOP

KUD IG

Programa kulturnoumetniškega društva (napisanega) ZKO še ni prejela STOP Pevski zbor je že poslal svoj program STOP Mladinska igra še nima naslova? STOP

KUD IŠKA VAS

V slogi je moč STOP Program je napisan lično STOP Za osvežitev spomina: Trije pevski zbori: moški STOP ženski STOP in mešani STOP zborovodja Tone Glavan STOP Gledališka predstava STOP Celovečerni koncert STOP

KUD LAVRICA

Obnavljajo dvorano STOP razmišljajo o pevskega zboru STOP Potem pa veselo na gostovanje v Šmarje STOP Pripravili se bodo na revijo STOP Dan republike bodo proslavili posebej slovesno STOP

KUD ZADRUGAR NOTRANJE GORICE

Letos se je vrnil režiser Roman Novelli STOP Bralne vaje za »Prvi dan svobode« Leona Kruczkovskega so se že začele STOP Tudi pevski zbor bo zdaj redno vadil STOP

DPD SVOBODA PODPEČ PRESERJE

Gledališka skupina bere Rudolfa Golouha »Veseli večer točaja bogov« STOP Pevski zbor še ni poslal programa STOP

KUD ROB

Knjižnica ima zmeraj več bralcev STOP Gledališka skupina zelo pogreša nenadoma umrlega Mira Klančarja STOP

KPD IVAN CANKAR ŠENTJOŠT

Težave s centralnim ogrevanjem ne bodo zamorile volje do kulturnega dela STOP Lutkovna skupina, zbrana okrog Ivanke Kavčič, je lani nastopila na I. srečanju lutkovnih skupin STOP Ali bo tudi letos? STOP

DPD SVOBODA ŠKOFLJICA

Zdaj je čas za obnovo igre M. Mihelič »Svet brez sovraštva« STOP Potem pa veselo na gostovanje v Šmarje STOP Kdo bo režiral gledališko igro, s katero bo društvo nastopilo na reviji?

KUD FRANCE PREŠEREN

Baletno predstavo »Marinka v baletni šoli« bodo obnovili STOP Bodo načrti za vsebinsko spremembo društva realizirani? STOP

KUD TURJAK

Kdo na Turjaku ve, da je bilo tam nekč kulturnoumetniško društvo? STOP ki je nekoč pošiljalo programe STOP podpisovalo pogodbe STOP združevalo ljudi na področju kulturnoumetniške dejavnosti STOP KDO VE, kje je to društvo zdaj STOP Kdo ga je ukinil STOP Občinska kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij pričakujeta poročilo STOP

VRSTA POBUD ZA IZGRADNJO PACUGA

PIONIRJI SE MORAMO ZDRUŽITI V AKCIJI

V zadnjih septembrskih dneh so se v okviru Dneva pionirjev v vseh osnovnih šolah naše občine zvrstile pionirske konference. Mladi šolarji so spregovorili o svojem delu in nalogah, spregovorili pa so tudi o Pacugu, letovišču viških otrok. Vrsto let ga mladi Vičani že obiskujejo, mnogo prijateljstev so sklenili med seboj na tem koncu slovenske obale, se naužili morskih valov in zraka, radostnih iger in življenjskih spoznanj. Toda letovišče je že načel

zob časa in tudi najmlajši so spredeli, da ga tudi vsakoletno »krpanje« ne bo ohranilo. Toda želijo ga ohraniti zase in za številne svoje vrstnike. Zato so dali na svojih konferencah prav pionirji iz viških šol (mirno lahko zapišemo, da skoraj iz vseh) POBUDO ZA IZGRADNJO NOVEGA LETOVIŠČA. »Toda,« tako so sklenili na svojih konferencah, »ne bomo ostali samo pri pobudi, po svojih skromnih a smelih močeh bomo pomagali tudi mi!«

AKTUALNO IZ DELOVANJA TKS

PROBLEMATIKA DELA KONFERENCE DELEGACIJ

REKREACIJSKA TEKMOVANJA

Komisija za rekreacijo pri ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik razpisuje v novembru in decembru naslednja športno rekreativna tekmovanja za občane in zaposlene v občini Vič-Rudnik.

NAMIZNI TENIS — Ekipno ligaško tekmovanje v namiznem tenisu za moške in ženske ekipe. Ekipo sestavljajo 3 tekmovalci ali tekmovalke. Pričetek tekmovanja okoli 20. novembra. Prijave do 10. novembra na ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik.

ODBOJKA — Ligaško tekmovanje v odbojki za moške in ženske ekipe. Pričetek tekmovanja v decembru, in sicer v soboto. Prijave pošljite do 10. novembra na ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik.

STRELJANJE — Tekmovanje v streljanju z zračno puško za ženske in moške ekipe. Tekmovanje bo 21. decembra. Prijave pošljite do 10. decembra na ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik.

KEGLJANJE — Tekmovanje v kegljanju za moške in ženske ekipe. Tekmovanje bo v začetku decembra. Prijave pošljite do 20. novembra na ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik.

Vse zainteresirane obveščamo, da lahko dobijo podrobnejše informacije pri športnih referentih v TOZD, OTKO in društvi ali pa na ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14, tel. 23-381-90.

Izhajajoč iz analiz in poročil o delovanju delegatskega sistema in samoupravnih odnosov v samoupravnih interesih telesnokulturni skupnosti občine je v prejšnjem mandatu bilo veliko pomanjkljivosti. Le-te pa se ponavljajo tudi v tem mandatu.

Na sejah skupščine se o življenjskih problemih največkrat ni mogoče pogovoriti, ker je prisotnih preveliko število delegatov iz različnih sredin, tako so tudi problemi različni. Z ozirom na dnevni red tako ni mogoče obravnavati vseh vprašanj.

Zato so bile glavne pripombe danes glede pogojev dela delegacij in konferenc delegacij, ki jih je zelo težko zbrati zaradi mnogih različnih razlogov, zato so nekatere delegacije začele uvajati sestanke direktno pred rekreacijo.

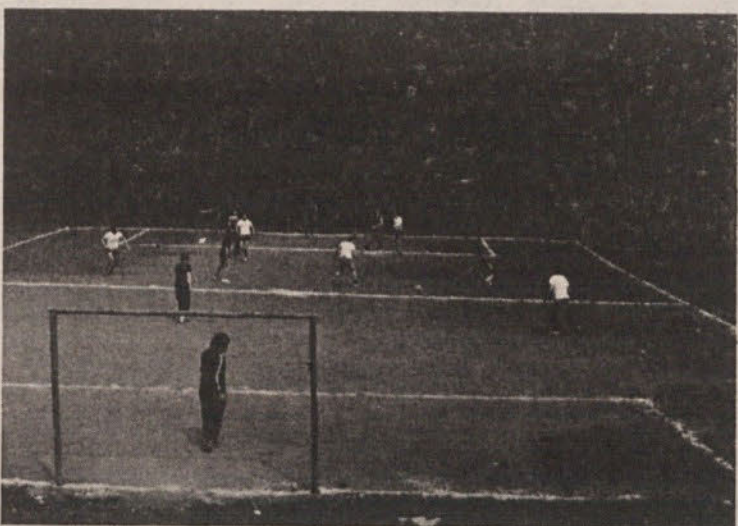
Seveda se tako ne da trajno reševati problemov, posebno še, ker morajo biti vsi delegati seznanjeni z delom, ne pa le del. Večina delegatov se se sploh ne udeležuje, tako nastajajo problemi tudi glede informiranja, ki tako ostaja okrnjeno. Sprejet je bil sklep, da se nabavi pano, s katerim naj se obvešča o najpomembnejših dogodkih in ki bo imel stalno mesto. V naši komuni pa bo rezerviran prostor za objavo urnikov in razpored tekmovanj.

Gradiva za seje in skupščino naj bodo kratka in jedrnat, saj vemo iz prakse, da gradiva natipkanega na desetih straneh ne bo bral skoraj nihče, če ne drugače, že zaradi pomanjkanja prostega časa. Dogaja se, da na sejah delegacij in skupščine niso prisotni nosilci samoupravnih interesov telesnokulturne skupnosti.

Zato bo potrebno vzpostaviti stik z družbenopolitičnimi organizacijami (zveza sindikata, OO ZSMS, ZK), da se delo poži in normalizira. Delotne ljudi je treba za delo in za širšo akcijo zainteresirati ter aktivirati, kajti drugače ne moremo uresničevati zastavljenih ciljev in nalog.

V pripravi na skupščino je torej potrebna široka akcija, ki bo zagotovila uspešnost delovanja. Nekatera vprašanja, ki so posebej pereča, bodo na skupščini ponovno na dnevnem redu, zato se bo potrebno dobro pripraviti, da bodo delegati tokrat zadovoljni z delom skupščine.

SIMONA ZIERNICKI

Na tak način si sedaj krajani Brda pomagajo pri izvajanju tekmovanj in rekreacije

V KS BRDO?

KAKO DO ŠPORTNO-REKREACIJSKIH POVRŠIN?

Komisija za šport in rekreacijo pri Svetu KS Brdo je dobila zelo zahtevno nalogo, kako zagotoviti športno-rekreacijske površine za krajane tega področja. V urbanističnih planih iz prejšnjih let so bile te površine predvidene, vendar so se vedno znova uporabljale za druge namene, tako da je v sedanjem času ostala možna lokacija le »vzgojalnišče psov« in njegova širša okolica, na severnem obronku Brda.

Iz študije razvoja telesne kulture v viški občini je razvidno, da je KS Brdo povsem na zadnjem mestu glede na količino športno-rekreacijskih površin na prebivalca. Stanje se bo z graditvijo nove obvozne avtoceste Kozarje — Sentvid še poslabšalo, saj bo zaradi tega porušeno balinišče, trim steza pa bo na več mestih presekan.

V KS že sedaj uspešno delujeta Smučarski klub Brdo in Balinarski klub Brdo, poleg tega pa tudi nogometna sekcija pri krajevni skupnosti. Želje krajanov so še za uveljavitev novih panog, predvsem strelstva, lokostrelstva, odbojke in košarke, kjer lahko sodelujejo prav vsi ne glede na starost.

Zaradi razmer, ki so nastopile v krajevni skupnosti na področju športa in

rekreacije, je komisija za šport in rekreacijo vložila v upravnih službah SOB Vič-Rudnik zahtevek za pridobitev potrebnih površin, s katerimi bi zadovoljili minimalne potrebe krajanov po športu in rekreaciji. Prostor, ki ga je KS Brdo namenila za izgradnjo potrebnih objektov, leži v prijetnem okolju gozda z zelo dobrimi možnostmi dovoza, kakor tudi možnostjo letnega in zimskega vključevanja v športne panoge. Že sedaj se na tem prostoru odvijajo razna tekmovanja, to je krosi, trim teki in nogometne tekme. Na trim stezo prihajajo rekreativci iz cele Ljubljane, pozimi, če so snežne razmere ugodne, pa se s smučarskim tekom ukvarja na tem mestu toliko občanov, da je težko dobiti parkirni prostor.

Iz opisanega je razvidno, da so potrebe po urejenih objektih na področju krajevne skupnosti Brdo in Vrhovci zelo velike in, da je področje zanimivo tudi za velik del občine Vič-Rudnik in mesta Ljubljane, zato Komisija za šport in rekreacijo pri KS Brdo in krajan Brda pričakujemo širšo družbeno pomoč pri reševanju te problematike, predvsem pa pomoč Skupščine občine Vič-Rudnik in njenih služb.

STERLE ANTON

PIONIRJI »ISKRE HORJUL« SLOVENSKI PRVAKI

Pod pokroviteljstvom »ISKRA COMMERCE« je bilo v Horjulu 10. septembra republiško prvenstvo v kolesarstvu, na katerem je nastopilo okrog 140 tekmovalcev v devetih kategorijah. Izkazali so se mladi kolesarji iz Horjula, ki so premočno osvojili prvo mesto v svoji kategoriji. Ta uspeh je še toliko večji, če vemo, da je bila kolesarska sekcija v Horjulu ustanovljena šele pred šestimi meseci. Trdo delo trenerja in tekmovalca Franca Najdiča ter vodje sekcije Metoda Končana sta pokazala prve sadove. Upamo, da bodo tekmovalci v modro-rumenih dresih uspešni tudi naprej.

FRANC NAJDIČ

»VRHOVCI 78«

Na Vrhovcih že več let deluje grupa mladincev na področju malega nogometa. V sami KS so doslej organizirali že več turnirjev, lani pa je bil tovrsten turnir z 8 ekipami prvič organiziran v počastitev krajevnega praznika. Ob uspešni organizaciji je bilo domenično, da postane turnir tradicionalen. Tako se je letos v dneh 16., 17., 23. in 24. septembra potegovalo 32 ekip za športni prestiž in za lep, vreden, velik pokal. Na startu so se zbrale med drugim tudi ekipe Šaljičev, Simic, Pentagon, Šiška, Poljanec, Štepančič, Vrhovci, ki v malem nogometu v ljubljanski pokrajini visoko kotirajo. Prireditev je bila ozvočena, točile so se brezalkoholne pijače in pivo, med odmori je igrala muzika.

Same borbe so potekale v športnem vzdušju, večjih grobsti ni bilo, ob igrišču je bilo vse dni precej gledalcev.

Največ športnega uspeha je imela ekipa Štepančič, druga je bila ekipa Gorkičeva Rudnik, tretji pa so bili Šaljičev.

Pri organizaciji so nam pomagali OŠ Vrhovci, OO ZSMS Vrhovci in KS Vrhovci. Toplo se jim zahvaljujemo.

JANKO VRHOVEC

O PROGRAMU DELA IO IN SKUPŠČINE TKS

Na posvetu zbora uporabnikov TKS Ljubljana Vič-Rudnik je bilo podano in obravnavano poročilo dela izvršnega odbora in skupščine. Predložen je bil program dela do konca leta 1978.

Glavna naloga izvršnega odbora in skupščine v letošnjem letu je načrtovanje in uresničevanje enotne politike delovanja v sami občini ter v okviru ostalih TKS občin mesta Ljubljane.

Neenotna politika onemogoča skladen razvoj po posameznih področjih in zato prihaja do težav že na samem začetku, torej že v organizaciji in izvajanju delegatskega sistema.

Ob tej priložnosti je bil omenjen obisk delegatov naše občine na Finskem, kjer so si z ostalimi delegati mesta Ljubljane ogledali in se seznanili s politiko delovanja na športnem področju v tej nam dokaj neznan deželi. Tu imajo urejeno politiko delovanja tako, da so ljudje v enaki meri deležni vseh dobrin, ki jim jih nudijo, s čemer se v Ljubljani prav gotovo ne bi mogli pohvaliti, saj, kot je znano, obstajata tu le eden ali dva centra za območje ljubljanskih občin, ki pa so, če pogledamo samo občino Vič-Rudnik, velike.

Zato je v načrtu izgradnje športnih objektov v občini Ljubljana Vič-Rudnik predvidena izgradnja treh večjih objektov:

— Športno rekreacijski center Svoboda, ki naj bi bil dograjen do leta 1980, namenjen pa bi bil organizirani rekreaciji mladine in vseh delovnih ljudi. Leta 1980 naj bi bila tu večja športna prireditev. Zgrajena naj bi bila večnamenska dvorana ter sklop igrišč.

— ŠRC Mesarica pa bo namenjen predvsem razvoju vodnih športov.

— Telovadnica na Rudniku, ki bo namenjena rekreaciji mladine in krajanov. Zgrajena bo iz sredstev II. samoprispevka, načrti zanj pa so že v izdelavi.

V delovnih organizacijah se največkrat pojavljajo problemi glede profesionalno nastavljenih delavcev za organizirano vadbo delovnih ljudi, tako da za sedaj večina bremena leži na amaterskih delavcih, ki poleg svojega rednega dela skrbijo še za rekreacijo.

V nadaljnji razpravi je bila poudarjena vloga KS, ki naj bi se v nadalje dogovarjale predvsem glede skupne uporabe objektov, na relaciji TOZD — OŠ — VVZ, ki so največkrat lastniki športnih objektov.

Pripravlja pa se tudi samoprispevek III., ki bo namenjen izgradnji športnih objektov v Ljubljani, zato se bo nanj treba še posebej dobro pripraviti. S tem bi rešili marsikateri problem glede organizirane vadbe in športne rekreacije na območju Ljubljane.

SIMONA ZIERNICKI

ŠPORTNA ZNAČKA II NA OŠ LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Akcija izvajanja nalog za športno značko na razredni stopnji osnovnih šol je bila sprejeta nekje z navdušenjem, nekje pa z odporom. Prepričevanje učiteljev telesne vzgoje, da prevzamejo mentorstvo za ŠP II, ni bilo majhno, kajti bremenimo ga z dodatnimi in novimi nalogami pri izpolnjevanju programa na šoli. Še mu krajšamo njegov že tako pičli prosti čas in ne najdemo na šoli nekaj besed v letu, da bi ga pohvalili in mu dali priznanje.

Kljub vsemu pa, če bodo učitelji spoznali naloge za športno značko II, jim bo delo »lažje« pri urah telesne vzgoje. Naloge, ki jih morajo učenci opraviti za športno značko II, zajema učni načrt pouka telesne vzgoje. Torej nič novega.

Tekmovanje za športno značko II zajema 6 nalog, ki so v priložniku plastično opisane in ilustrirane, opremljene z metodnim postopkom in opisom tehnike. Priročnik vsebuje tudi dopolnilne naloge, ki jih lahko izberemo v primeru, da učenec ne bo obvladal ene od nalog, ki so predpisane.

Organizator tekmovanja za športno značko II v občini Ljubljana Vič-Rudnik ZTKO je prejel doslej 4075 prijav. To so vse osnovne šole v naši občini.

M.S.

NA TEKU SE DOBIMO

Ne pozabite, da je tek ena najbolj zdravih in tudi ena najcenejših oblik rekreacije. V naši občini lahko tečete organizirano pod strokovnim vodstvom na sledečih mestih.

PARTIZAN VIČ — Tržaška 76. VSAK PONEDELJEK in SREDO ob 16.00. uri

SK BRDO — na Brdu pri balinišču. VSAK PONEDELJEK in SREDO ob 16.00. uri

KAJAK KANU KLUB — Ljvada 31. VSAK TOREK in ČETRTEK ob 16.00. uri

SK KRIM — Pot k ribniku 20. VSAK TOREK in ČETRTEK ob 16.00. uri

Ni še prepozno. Pridite in tečite z nami.

V NOTRANJJIH GORICAH

NOVI ČLANI ŠD JAMA

Po razpustitvi OK Enotnost so se igralci kluba odločili, da se priključijo že obstoječemu ŠD JAMA Notranje Gorice, ki skrbi za razvoj te panoge.

Do sedaj so se v ŠD JAMA vključevali le mladinci treh krajevnih skupnosti, ki so v sodelovanju s ŠSD Brezovica in z marljivim delom dosegli takšno kvaliteto rast, da se je mladinska ekipa lahko uspešno vključila v regijsko tekmovanje.

S pristopom igralcev nekdanje OK Enotnost bo tako zagotovljena povezanost dela od pionirjev do članov.

Ta združena članska ekipa je nedavno uspešno nastopila na memorialnem tekmovanju Podjed : Ulčar, ki so ga uspešno organizirali prizadevni odbojkarji delavci iz Kamnika.

Rezultati: OK Kamnik : ŠD Jama 1:2, OK Železar : ŠD Jama 0:3. Tako so v skupni uvrstitvi zasedli prvo mesto člani ŠD Jama iz Notranjih Goric.

14. oktobra pa se je pričelo tekmovanje v slovenski odbojkarji ligi, v kateri tekmujejo tudi člani ŠD Jama.

Tako sedaj upamo, da bo odbojka kmalu pridobila nekdanjo kvaliteto raven in veljavo, gledalcem in pristašem tega športa pa prinesla veliko športnih užitkov.

SIMONA ZIERNICKI

850 TEKMOVALCEV NA OBČINSKEM PRVENSTVU V KROSU

V organizaciji Zveze telesno kulturnih organizacij Ljubljana Vič-Rudnik, SK Brdo in ŠSD Vrhovci je bilo 12. 10. 1978 na Brdu občinsko prvenstvo v krosu za občane in zaposlene na področju občine Vič-Rudnik. Največ tekmovalcev je bilo iz števila tekmovalcev v ostalih kategorijah. Organizator pogoša udeležbo udeležili le tekmovalci gimnazije Vič in Poklične kovinarske šole. Ker so se občinskega prvenstva v krosu udeležili le najboljši učenci osnovnih šol, ki so bili izbrani na šolskih prvenstvih, je v akciji jesenskega krosa sodelovalo okoli 530 tekmovalcev.

OB USTANOVITVI ZDRUŽENJA DOLOMITI

NOV DEJAVNIK ZA REŠEVANJE CESTNIH TEŽAV

Zveza združenj soferjev in avtomobilov Slovenije ima prek 18000 članov, združenih v 63 osnovnih organizacijah. 12. oktobra se jim je pridružila nova osnovna organizacija. Na ustanovnem občnem zboru se je namreč konstituiralo Zdrženje soferjev in avtomobilov Dolomiti, ki bo delovalo na področju viške občine. Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil v veliki sejni dvorani viške občinske skupščine, so bili med drugim prisotni tudi predsednik SOB Vič-Rudnik Vili Belič, predsednik ZZSAM SRS in podpredsednik republiške skupščine sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Rado Lipičar, general-major Jan Ivan Lokovšek, predsednik občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Viktor Rus, komandir postaje milice Vič Hubert Ocvirk in številni drugi.

Zdrženje soferjev in avtomobilov Dolomiti, v katerega je trenutno vključeno 98 članov, ima svoj sedež na Vrhovnikovi 2. Vanj se lahko včlanijo vsakdo, ki je udeleženec v cestnem prometu. Vpisnina in letna članarina znašata 150 dinarjev. Člani ZSAM Dolomiti so si med drugimi nalogami zadali tudi širjenje članstva, saj se zavedajo, da bodo le kot masovna organizacija lahko uspešno realizirali program dela.

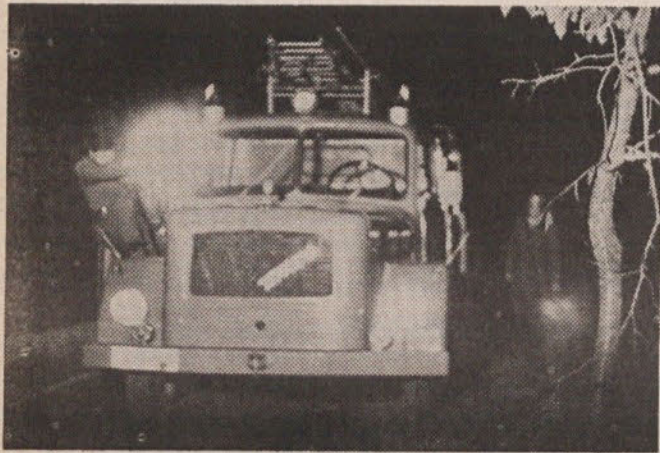
V programu za mandatno dobo 1978-79 imajo vrsto precej zahtevnih nalog. V viški občini namenjajo ustanoviti avto šolo, za voznike A, B ka-

tegorije in traktoriste, urediti vlečno službo, urediti pralnico avtomobilov, in še bi lahko naštevali. Vseskozi pa se bodo posvečali preventivni dejavnosti in reševanju prometne varnosti udeležencev v prometu. Mnogo pozornosti nameravajo posvetiti tudi sodelovanju z JLA, saj se zavedajo, da so tudi soferji in avtomobilniki pomemben sestavni del splošnega ljudskega odpora. Posvetili se bodo tudi sodelovanju pri razreševanju ljubljanskega prometnega gorijskega vozla. Tako so že na ustanovnem občnem zboru podali predloge za označitev obvoznice ob Erjavčevi cesti, obnovo prehoda čez železnico na Rutarjevi cesti, urejanje parkirnih prostorov....

Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je ob koncu ustanovnega občnega zbora ZSAM Dolomiti podelil vrsto priznanj. Zlasti značko sta prejela Marta Gradsev in Ciril Ropret, srebrno značko je dobil Franc Majdič, bronasto pa Franc Zalaznik in Oton Aljančič. Podelili so tudi 13 plaket »Vzorni vozniki«.

V občini Vič-Rudnik smo torej dobili novega dejavnika, ki bo v sodelovanju z občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu lahko veliko prispeval pri reševanju številnih težav, s katerimi se vsakodnevno srečujemo na naših cestah.

IVO BREČIČ

Vaja je potekala v prvih večernih urah

VAJA ENOT CIVILNE ZAŠČITE

ALARM V NOTRANJH GORICAH

Znočilo se je že, ko je na gasilskem domu v Notranjih Goricah zatulila sirena. Ljudje so bili prepričani, da je nekje zagorelo. Tokrat so bili v zmoti, kajti šlo je le za vajo. Šlo je za vajo reševanja ljudi, živali in materialnih dobrin po nočnem bombnem napadu.

Kmalu po alarmu je iz garaže že krenil gasilski avtomobil, po vsej vasi pa so pričeli hiteti uniformirani in opremljeni pripadniki enot civilne zaštite. Naselje je zajela popolna tema. Kmalu po alarmu smo lahko slišali sirene gasilskih avtomobilov sosednjih gasilskih društev, ki so hiteli na pomoč.

Vaja je bila dobro organizirana, saj so skladno delovale vse ekipe civilne zaštite in ekipe gasilcev. Ekipe za obveščanje, vzdrževanje reda in zamenjave, za prvo medicinsko pomoč, za veterinarsko pomoč, ter enoti za socialno pomoč in protipožarno varnost so hitro in učinkovito opravile svoje delo. Enota narodne zaštite je usmerjala promet in gasilske avtomobile vseh sosednjih gasilskih društev. Poleg gasilskega društva iz Notranjih goric so na vaji sodelovala še naslednja gasilska društva: Podpeč, Jezero, Preserje, Vnanje gorice, Brezovica, Kozarje, Trnovo, Tobačna tovarna, Brdo, Ilirija.

Stražarji, razpostavljeni ob vodovodnih hidrantih so omogočili, da so se gasilske črpalke takoj priključile na vodovodno omrežje, čim so prispele na kraj bombnega napada. Veterinarska služba je imela nalogo poskrbeti za živino v porušeni hlevih, največ dela pa je imela ekipa za medicinsko pomoč, morala je pomagati ranjenecem.

Dobro organizirana vaja enot gasilcev in civilne zaštite je imela nalogo preizkusiti pripravljenost, sposobnost in uigranost posameznih enot civilne zaštite. Vaja je pokazala visoko stopnjo pripravljenosti vseh enot, hitro in uspešno pomoč sosednjih gasilskih društev.

Po končani vaji so organizatorji z zadovoljstvom ugotovili visok odstotek udeležbe na vaji, kajti udeleženci prej o tem niso bili obveščeni, zato nekaterih ni bilo doma. Udeležba je bila 85 do 90-odstotna.

Nekatere enote civilne zaštite so se izkazale tudi takrat, ko je šlo za zares. Gasilci so svoje sposobnosti pokazali že večkrat, ekipa prve pomoči pa je ob lanski železniški nesreči med prvimi priskočila na pomoč.

F. PREŠEREN

kotiček za potrošnike

ZAKAJ SO SVETI POTROŠNIKOV NEAKTIVNI?

V večini krajevnih skupnosti naše občine so svete potrošnikov že izvolili, vendar jih večina ne dela. Težko bi trdili, da se ljudje ne zavedajo koristi tega organa krajevnih skupnosti. Res pa je, da je to relativno nov organ, saj ga prvič omenjata obe ustavi in Zakon o združenem delu. V vseh teh normativnih aktih je opredeljena njihova pristojnost in naloge, vendar kaže, da iz teh predpisov večina svetov potrošnikov ni znala izluščiti konkretnih nalog. Bržkone je neaktivnost kriva tudi slaba povezava z Zvezo svetov potrošnikov na občinski ravni. Le-ta bi morala pomagati krajevnim skupnostim, da bi sveti potrošnikov napravili prve korake, potem pa bi jim občasno pomagala s strokovnimi nasveti.

V Horjulu tega organa krajevnih skupnosti še niso izvolili, čeprav se krajani zavedajo, da bi ga še kako potrebovali. Bržkone pri izbiri članov sveta ne bodo imeli težav, saj bo marsikdo pripravljen prevzeti to nalogo.

V Polhovem Gradcu so v prejšnjem mandatnem obdobju sicer izvolili svet potrošnikov, a je bil pretežno neaktiven. Predsednik je imel poleg te še kopico drugih nalog, zato je bil tudi svet neaktiven. S takšno prakso dodeljevanja nalog se prezaposlenim članom so v novem mandatnem obdobju prekinili, ko so v delo krajevnih skupnosti pritegnili nove sveže moči. Novoizvoljeni člani in predsednik sveta potrošnikov kažejo mnogo volje in vse kaže, da bo delo na tem področju zaživelo tudi v Polhovem Gradcu. Nezaupanje v svet potrošnikov stanja na področju preskrbe so pokazali tudi sami krajani, ki na zborih občanov kljub spodbudam niso sodelovali s predlogi, marveč so raje modro molčali, kot da jih preskrba ne zanima.

Vse pa seveda ni tako črno, tudi ta svet je poskrbel za nekaj uspehov. Sodeloval je pri adaptaciji trgovine in predlagal širšo izbiro v okviru obstoječih možnosti, ter sodeloval pri usklajevanju avtobusnih voznih redov.

V krajevni skupnosti Milan Česnik, ki je dosedanji svet potrošnikov popolnoma neaktiven, čeprav se člani sveta zavedajo problemov, ki bi jih bilo potrebno reševati. Člani sveta so iz različnih razlogov neaktivni, napaka pa je verjetno napravila tudi KK SZDL, ko za ta organ ni predlagala ljudi, ki kažejo interes za to področje dela. Te napake ob volitvah v nove organe krajevnih skupnosti ne bodo ponovili, ker so evidentirali ljudi, ki so pripravljeni delati na tem področju.

Svetel primer delovanja, ki je lahko za zgled vsem drugim KS, je svet potrošnikov v Rožni dolini. v štirih letih delovanja so prizadejni člani marsikaj dosegli. Med drugim so uspešno protestirali proti pretiranemu povečanju radijske in televizijske naročnine, kar bodo storili tudi ob novem napovedanem povečanju naročnin radija in televizije. V sodelovanju z mestno sanitarno inšpekcijo so izvedli kontrolo kakovosti mesnih izdelkov, pri čemer so ugotovili, da je kvaliteta na zadovoljivi ravni.

Sedanja trgovina Mercatorja ne ustreza več potrebam Rožnodolčanov po večji izbiri prehranbenih izdelkov, zato že razmišljajo o gradnji nove samopostrežne prodajalne. Pri naložbi v novo trgovsko hišo bo najbrže sodelovala tudi krajevna skupnost, da si bo nad trgovino uredila prostore za svoje delovanje, za družbenopolitične organizacije in društva.

V glasilu »Rožnodolske novice« je svet potrošnikov objavil anketo, s katero je hotel spoznati mnenje krajanov, njihove predloge in kritiko o preskrbi. Rezultati kažejo, da je najbolj pereča slaba preskrba s sadjem in zelenjavo, ker v Rožni dolini ni specializirane zelenjavne trgovine. Zemljišče za gradnjo imajo že ugotovljeno, vendar služba za imovinsko pravne odnose »melje« že dve leti, pa še vedno nič.

F. PREŠEREN

V BRESTU

ZDRUŽENA VAJA GASILSKIH ENOT

Z vajo gašenja požara na dvorišču farme v Brestu je v nedeljo 22. oktobra poleg domačega gasilskega društva prikazalo svojo izurjenost še deset gasilskih društev sektorja Ig. Sodelovala so tale gasilska društva: Ig. Iška vas, Kot-Staje, Golo, Škri-lje, Želimlje, Tomišelj, Matena, Iška Loka, Vrbljenje-Strahomer in Brest. Vsa gasilska društva so prikazala visoko stopnjo izurjenosti, ko so se večje lotila pripravljanja črpalk in skapljanja cevi, tako da tudi ob resničnem posegu ne bo problem pogasiti požar, čeprav si resničnih nalog skupno z gasilci želimo čim manj.

Poleg gasilcev je sodelovala pri vaji tudi enota prve pomoči, ki je tudi skrbno opravila svoje delo.

Po končani sektorski vaji vseh gasilskih društev je prikazala svoje znanje in izurjenost tudi domača dekliška gasilska deseti-na. Z veliko spretnostjo so dekleta pripravila črpalko in sestavila cevi, tako da v primeru odstopnosti moških kolegov ne bodo v zadregi, kako pristopiti k gašenju požara.

F. PREŠEREN

V Brestu je bil »požar« kmalu pogašen!

NAŠA KOMUNA — GLASILO OK SZDL LJUBLJANA
VIČ-RUDNIK — UREJATA
IZDAJATELJSKI SVET
(predsednik FRANC MALO-
VRH) IN UREDNIŠKI
ODBOR — ing. JANEZ ČE-
MAŽAR, MILOVAN DIMI-
TRIČ, JANJA DOMITROVIČ
(glavna in odgovorna uredni-
ca), ing. ALOJZ HABJAN —
JANEZ JAGODIČ, PETER
DURJAVA, IVO ZALAR —
Tehnični urednik IVAN
ŽITKO — UREDNIŠTVO
NAŠE KOMUNE — LJUB-
LJANA, TRG MOB 7 — TE-
LEFON 23-381, int. 26 ali
20-728 — Tekoči račun SDK:
50103-678-51173 — Foto-
pisov in fotografij ne vračamo
— Tisk Tiskarna Ljudska pra-
vica — Ljubljana — GLASILO
DOBIJO VSA GOSPO-
DINSTVA V OBČINI BREZ-
PLAČNO — GLASILO NAŠA
KOMUNA IZHAJA ME-
SEČNO V NAKLADI 26.000
IZVODOV

naša skupna
varnost
v prometu

TUDI TRAKTOR UBIJA!

Dejstvo je, da je število prometnih nesreč, ki jih pogojuje človeški faktor, iz dneva v dan večje. Stopnja družbene ogroženosti je dosegla mejo, ko ni več mogoče smrtnih žrtev in prometnih invalidov zgolj ev-dentirati, marveč morajo vsi dejavniki, ki se ukvarjajo z vzgojo in izo-brazevanjem na kateremkoli področju in v katerikoli ustanovi, strniti vsa prizadevanja, da se zmanjša število vsaj tistih prometnih nesreč, ki jih je zakrivil človek. Statistiki sicer razvrščajo vzroke prometnih ne-sreč v nekaj kategorij, pač glede na najbolj otipljive in očitne vzroke nepravilnega ravnanja udeležencev v prometu, za večino teh vzrokov pa tičijo številni, navidezno nepomembni vzroki, ki se jih prometni ude-leženci niti ne zavedajo in jih zato tudi zanemarjajo.

Statistike o prometnih nesrečah izkazujejo grozljivo naraščanje šte-vila prometnih nesreč s hudimi posledicami, ki so jih bodisi povzročili vozniki traktorjev, ali pa so sami postali žrtev lastnega traktorja ali drugih prometnih udeležencev.

Glede na to, da mora voznik traktorja v večini primerov voziti tudi na površinah, ki so namenjene za javni cestni promet in se vanj vključiti, da lahko pride do obdelovalne površine, ki je največkrat bolj ali manj oddaljena, mora temeljito poznati cestnoprometne predpise, da ne ogroža sebe in drugih udeležencev v cestnem prometu, na katere za-deva med vožnjo po prometnih površinah za javni cestni promet. Voz-nik, ki vozi traktor tako po javnih cestah kot pri poljskih delih, mora:

1. Tako kot ostali motorizirani udeleženci paziti na varnost otrok, invalidov ter starih in slabotnih. Torej:

— otrok naj ne jemlje nikoli s seboj na traktor, prav tako ne invali-dov ter starih in slabotnih ljudi,

— odraslo osebo vozi lahko na traktorju samo, če je na traktorju montiran poseben sedež za potnika,

— za vožnjo traktorja mora imeti ustrezen izpit, zato je vsakršno prepuščanje vožnje zlasti nedoletnim otrokom in drugim nevesnim osebam, tudi na domačem dvorišču, skrajno nerazsodno in neodgo-vorno dejanje,

— vozi naj z izredno pozornostjo tako na cestah za javni promet kot na drugih površinah izven javnega prometa (poljske poti, gozdne poti, dvorišče itd.), če so v bližini:

— otroci, saj ne znajo razsojati v nevarnih situacijah,

— invalidi, ostareli in slabotni, ki potrebujejo več časa, da zaznajo nevarnost in nanjo ustrezno ukrepajo, ker jih čutila — sluh in vid lahko varajo pri ugotavljanju oddaljenosti in ropota,

— pešci so lahko raztreseni, živčni, alkoholizirani itd.

— so neugodne vremenske razmere (naliv, snežna brozga, poledica, megla itd.)

2. Zlasti mora biti previden pri vožnji, kadar je:

— vozišče splozko, poledenelo, slabo vzdrževano itd.

— vidljivost zmanjšana zaradi megle, sneženja, dežja itd.
— zato opozarja z zvočnimi signali na nevarnost druge udeležence v prometu.

Tudi v takih voznih pogojih mora voziti tako, da lahko svoje vozilo pravočasno ustavi pred vsako oviro, ki jo je v danih razmerah mogoče pričakovati.

3. Pred začetkom vožnje naj ima stalno pred očmi:

— da je traktor po predpisih vlečno motorno vozilo in lahko vleče priklopno vozilo, prikolico, delovni stroj in vprežni voz.

— da mora biti priklopno vozilo povezano s traktorjem z ojnici, ker bo le tako ostala razdalja med njima ves čas enaka,

— da zahteva posebno pozornost tudi tovar. Malomarno naložen tovar lahko štrli na vse strani in celo zakriva zavorne in smerne luči. S tako naloženim tovarom lahko nevarno oplazi druge udeležence v prometu, pri zavijanju na levo pa povzroči hudo prometno nesrečo

4. Posebej mora biti pozoren in previden:

— kadar vleče delovni stroj;

— kosilnica in drugo priklopno vozilo je lahko širše kot traktor-vlačilec.

To je predvsem pomembno pri prehitovanju, ker so zlasti kolesarji v življenjski nevarnosti.

— kadar vozi več traktorjev, zlasti kadar vlečejo s seboj delovni stroj ali priklopnik v koloni, mora biti med njimi predpisana razdalja, da je tako zagotovljen nemoten potek cestnega prometa za druge udeležence.

— zaradi vožnje po polju in kolovoznih in gozdnih poteh so gume traktorja ali mokre ali blatne ali kako drugače polne nesnage, to je lahko življenjsko nevarno, kadar je treba zavirati, ker zavore ne bodo delovale tako, kot pričakujemo.

Ne ogroža pa voznik traktorja s takimi kolesi samo sebe, ampak tudi druge udeležence v prometu, ker pomenita blato in nesnaga na cestiš-ču resno nevarnost, da bo zanašalo druge motorizirane uporabnike pro-metnih površin. Zato je treba, preden pripelje s poljske poti na cesto za javni promet, kolesa vsaj na grobo očistiti.

— kadar vozi s traktorjem po klancu navzdol in navzgor, na vzpeti-nah, previsih, bregovih, hribovitih krajih, je vožnja posebno kočljiva. Če pa traktor vleče še prikolico, ki je težko naložena, pa je vsaka hitra, predrzna vožnja, naglo zaviranje, sunkovito zavijanje v levo in desno samomorilno dejanje.

— kadar vozi predne nakladalnike, postane vožnja skrajno nevar-na, če niso zavarovani z varnostnim klinom (če počti hidravlična dvi-galna cevka, pade nakladalec navzdol, zaradi česar se traktor lahko prevrne).

Pri naglem zavijanju in obračanju na strminah postanejo nevarna ovira tudi krtine, štiri, skale in včasih celo slabo vidni predmeti.

— pri vožnji navzgor se traktor lahko zvrne nazaj in pokoplje voz-nika, če ni pravilno obtežen,

— če ima pripet priklopnik, ki ga žene priključna gred, pa ta ni zava-rovana s ščitniki, postane lahko žrtev lastnega stroja. Taki traktorji so: silokombajni, rotomotorji, samonakladalci in dr.

— pri vožnji postanejo natovorjene priklole lahko nevarne, če niso pravilno zavrti pri vožnji po strmi poti navzdol, ker sicer preveč pri-tiskajo na traktor in ga lahko celo prevrnejo pri prehitrem zavijanju vstran.

— ročno zaviranje med vožnjo je lahko pravo izzivanje nesreče.

5. Traktor je treba tudi skrbno vzdrževati, saj je bolj kot druga vo-zila izpostavljen vplivom vozišča (blato, prah, voda, kamenje). Stalno mora biti tehnično brezhiben, zaradi česar se je treba vselej prepričati, ali

— deluje zavorni sistem brezhibno (sklopka, plinska ročica, zavo-ra)

— ali so kolesa dobro pritrjena

— ali delujejo svetlobna telesa, smerni kazalci in

— ali so pnevmatike po predpisih polnjene.

ANTON SOVDAT